

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI

2019

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ İŞLETME ANABİLİM DALI

7101 SAYILI YASA KAPSAMINDA İFLASIN ERTELENMESİ SÜRECİNDEN KONKORDATO SÜRECİNE GEÇİŞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HACI ALİ YILMAZ

GAZİANTEP
Ocak 2019

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HACI ALİ YILMAZ

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI

7101 SAYILI YASA KAPSAMINDA İFLASIN ERTELENMESİ SÜRECİNDEN KONKORDATO SÜRECİNE GEÇİŞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HACI ALİ YILMAZ

Tez Danışmanı
Dr.Öğr.Üyesi Erkan ALSU

GAZİANTEP
Ocak 2019

T.C.
UNIVERSITY OF GAZIANTEP
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES DEPARTMENT OF
MANAGEMENT

**TRANSITION FROM THE POSTPONEMENT OF
BANKRUPTCY PROCESS TO THE PROCESS OF
BANKRUPT'S CERTIFICATE UNDER THE LAW NO
7101**

MASTER'S THESIS

HACI ALİ YILMAZ

Supervisor

Dr.Öğr.Üyesi Erkan ALSU

GAZIANTEP

January2019

ETİK BEYAN

Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Hacı Ali YILMAZ

Ocak 2019

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI

**7101 SAYILI YASA KAPSAMINDA
İFLASIN ERTELENMESİ SÜRECİNDEN
KONKORDATO SÜRECİNE GEÇİŞ**

Hacı Ali YILMAZ

Tez Savunma Tarihi: 18.01.2019

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Prof. Dr. Zekiye ANTAKYALIOĞLU
SBE Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları sağladığımı onaylarım.

Prof. Dr. Mustafa Paksoy
Enstitü ABD Başkanı

Bu tez tarafımda (tarafımızca) okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Dr. Öğr. Üyesi Erkan ALSU
Tez Danışmanı

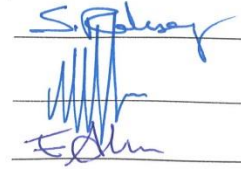
Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Sadettin Paksoy (Jüri Başkanı)

Dr. Öğr. Üyesi Murat Karahan

Dr. Öğr. Üyesi Erkan Alsu

İmzası

ÖZET

7101 SAYILI YASA KAPSAMINDA İFLASIN ERTELENMESİ SÜRECİNDEN KONKORDATO SÜRECİNE GEÇİŞ

YILMAZ, Hacı Ali

Yüksek Lisans Tezi, İşletme Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr.Öğr.Üyesi Erkan ALSU

Ocak 2019, 83 Sayfa

7101 sayılı kanunla birlikte geçmişte uygulanan iflasın ertelenmesi kurumu tamamen yürürlükten kaldırılmış olup bunun yerine geçmesi adına mevzuatımızda var olan konkordato, yapısal değişikliklerle hükümlerinin kapsamı geliştirilmiştir.İflas ve ticaret hukukuna ilişkin bazı rehabilite çalışmaları, kendini konkordato sürecinin yeniden etkin hale getirilmesi şeklinde tasarlanmış olup konkordato uygulaması, mali yapısı bozulan borçlular bakımından ön plana çıkmış ve etkin bir kurum haline gelmiştir.Yapısal değişiklikler nedeniyle, çalışmamız kapsamında uygulamada konkordato sürecinde yaşanması muhtemel belirsizliklerin giderilmesi için açıklayıcı bilgilere yer verilmiş ve çözüm önerileri sunulmuştur.Bu çalışma iflasın ertelenmesinin yerine geçmesi adına konkordato kurumunu incelemektir. Çalışma kapsamında iflasın ertelenmesi süreci ayrıntılı olarak incelenerek konkordato kurumunun mukayeseli analizi yapılmıştır. Çalışmanın konusu oldukça yeni bir konu olması nedeniyle bu çalışma, ilgili alana katkı sağlamayı hedeflemektedir. Çalışmada 2004 sayılı kanunda geçen iflasın ertelenmesi ile ilgili maddeler ve 7101 sayılı kanun ile getirilen düzenlemeler sonucunda konkordato ile ilgili maddeler arasındaki benzer ve farklı yönler ortaya konulmuş olup konkordato kurumunun uygulanabilirliği hakkında öneriler yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler:İflas,İflasın ertelenmesi,Mali Yapı,Konkordato.

ABSTRACT**TRANSITION FROM THE POSTPONEMENT OF BANKRUPTCY
PROCESS TO THE PROCESS OF BANKRUPT'S CERTIFICATE UNDER
THE LAW NO 7101**

YILMAZ, Hacı Ali

Master's Thesis, Department of Management

Supervisor: Dr. Öğr. Üyesi Erkan Alsu

Ocak 2019, 83 Pages

With the Law No. 7101, postponement of bankruptcy has been completely abolished and instead, Scope of the provisions of bankrupt's certificate, with some structural changes, has been improved. Some rehabilitation studies that are related to bankruptcy and commercial law, designed itself just like re-activating the process of bankrupt's certificate. In terms of debtors, the execution of bankrupt's certificate has come into prominence and has become an active institution. In this study, some expository information and proposals are presented in order to eliminate possible uncertainties during the process of bankrupt's certificate that are results of structural changes. The aim of this study is to examine the bankrupt's certificate which will take place of postponement of bankruptcy. In this study, the postponement of Bankruptcy process has been analyzed in detail and compared to the bankrupt's certificate. This study aims to contribute to the field as this is a new topic in the area. In this study, the similarities and the differences between the articles related with postponement of the bankruptcy in the Law no 2004 and the articles related with the bankrupt's certificate in the Law no 7101 are presented. There are also some proposal about the applicability of the bankrupt's certificate.

Keywords: Bankrupt, the postponement of bankrupt, trade, the bankrupt's certificate.

ÖN SÖZ

Bu araştırmanın konusu, akademik çalışmaların yönlendirilmesi, sonuçların analizi, yazım hazırlıklarında ve sonrasında yapmış olduğu büyük katkılarından dolayı değerli tez danışmanım Sayın Dr.Öğr.Üyesi Erkan Alsu'ya, araştırma ve yazım süresince yardımlarını esirgemeyen üniversitemiz işletme bölümü hocalarıma, çalışmalarında eleştirileri ve tavsiyeleri ile yardımlarını aldığım arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Bu araştırma boyunca manevi desteğiyle çalışmalarına motive eden eşime teşekkür ederim.

Hacı Ali YILMAZ
Gaziantep,2018

İÇİNDEKİLER

ETİK BEYAN.....	İ
ÖZET.....	İİİ
ABSTRACT.....	İV
ÖN SÖZ	V
KISALTMALAR	İX
BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
İKİNCİ BÖLÜM.....	6
İFLAS.....	6
2.1. İflasın Tanımı.....	6
2.1.1. İflasın Nedenleri	6
2.1.2. İflasta Yetkili ve Görevli Ticaret Mahkemesi	7
2.1.3. İflasa Tabi olan Kişiler	7
2.1.4. İflas Yolları.....	8
2.1.4.1. İflas Yoluyla Adi Takip	8
2.1.4.2. Kambiyo Senetlerine Mahsus İflas Yolu	8
2.1.4.3. Doğrudan doğruya İflas Yolu	9
2.1.5. İflasın Kapanması ve İflasın Kaldırılması	10
2.1.6. İflas Kararının Hukuki Sonuçları	11
2.1.6.1. Borçlu Bakımından Sonuçları.....	11
2.1.6.2. Alacaklılar Bakımından Sonuçları.....	13
2.1.7. İflasın Tasfiyesi	16
2.2. İflasın Ertelenmesi	17
2.2.1. İflasın Ertelenmesi Sürecinin İşleyişi	19
2.2.1.1. Kayımlık	20
2.2.1.2. Bilirkişilik	22
2.2.2. İflasın Ertelenmesinin Şartları.....	23
2.2.2.1. İflasın Ertelenmesi Müessesinin Şekli Şartları	24
2.2.2.2. İflasın Erteleme İçin Gerekli Maddi (Esasa İlişkin) Şartlar	24

2.2.3. İyileştirme Projesi.....	24
2.2.4. Borca Batıklık Durumu	27
2.3. İflasın Ertenmesi Kararı	29
2.3.1.Ohal	29
2.3.3. Erteleme Kararının Etkileri	32
2.3.4. Kararın İlanı	34
2.3.5. Kanun Yolu	34
2.4. Literatür Özeti	35
2.4.1. Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar.....	35
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	47
KONKORDATO	47
3.1. Konkordato.....	47
3.1.1. Geçici Mühlet	51
3.1.2. Kesin Mühlet	52
3.1.3. Konkordato Süreci.....	57
3.1.4. Geçici veya Kesin Mühlet Kararının Sonuçları.....	63
3.1.5. İflasın Ertenmesi ile Konkordatonun Karşılaştırılması	66
SONUÇ VE ÖNERİLER	70
KAYNAKÇA	80
ÖZ GEÇMİŞ	X
VİTAE.....	X

TABLULARIN LİSTESİ

TABLO 1: İflas Halinde Takiplerin Durumu.....	12
TABLO 2: İflas Erteleme Sürecinin Türkiye’de Uygulama Süreci.....	19

KISALTMALAR

ATM	: Asliye Ticaret Mahkemesi
Bam	: Bölge Adliye Mahkemesi
BankK.	: Bankalar Kanunu
BK	: Borçlar Kanunu
Bkz.	: Bakınız
E.	: Esas
F.	: Fıkra
FKK	: Finansal Kiralama Kanunu
HSK	: Hâkimler ve Savcılar Kurulu
İİK	: İcra ve İflas Kanunu
K.	: Karar
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
M.	: Madde
Md.	: Madde
OHAL	: Olağanüstü Hal
TTK	: Türk Ticaret Kanunu
Uyap	: Ulusal yargı ağı projesi
Vb.	: Ve benzeri
Vd.	: Ve diğerleri
Vs.	: Ve saire

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

İhtiyaçların çeşitlenmesi sonucu artan tüketici mal ve hizmet talepleri, piyasa şartları gereğince; karşılığını üretmeye çalışan ticari şirketler ile sağlanmaktadır. Ancak mal ve hizmetleri üretmeye çalışan şirketler; verimlilik, rekabet koşulları, karlılık ve tasarruf gibi konularda başarılı olabilmek için güçlü bir mali yapıya sahip olmaları gerekmektedir. Temelde mali yapı ise; şirketin borç-alacak ilişkilerinde oluşan faaliyetler bütünü olarak değerlendirilebilir.

İflasın ertelenmesi, yürürlükten kaldırılmadan önce iflasta -şirket faaliyetinin sona ermesi halinde- ortaya çıkacak daha büyük zararlardan sakınmak, borca batık durumdaki şirketlerin aktiflerini çalıştırarak borçlarını ödeyebilir duruma getirmek, ticari faaliyetlerine devam edebilme olanağı sağlamak gibi hedeflerle uygulama alanı bulmuştur. Aynı zamanda yasa koyucu tarafından alacaklıların haklarını koruyup iflasın ertelenmesi durumunda alacağın tahsilinin sağlanması amacıyla tasarlanmış bir kurum olarak ifade edilmiştir. Bu kurum doğrudan şirketin ve şirket ortakların çıkarlarını korumayı hedeflerken alacaklıların haklarının korunması ile batık şirketlerin ve alacaklıların menfaatlerine birlikte hizmet etmiştir.

İflasın ertelenmesinde iyileştirme ise ticari işlem yapısı bozulmuş bir şirketin, mali durumunu güçlendirmesi sonucu karşılaşılabilecek bir tasfiyeden kurtarılması olarak ifade edilmiştir. Mali durumu bozulan şirketler, iyileştirme projesinin uygulamaya geçmesiyle birlikte aktif ve pasif terazisini dengelemeye öncelik verirken şirketin ödeme güçlüğü sıkıntısını ve borca batık durumunu, dengelemek suretiyle belli bir süreç içerisinde gidermeyi sağlamıştır. Bazı koşulların varlığı halinde, bir sermaye şirketinin veya kooperatifin; iflastan önce mali durumun düzelmesi sonucunda iyileşme umudunun olması, hukukumuzdan kaldırılan iflasın ertelenmesi kurumundan yararlanma fırsatı getirmiştir. Diğer bir ifadeyle hazırlanan kurtulma projesi, şirkete ilişkin bilgileri içerirken projenin ciddi ve inandırıcı olduğunu ispatlamaya yarayan belgeler ile birlikte Asliye Ticaret Mahkemeleri'ne

sunulmaktaydı. Borçlu şirketler tarafından mahkemelere sunulan raporların içeriği, şirketin mali durumu hakkında bilgi vermektedir. Bu raporlar çerçevesinde iyileşme ümidinin mevcut olup olmadığı, uygulanacak iyileştirme tedbirlerinin neler olduğu ve tedbirlerin uygulanmasıyla şirkette mali durumun ne şekilde iyileşme gösterebileceği gibi hususlar mahkeme tarafından değerlendirilmiştir. Nitekim ertelenme, iflasın açılması sonucuna kıyasla; borçluların, alacaklıların ve toplumun yararına yönelik bir alternatif yol şeklinde tanımlanmıştır. Bir sermaye şirketinin ve kooperatifin iflasını önleyebilmeyi sağlayan bir kurum olan iflasın ertelenmesi; şirketin ekonominin içinde varlığını sürdürmesini, ticari ilişkileri devam ettirmesini ve alacaklıların ise borçlunun iflasına bağlı verimsiz neticelerden etkilenmemesini sağlamıştır. Yani şirketlerin, ticari hayatın şartlarına uygun olarak faaliyetlerine devam etmesi; ülke ekonomisi bu durumdan olumlu etkilenmesi, kreditorlere sağlanan güven tazelenmesi, çalışanların işine devam etmeleri ve kamuya yönelik ilave vergi desteği gibi hususların devamı sağlanacağından olumlu sonuçlar elde edilmiştir.

İflasın ertelenmesi kurumu işletilirken öncelikle şirketin veya kooperatifin yetkili organları karar alır ve mahkemeye müracaat yapılarak bazı hukuki ve mali prosedürler yerine getirilirdi. Mahkemeye müracaat yapıldıktan sonra şirket lehine hüküm verilmesi halinde iflasın ertelenmesi süreci ilerlemeye başlardı.

İflasın ertelenmesinin şartları, süresi, mahkeme kararı, kayyum, bilirkişi gibi konulara ilişkin temel düzenlemeler değişiklikten önce mevzuatımızda İİK'nin 179. maddesi ile TTK'nin 376. ve 377. maddelerinde yer verilmiştir.

Ekonomik ve piyasa şartlarında meydana gelen değişiklikler nedeniyle esasında ticari faaliyetine devam etmesi mümkün iken işletmeler, borçlarını ödemedeki sıkıntıları veya malvarlıkları ile borçlanma arasındaki farkın dengesizliği gibi nedenlerle iflas tehlikesi altında olmuştur. İflas tehdidi ile karşı karşıya kalan bir sermaye şirketinin veya kooperatifin, iflasın ertelenmesi kurumundan yararlanması halinde mali durumunun erteleme kararının verildiği zamana kıyasla daha kötü duruma gitmemesi gerekmektedir. Şirketin iyileştirme tedbirlerine kavuşarak borca batık durumdan kurtulması aynı zamanda alacaklıların haklarının korunması ve ekonomiye olan desteği birlikte hesaplandığında iflasın ertelenmesi kurumu oldukça önem arz etmiştir. Ancak İcra ve İflas Kanunu'nda yapılan değişikliğin 15.03.2018 tarihinde yürürlüğe girmesi ile iflasın ertelenmesi kurumu kaldırılmıştır.

Böylece 28.02.2018 tarihinden itibaren şirketler artık iflasın ertelenmesi talebinde bulunamayacaklardır. Bunun yerine ilgili kanuna eklenen yenilikler ile konkordato hükümlerine başvurabileceklerdir.

31.07.2016 tarih ve 29787 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile olağanüstü halin devamı süresince, sermaye şirketleri ve kooperatiflerin iflasın ertelenmesi başvurularını ve mahkemeler tarafından talep kabullerini geçici olarak askıya alınmıştı. Hali hazırda iflas ertelenmesi davası açılmış veya hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş şirketler bakımından ise, davanın açıldığı veya erteleme kararının verildiği tarihte yürürlükte olan hükümler uygulanmaya devam edecektir.(İİK Geçici Madde 14) Yasanın gerekçesinde; ... iflasın ertelenmesi kurumu, ihdas amacının gerçekleştirilmesi konusunda isteneni verememiştir. İflasın ertelenmesi kurumunda alacaklıların herhangi bir şekilde söz sahibi olamaması, sürecin borçlu ve mahkeme arasında yürütülmesi ve yaşanan yargılama sorunları birlikte değerlendirildiğinde bu kurumun tamamıyla yürürlükten kaldırılması ve yerine alacaklılar ile borçlunun bir müzakere sonrasında anlaşmaları ve bu anlaşmanın mahkemece tasdiki esasına dayanan konkordato kurumunun daha etkin ve aktif bir şekilde kullanılması ticari ve sosyal hayat bakımından bir ihtiyaç olarak görülmüştür” denilmektedir. Yeni yasayla, iflasın ertelenmesi kurumu tümüyle ortadan kaldırılarak yerine konkordato sisteminin daha kolay işleyebilecek bir yapıya kavuşturulması amaçlanmıştır. Kanun kapsamında, borçlarını vadesi geldiği halde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu, vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle borçlarını ödeyebilmek veya muhtemel bir iflastan kurtulmak için konkordato talep edebilmekte olup; iflas erteleme kurumunun mevzuattan çıkarılması sebebiyle, halihazırda kanunda yer alan ancak uygulamada tercih edilmeyen konkordato kurumu büyük ölçüde değiştirilerek daha etkin ve işlevsel hale getirilmiştir. Başkaca durumlarda alacaklılar hem alacağının belirli bir kısmından feragat ederler ve hem de borcun ödenmesi belirli bir vadeye bağlanabilir. Bu yöntemlere göre; “yüzde (tenzilat) konkordatosu”, “vade konkordatosu”, “adi konkordato”, “malvarlığının terki suretiyle konkordato”, “iflas dışı konkordato”, “iflas içi konkordato” gibi konkordato başvuru yollarına gidilmektedir. Konkordatoya ilişkin yapılan bu tür ayrımlar, genel olarak teoride kabul edilen konkordato çeşitleri olarak hukukumuzda yer almaktadır.

İcra ve İflas Kanunu'nun 285-309. maddeleri arasında düzenlenmiş olan konkordato, 28.02.2018 tarihinde parlamentoda kabul edilip 15.03.2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7101 sayılı “İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ile daha etkin bir yapıya ulaştırılmak istenilmiştir. Birçok değişiklikle birlikte kapsamında bir hayli sorun barındıran iflasın ertelenmesi kanundan kaldırılmıştır. Hak mağduriyeti olmaması için yasa koyucu, devam eden iflasın ertelenmesi davaları ile ilgili uygulamaların eski sisteme göre devam edeceğini ve sonuçlandırılacağını güvence altına almıştır. Böylece konkordato kurumuna getirilen değişiklikler, tezimizde incelenme konusu olmuştur.

Uygulamada iflasın ertelenmesine başvuran şirketlerin sayıları, başvuru şartları ve amaçları dikkate alındığında çoğunlukla “Adi Konkordato” uygulaması önem arz edecektir. Bu nedenle çalışmamızda adi konkordato düzenlemesine yer verilecektir.

Bu çalışmanın amacı, iflas hukuku hakkında genel bilgi verdikten sonra yasadan kaldırılan iflasın ertelenmesi kurumunun mahkeme sürecine, borca batıklık, iyileştirme projesi, bilirkişi ve kayyım gibi temel konulara değindikten sonra yerine getirilen konkordato kurumuna yer vermektir. Ayrıca iflasın ertelenmesini daha iyi kavrayabilmek ve konkordato kurumu ile karşılaştırma yapabilmek imkanı elde etmek adına somut olaylardan yola çıkılarak örnekler verilmiştir. Böylece çalışmamız, iflasın ertelenmesi kurumunun uygulanmaya başladığı yıllardan 31.07.2016 tarihine kadar ve yasa koyucunun iflasın ertelenmesi kurumunu mevzuatımıza kazandırırken amaçladıkları sonuçların elde edilip edilmediği veya hedeflenen kazanımlara uygun hizmet edip etmediği yönünde bilgi ve fikir sahibi olmamızı sağlayacaktır.

Literatür araştırmalarında ise hukukçu ve muhasebeci bakış açılarından yararlanarak iflasın ertelenmesinin ülkemizde uygulamalarıyla ilgili bilgi verilmiş ve mali değerlendirmenin önemine vurgu yapılmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın amacına bağlı olarak, iflas, iflasın ertelenmesi, erteleme kararının etkileri gibi ana konulara değindikten sonra yapılan araştırma ile Türk Hukuk Sisteminde kaldırılan iflasın ertelenmesi kurumu ve genişletilen konkordato kurumu açıklanmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın birinci bölümde, borçlu olan gerçek veya tüzel kişilerin ticari hayatta yaşadığı etkileşimler sonucunda ekonomik dengesinin bozulmasıyla oluşan acz halinin giderilmesi özellikle toplumsal ihtiyaca cevap vermek için aranan yollar ifade edilmiştir. Türk Hukuk Sistemimizde, bu yollar; Ticaret Kanunu ile İcra İflas Kanunu'nun ilgili maddelerinde geçen İflas, İflasın Ertelenmesi ve Konkordato gibi konular olup genel bir değerlendirme yapılmıştır. İkinci bölümünde iflas hukukundan yararlanılarak iflasın ertelenmesi taleplerinin en önemli gerekçesi olan iflas konusu ve kanun maddeleri ile yürürlükten kaldırılmadan önce uygulama alanı bulan iflasın ertelenmesi süreci belirtilmiştir. Üçüncü bölümde 7101 sayılı kanun ile getirilen değişiklikler sonucunda konkordato kurumu incelenmiş ve daha kolay anlaşılması bağlamında konkordato ve iflasın ertelenmesi karşılaştırılma yapılmıştır. Son olarak konkordato sürecinde yaşanması muhtemel sorunlar ve bunlara yönelik çözüm önerileri sunulmuştur.

İKİNCİ BÖLÜM

İFLAS

2.1. İflasın Tanımı

İflas, iflasa tabi bir borçlunun; borcunu ödeyememesi veya alacaklıların alacağını karşılayamaması halinde mal varlığının paylaşımı için başvuru olan yöntemdir.(Aydemir,2013:16) Borçlunun kendi isteği veya alacaklısının talebi üzerine yetkili ve görevli mahkeme tarafından borçlunun iflasına karar verilir. Böylece haczedilebilir bütün malvarlığının iflas organlarının idaresine geçer ve bunların satışından elde edilen gelir ile alacaklıların alacağına kavuşmasını sağlayan hukuksal ve ekonomik süreçtir(Tercan,2010:167).

2.1.1. İflasın Nedenleri

Ticarette uğraşan gerçek veya tüzel kişinin yüksek borç oranına sahip olması, pazar değerini kaybetmesi, piyasada aktif üretici konumunun zayıflaması, likitlide sıkıntısı yaşaması gibi nedenleri, genel iflas nedenleri olarak tanımlayabiliriz(Bilir,2015:15).

İcra ve İflas Kanunu'nun ilgili hükümlerine bakıldığında iflasın nedenleri özel olarak belirtilmemiştir. Ancak kanun hükümlerinin incelenmesi neticesinde hukukumuzda asıl iflas nedeninin borçlunun borcunu ödeyememesi olduğu anlaşılmaktadır(Kuru vd.,2012:457).

İflasla tabi borçlunun mali yapısı güçlü olsa dahi alacaklısı tarafından başlatılan iflas takibi sonucunda mevcut borç tahsil edilmedikçe borçlu iflastan kurtulamayacaktır. Aksi durumda borçlu, mali yapısı zayıf olsa dahi iflas takibini yapan alacaklıya olan borcunu öderse borçlu hakkında iflas kararı verilmeyecektir(Dumanoglu,2011:6).

Yasanın hükümlerine göre iflas nedeninin oluşumu, borçlunun birtakım davranış ve fiillerinden meydana gelmektedir. Örneğin; borçlu mali kapasitesinden

fazla borçlanması ile bilanço değerlerinde meydana gelen dengesiz değişim onu iflas sonucuna sürükleyebilmektedir.

Öte yandan iflas nedeni; icra makamlarının ihtarlarına rağmen borçlu, borcun ifasını gerçekleştirememesi veya iflasa tabi kişilerin bir borç ilişkisi içerisinde anlaşma sağlayamaması gibi durumlar varlığında iflas sonucuna götürmektedir(Rüzgaresen,2009:14).

2.1.2. İflasta Yetkili ve Görevli Ticaret Mahkemesi

İİK 154. maddesi uyarınca ‘*iflas davaları için yetki sözleşmesi yapılamaz ve iflas davası mutlaka borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret mahkemesinde açılır.*’ Ticaret mahkemesinin yetkisi kamu düzenine ilişkin ve kesin yetkidir. Yine aynı madde uyarınca iflas davası, borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret mahkemesinde açılır. Bu bakımdan İcra ve İflas Kanunu, iflas davalarında ticaret mahkemesini görevli mahkeme olarak, borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemeyi de yetkili mahkeme olarak düzenlemiştir.

2.1.3. İflasa Tabi olan Kişiler

Borçlu için iflas takibi başlatılabilmesinin veya onun iflas davasında taraf olabilmesinin şartı borçlunun tacir sıfatına haiz olup olmadığıdır.(TTK 18\1)

İflasa tabi kişileri (Oy ve Ergenç,2014:4-5) şu şekilde sıralamaktadır:

1. Gerçek Kişi Tacirler
2. Tacir Olmadıkları Halde Tacir Sayılanlar
3. Ticaretten Menedilenler
4. Ticareti Terk Edenler
5. Konkordatonun Tasdik Olunmaması ve/veya Konkordato Mühletinin Verilmemesi
6. Reddolunan Mirasın Tasfiyesi
7. Kolektif Şirket Ortakları/Komandit Şirketlerde Komandit Ortaklar
8. Banka Hâkim Ortak, Yönetim Kurulu Üyeleri ve İmza Yetkisi Sahibi Olanların Şahsi Sorumlulukları
9. Ticaret Şirketleri

10. Gayesine Varmak İçin Ticari Bir İşletme İşleten Dernekler Ve Özel Kuruluş Kanunları İle Kamu Tüzel Kişileri Tarafından Kurulan Şirketler

11. Donatma İştiraki

2.1.4. İflas Yolları

İflasa tabi bir kişinin iflas ettirilmesi için izlenecek yola iflas yolu denir. Mevzuatımızda takip yapılma şekillerine göre iflas yolu belirlenmektedir. İflas yolları; iflas yoluyla adi takip, kambiyo senetlerine mahsus iflas yolu ve doğrudan doğruya iflas yolu olmak üzere üçe ayrılır.

İcra ve İflas Kanunu'nda 155-166 maddeler arasında iflas yolu ile adi takip, 167-176 maddeler arasında kambiyo senetlerine mahsus iflas yolu ve 177-181 maddeler arasında doğrudan doğruya iflas yolu düzenlenmiştir.

2.1.4.1. İflas Yoluyla Adi Takip

Alacağın kaynağı mahkeme ilamından oluşmuyorsa veya alacaklının elinde kambiyo senedi yoksa alacaklı, adi iflas yoluna başvurulabilir.

Alacaklı, iflas takip talebi ile birlikte icra müdürlüğüne başvuru yapar. İcra müdürlüğü tarafından borçluya, iflas ödeme emri gönderilir. Borçlu, ödeme emri süresi içerisinde itiraz etmez ve borcu ödemezse iflas takibi kesinleşmiş olur. Böylece alacaklı, iflas davası yoluna giderek asliye ticaret mahkemesinden borçlunun iflasına karar verilmesini ister. Mahkeme, gerekli incelemeleri yaptırdıktan sonra iflas kararı verebileceği gibi alacaklının menfaatini korumak amacıyla muhafaza tedbirleri uygulanmasına da karar verebilir.

Borçlu, ödeme emri süresi içerisinde itiraz ederse iflas takibi durur herhangi bir işlem yapılmaz. Bu durumda alacaklı ticaret mahkemesine başvurarak itirazın kaldırılması ve borçlunun iflasına karar verilmesini ister. Yine borçlu ödeme süresi içinde icra mahkemesine başvurarak şikayette bulunabilir ve ödeme emrinin iptalini isteyebilir(Oy ve Ergenç,2014:11).

2.1.4.2 Kambiyo Senetlerine Mahsus İflas Yolu

Kambiyo senetlerine mahsus iflas yolu, kambiyo senetlerine mahsus haciz yolunun (bkz. M.167-170/b) iflas hukukundaki karşılığıdır. Alacağı bir kambiyo senedine (bono, çek veya poliçe) bağlı olan alacaklı, iflasa tabi olan borçlusuna karşı kambiyo senedine mahsus iflas takibine başvurabilir.

Adi iflas yolu ile kambiyo senetlerine mahsus iflas yolu benzer olmakla birlikte senet aslı takip talebinde bulunması zorunluluğu ile ödeme, itiraz ve şikâyet süreleri açısından farklar bulunmaktadır.

2.1.4.3. Doğrudan doğruya İflas Yolu

Doğrudan doğruya iflas davasında, alacaklı tarafın icra dairesinde bir icra takip yoluna girmeden doğrudan asliye ticaret mahkemesine başvurabilmesidir(Aydemir,2013:42).

Borçlu hakkında iflas kararı alabilmek için; borçlunun talebi üzerine iflasını istemesi, alacaklının talebi üzerine borçlunun iflasını istemesi veya bankalar kanuna göre iflas hükmünün gerçekleşmesi gerekmektedir.

Borçlunun talebi üzerine iflasını istemesi

İflasa tabi borçlu, ödeme günü gelen borçlarını ödeyemeyip bu halin süreklilik arz ettiğini bildirerek kendi iflasını isteyebilir.

İflas için sadece borçlu tarafından ileri sürülebilen sebepler yer almakta olup bunlar:

1. Borçlunun acz haline düşmesi (İİK m.178/1),
2. Sermaye şirketi ve kooperatifler dışındaki borçluların borca batıklığı (İİK m. 178/3) yer alır.

Alacaklılardan biri, borçlu hakkında icra takibi başlatır. Takibin kesinleşme süresinin dolması ve itirazın olmaması halinde haciz işlemleri tesis eder. Böylece borçlunun yüzde ellisinden fazla malvarlığı elinden çıkmasına sebep olur ki borçlunun kalan malvarlığı da bir sene içinde gelecek vadeli borçlarını ödeyemez duruma gelirse; borçlu, ivedilikle ödeme güçsüzlüğü durumunu bildirerek, muamele merkezinin bulunduğu ticaret mahkemesinden kendi iflasını istemek mecburiyetindedir(Çoşkun,2013:3006).

Alacaklının Talebi ile Doğrudan Doğruya İflas (m.177-181)

İİK'nin m.177/1'de sayılan sebepler (borçlunun yerleşim yerinin belli olmaması, borçlunun taahhütlerinden kurtulmak amacıyla kaçması, borçlunun alacaklılarının haklarını ihlâl eden hileli tasarruflarda bulunması veya bunlara teşebbüs etmesi, borçlunun haciz yolu ile yapılan takipler sırasında mallarını saklaması).

- Borçlunun ödemelerini tatil etmiş olması (m.177/2),
- İcra ve İflâs Kanunu m.177/3'ün, m. 355'e atıfla belirttiği taahhütler ile ilgili sebepler,
- İcra emrine rağmen borcun ödenmemesi (m. 177/4; TTK m.238,II) ,
- Yeniden yapılandırma projesi ile ilgili sebepler (uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırmanın feshi: m. 309/s; uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırma projesinin ihlâli: m.309/t),
- İfa veya depo emrine rağmen borcun ödenmemesi (TTK m. 240)

gibi hallerde sadece alacaklı tarafından ileri sürülebilen sebepler olup, evveliyatta iflas takibi yapılmasına gerek olmadan, alacaklının doğrudan ticaret mahkemesinde iflas davası açabilmesi kabul edilmiştir(Tercan,2010:184).

Hem Borçlunun Hem De Alacaklının İflas İstemesi

Sermaye şirketinin ve kooperatifin borca batık olması (m.179,TTK m.376-377) veya terekenin borca batık olması (MK m.636) gibi durumlarda borçlu veya alacaklı tarafından ileri sürülebilen nedenlerle iflasın istenmesidir.

Bankalar Kanuna Göre İflasın İstenmesi

Banka yönetici ve deneticilerinin “kanuna aykırı karar ve işlemleri” (BankK m.110) neticesinde iflâs sebebi yer alır.

2.1.5. İflasın Kapanması ve İflasın Kaldırılması

İflasın kaldırılması ile iflasın kapanması kavramları hukuki sonuçları bakımından birbirinden tamamen farklıdır.

İflasın kapanması; tasfiye işlemleri olan bütün masadaki paranın dağıtılması ve alacaklarının tamamını alamayan alacaklılara aciz belgelerinin verilmesi ile sonlandırılmasıdır. Böylece iflas idaresi, iflasa karar vermiş olan ticaret mahkemesine tasfiye işlemlerinin son bulunduğunu bildirerek iflasın kapanmasına karar verilmesini talep eder. Ticaret mahkemesi ise iflas tasfiyesinin yasal prosedüre uygun olarak tamamlandığını inceleyip kanıtlarsa, iflasın kapanmasına karar verir. Mahkemenin verdiği karar ilan edilir ve ardından iflas idaresinin görevi sona erer (Oy ve Ergenç,2014:16).

Oysa iflasın kaldırılması, iflas tasfiyesi aşamasındayken borçlunun alacaklılarla anlaşılması veya bütün borçların ödenmesi üzerine iflasa tabi olan kişi hakkındaki iflas hükümleri bütün sonuçları ile kaldırılmasıdır. Bu bağlamda müflis, iflas etmemiş sayılır dolayısıyla müflis sıfatı da son bulmaktadır. Ancak iflasın kapanmasında sonuç farklı olup iflasın kamu hukuku bakımından olan neticeleri devam etmekte ve borçlu, müflis sıfatını taşımaktadır(Toplu,2009:27).

2.1.6. İflas Kararının Hukuki Sonuçları

İflas kararının verildiği anda iflas hükümleri işlemeye başlar ve borçlu artık müflis sıfatı alır. İflasın açılması durumu, müflisin kendisi ve alacaklıları açısından bazı hukuki sonuçlar meydana getirir. İflasın hukuki sonuçları, iflasın açılması anında başlamaktadır. İflas kararına itiraz varlığının olup olmaması bu sonuçların ortaya çıkmasında bir etkisi yoktur(Kuru vd.,2012:508).

Müflis sıfatını alan borçlu, malları hakkında tasarruf yetkisini sınırlı olarak kullanır.İflas kararı verilmesinin ardından bir iflas masası oluşturulur ve müflisin bütün haczedilebilir malları ve mal varlığının tasfiye değerleri tespit edilir bu masada toplanır.(Yıldız, 2016:211) İflâsta masa malları üzerindeki tasarruf yetkisini, masanın kanunî temsilcisi olarak iflâs idaresi (İİK m. 226/I) kullanır. İflas eden kişi hakkında açılan tüm takipler durdurulur. Diğer dosyalardaki alacaklılar ise dilekçeleri ile iflas masasına kaydolurlar. Artık işlemler iflas dosyası üzerinden takip edilir. Müflisin vadesi gelmemiş alacakları da muaccel hale gelir. Müflise borçlu olanlar açısından değişen tek durum ise ödemelerini iflas masasına yapacak olmalarıdır(Çetinkaya,2017).

2.1.6.1. Borçlu Bakımından Sonuçları

İflas Masası

İİK'nin 184.,185. ve 186. maddelerinde iflas masasından bahsedilmiş olup bu maddelere göre;

İflas açıldığı zamanda müflisin haczi kabil bütün malları hangi yerde bulunursa bulunsun bir masa teşkil eder ve alacakların ödenmesine tahsis olunur.

Üzerinde rehin bulunan mallar rehin sahibi alacaklının rüçhan hakkı mahfuz kalmak suretiyle masaya girer ve iflas idaresi tarafından en yakın ve münasip zamanda paraya çevrilip muhafaza ve satış masrafları çıkarıldıktan sonra rehinli alacaklıya hakkı verilir. Ancak rehin sahibi alacaklı, istediği takdirde iflâstan sonra

da masaya karşı rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takip yapabilir. İhtiyaten haczedilmiş mallarla iflas açıldığı zaman paraya çevrilmemiş mahcuz mallar masaya girer.

İflasın açılmasından evvel paraya çevrilmiş bulunan mahcuz malların bedeli, 138 ila 144 üncü maddeler hükümlerine göre haciz koyduran alacaklılara paylaşılır. Artan kısım iflas masasına kaydolunur.

Tasarruf Ehliyeti

Müflisin, iflas masasına giren malları ve hakları üzerindeki tasarruf yetkisi sınırlanmıştır. İflasta masa malları üzerindeki tasarruf yetkisini, masanın yasal temsilcisi olarak iflas idaresi kullanır. İİK m.191’de belirtildiği üzere; Borçlunun iflas açıldıktan sonra masaya ait mallar üzerinde her türlü tasarrufu alacaklılara karşı hükümsüzdür.

Takipler

İİK’nin 193. maddesinde belirtildiği üzere;

İflasın açılması, borçlu aleyhinde haciz yoluyla yapılan takiplerle teminat gösterilmesine ilişkin takipleri durdurur.İflas kararının kesinleşmesi ile bu takipler düşer.İflasın tasfiyesi müddetince müflise karşı birinci fıkradaki takiplerden hiçbiri yapılamaz.

bazı takiplerin duracağı bazı takiplerin ise düşeceği vurgulanmaktadır.Bu durum müflisin masaya giren malvarlığı ilgili olup Tablo 1’deki gibidir.

Tablo 1:İflas halinde takiplerin durumu

Duran ve Düşen Takipler	Durmayan Takipler
İlamlı ve ilamsız haciz yolu ile takipler	Rehnin paraya çevrilmesi yolu ile takipler
Kambiyo senetlerine özgü haciz yolu ile takipler	Müflis aleyhine başlamış ilamsız tahkiye takipleri ve borçlunun kendisine (sahsına) ilişkin takipler
Genel iflas ve kambiyo senetlerine özgü iflas yolu ile takipler	
Teminat gösterilmesine ilişkin takipler	
Kamu alacaklarının tahsili için 6183 sayılı Kanuna göre tahsil dairelerince yapılan takipler	

Ayrıca “iflas tasfiyesinin bitmesinden sonra müflise karşı takip yapılmasına engel yoktur” hükümde geçen kanunun tasfiye ile ilgili olduğu, müflise karşı takip

yapılmasının geçici bir takip yasağı getirebileceği ancak tasfiyeden sonra bu yasağın kaldırılabilmesi belirtilmektedir.

Davalar

İflas sürecinde müflisin malvarlığı ile ilgili davalar yapılmaz. Ancak İİK m.194 ile gecikmesi istenilmeyen bazı davaların, iflasın açılması ile durmayacağı kabul edilmiştir.

Bu davalar aşağıdaki gibidir;

- Acele davalar
- Vücut üzerinde ortaya çıkan zararlardan doğan tazminat davaları
- Evlenmeye ve kişisel durumlara ilişkin davalar
- Şeref ve haysiyete saldırıdan doğan davalar
- Nafaka davaları
- Rehnin paraya çevrilmesi yolu ile takipler hakkında açılan hukuk davaları (örneğin; itirazın iptali, borçtan kurtulma ve menfi tespit davaları)
- Ceza davaları

2.1.6.2. Alacaklılar Bakımından Sonuçları

Müflisin Borçları

İflas kararı ile birlikte müflisin vadesi gelmeyen tüm borçlarının vade tarihi hükümsüz hale gelir. Bu durumdan iki borç istisna tutulmuştur. Bunlar; rehin alacakları ile müflisle birlikte kefil olan kişilerin borçlarıdır.

Faiz

İflasın kararı ile müflisin borçları için faiz işlemeye devam eder. Ancak İİK'nin 196.maddesinde, rehinli alacaklar için faiz oranında bir değişiklik yapılmasına gerek olmadığı, yalnız rehinle temin edilmemiş olan adi alacaklar için ticari olmayan işlerdeki faiz oranının uygulanacağını öngörmüştür. Böylece ticari işlerde ticari faiz, ticari olmayan işlerde ise yasal faiz uygulanır.

İflasın Sözleşmelere Etkisi

Sözleşmelere taraf olan birinin iflası halinde hangi sözleşmelerin hükümsüz hale geleceğine dair genel bir hukuki düzenleme bulunmamaktadır. İflas, sözleşme

taraflarını doğrudan etkilemekte olup sonuçları bakımından iyi niyetli üçüncü kişiler için mağduriyet oluşturmaması gerekmektedir. Ancak bazı sözleşmelerin hükümsüz hale geleceği ilgili kanun maddelerinden anlaşılmaktadır.

Bu kanun maddeleri şu şekilde ifade edilmiştir;

- TTK uyarınca; Cari hesap sözleşmeleri, Donatma iştiraki, Acentelik sözleşmeleri
- BK uyarınca; Hâsılat kirası sözleşmeleri, vekâlet sözleşmeleri, komisyon sözleşmeleri, hayat kaydıyla irat, ölünceye kadar bakma sözleşmeleri
- FKK uyarınca; Kiralama sözleşmeleri

İflasta Takas

İİK m. 201’de belirtildiği gibi;

Müflisin borçlusu, iflasın açılmasından önce alacaklısının aciz durumunda bulunduğunu bilerek masanın zararına kendisine veya üçüncü bir kişiye takas sureti ile bir menfaat sağlamak için müflise karşı bir alacak ihdas ederse bu takasa mahkemede itiraz olunabilir.

Eşitlik ilkesi gereğince alacaklılar sırasının kötü niyetli kişilere karşı korumasını sağlamıştır.

Müflisin Kefil Olduğu Borçlar

İİK madde 202’de olduğu gibi “Müflisin kefil olduğu borçlar vadeleri gelmese bile masaya zimmet olarak kaydolunur” belirtilerek kefilin de diğer alacaklılar gibi masaya kaydolabileceği ve alacak sırasına girebileceği belirtilmiştir.

Müflisle Birlikte Borçlu Olanlardan Birinin Borcu Kısmen Ödemiş Olması

İİK madde 204’te belirtildiği üzere;

Alacaklı müflisle birlikte borçlu olandan alacağının bir kısmını almış ise müşterek borçlunun müflise rücu hakkı olsun olmasın borcun tamamı masaya kaydolunur. İflas masasına kaydolunmak hakkı alacaklının ve müşterek borçlunundur.

Adi ve Rehinli Alacakların Sırası

İİK'nin 206. Maddesinde rehinli olmayan alacaklılar, adi alacak olarak öngörülmektedir.

(Değişik birinci fıkra: 28/2/2018-7101/5 md.) Alacakları rehinli olan alacaklıların satış tutarı üzerinde rüçhan hakları vardır. Gümrük resmi ve akar vergisi gibi Devlet tekliflerinden muayyen eşya ve akardan alınması lazım gelen resim ve vergi, rehinli alacaklardan sonra gelir.

Bir alacak birden ziyade rehinle temin edilmiş ise satış tutarı borca mahsup edilirken her rehinin idare ve satış masrafı ve bu rehinlerden bir kısmı ile temin edilmiş başka alacaklar da varsa bunlar nazara alınıp paylaştırmada lazım gelen tenasübe riayet edilir.

Alacakları taşınmaz rehniyle temin edilmiş olan alacaklıların sırası ve bu teminatın faiz ve eklentisine şümulü Kanunu Medenin taşınmaz rehinine müteallik hükümlerine göre tayin olunur. (Ek cümle: 29/6/1956-6763/42 md.; Mülga cümle: 14/1/2011-6103/41 md.) (...)

(Değişik dördüncü fıkra: 17/7/2003-4949/52 md.) Teminatlı olup da rehinle karşılanmamış olan veya teminatsız bulunan alacaklar masa mallarının satış tutarından, aşağıdaki sıra ile verilmek üzere kaydolunur:

Birinci sıra:

A) İşçilerin, iş ilişkisine dayanan ve iflâsın açılmasından önceki bir yıl içinde tahakkuk etmiş ihbar ve kıdem tazminatları dâhil alacakları ile iflâs nedeniyle iş ilişkisinin sona ermesi üzerine hak etmiş oldukları ihbar ve kıdem tazminatları,

B) İşverenlerin, işçiler için yardım sandıkları veya sair yardım teşkilatı kurulması veya bunların yaşatılması maksadıyla meydana gelmiş ve tüzel kişilik kazanmış bulunan tesislere veya derneklere olan borçları,

C) İflâsın açılmasından önceki son bir yıl içinde tahakkuk etmiş olan ve nakden ifası ge-reken aile hukukundan doğan her türlü nafaka alacakları.

İkinci sıra:

Velâyet ve vesayet nedeniyle malları borçlunun idaresine bırakılan kimselerin bu ilişki nedeniyle doğmuş olan tüm alacakları;

Ancak bu alacaklar, iflâs, vesayet veya velâyetin devam ettiği müddet yahut bunların bitmesini takip eden yıl içinde açılırsa imtiyazlı alacak olarak kabul olunur. Bir davanın veya takibin devam ettiği müddet hesaba katılmaz.

Üçüncü sıra:

Özel kanunlarında imtiyazlı olduğu belirtilen alacaklar.

Dördüncü sıra:

İmtiyazlı olmayan diğer bütün alacaklar.

(Ek fıkra: 17/7/2003-4949/52 md.) Bir ve ikinci sıradaki müddetlerin hesaplanmasında aşağıdaki süreler hesaba katılmaz:

- 1. İflâsın açılmasından önce mühlet de dahil olmak üzere geçirilen konkordato süresi.*
- 2. İflâsın ertelenmesi süresi.*
- 3. Alacak hakkında açılmış olan davanın devam ettiği süre.*
- 4. Terekenin iflâs hükümlerine göre tasfiyesinde, ölüm tarihinden tasfiye kararı verilmesi-ne kadar geçen süre.*

(Ek fıkra: 14/1/2011-6103/41 md.) Gemilerin paraya çevrilmesi hâlinde yapılacak sıra cetveli, bayrağına ve sicile kayıtlı olup olmadığına bakılmaksızın bütün gemiler için Türk Ticaret Kanununun 1389 ilâ 1397 nci maddesi hükümlerine göre düzenlenir.

Aynı sıradaki alacaklılarda bir önceki alacaklı alacağını tamamen almadıkça ondan sonraki alacaklıya sıra gelmez.(İİK,m.207)

2.1.7. İflasın Tasfiyesi

İflas dairesinin görevi, iflasın tasfiyesini başlatmaktır. İflasın tasfiyesini sürdürmek ve tasfiyeyi yapıp sonlandırmak görevi ise iflas idaresine ve alacaklılar toplantılarına aittir. İflasın tasfiyesi; masanın teşkili (İİK m.208-220), masanın idaresi (İİK m.221-240), masa mallarının paraya çevrilmesi yani satılması (İİK m.241-246) ve paraların paylaşılması (İİK m.247-253) safhalarında yapılan işlemlerle sağlanır.

2.2. İflasın Ertelenmesi

Genel anlamda erteleme; bir iş, bir eylem veya bir işlemin yerine getirilmeyip başka zamana bırakılmasıdır. Bu bağlamda iflasın ertelenmesi, iflasa tabi borçlu hakkında verilmesi muhtemel iflas kararının belli bir süreliğine sonraya bırakılması yani ötelenmesi şekline tanımlanmıştır. Böyle bir durumda borçlunun iflası yerinde görülebilirken henüz iflas kararı uygulanmamaktaydı(Aydemir,2013:52).

İflas eşiğine gelmiş ancak kurtulma umudu olan şirketler için iflasın ertelenmesi, kendinin ve alacaklıların yararına olmakla birlikte şirketin çalışmasına imkan tanıyan bir süreç olarak açıklanmıştır(Oy ve Ergenç,2014:19).

Yargıtay 23. Hukuk Dairesinin 05.07.2012 tarih ve 2012/2359 E.numaralı kararı ile iflasın ertelenmesi; *İflasın ertelenmesi, borca batık durumda olan bir sermaye şirketinin veya kooperatifin mali durumunun düzelme ihtimalinin mümkün olması halinde söz konusu şirketin iflasının önlenmesini sağlayan bir kurumdur.* şeklinde tanımlanmıştır.

İflasın ertelenmesi davasının açılması, mahkeme tarafından uygun bulunması halinde, erteleme süresince mali durumun düzelmesi sonucu iflastan kurtulma durumunda; iflasın açılmasının bir süre de olsa engellenmesinin alacaklıya, borçlu şirkete ve kamuya kimi faydalar sağlamıştır.(Eroğlu,2014:23) Aksi takdirde iflasın ertelenmesi kurumu, alacaklıya veya borçluya fayda sağlamayacaksa bir anlam ifade etmezdi.(Balcı,2010:237)Bu nedenle iflasın ertelenmesinin amacı, işletmenin mali durumunun daha da zayıflamasını önlemek olup alacaklıların haklarının korunmasına öncelik tanımıştır. Hakkında iflas kararı verilen işletmeler, zamanla piyasadan çekilmektedir. Bunun sonucu oluşan istihdam alanında daralma ve vergi paylaşımında yüklenme açısından değerlendirildiğinde toplumun tüm fertleri olumsuz etkilenmektedir(Balcı,2010:236).

İflasın ertelenmesinin bir diğer amacı her ne kadar zor durumda olan şirketlerin kurtarılması gibi algılanmış olsa da gerçekte iflas hükümlerine göre iflas eden bir sermaye şirketinin veya kooperatifin mal varlığının paraya çevrilmesi/tasfiye edilmesi sonucunda alacaklıların alacakları ödenmeye çalışılmış pratikte bu yolla alacaklıların alacağına kavuşmaları kolay olmuştur(Dumlupınar,2013:77).

Ayrıca iflasın ertelenmesinin amacı hakkında farklı görüşler vardı.

Bunlardan bazıları (Işık,2010:18-22);

- İflasın ertelenmesi sermaye şirketleri ve kooperatiflerin menfaatlerini koruduğunu savunan görüş
- İflasın ertelenmesi alacaklıların menfaatlerini koruduğunu savunan görüş
- İflasın ertelenmesi hem sermaye şirketleri ve kooperatiflerin menfaatlerini koruduğunu hem de alacaklıların menfaatlerini koruduğunu savunan görüş
- İflasın ertelenmesi kamu menfaatlerini koruduğunu savunan görüş
- İflasın ertelenmesi esas amacının şirket aktifinin muhafazası olduğunu savunan görüş

Son olarak iflasın ertelenmesini talep eden şirketler ile onun ticari ilişki içinde olduğu şirketler açısından yorumlandığında; faaliyetin devamlılığı, istihdam katkısı, üretim hareketliliği, vergi paylaşımı gibi konular için oldukça önemli olmuştur.

İflasın ertelenmesinden sermaye şirketleri (anonim ve limited şirketler) ile kooperatifler yararlanırken gerçek kişi tacirler ve şahıs şirketleri(kollektif ve komandit şirketler) iflasın ertelenmesinden yararlanamamıştır(Özkan,2008:109).

Borca batıklık nedeniyle iflas talebinde bulunma yetkisi (Oy ve Ergenç,2014:41);

1. Anonim şirketlerde yönetim kuruluna
2. Limited şirketlerde müdür veya müdürler kuruluna
3. Kooperatiflerde yönetim kuruluna
4. Şirket ile ilgili alacaklılara aitti.

İflasın ertelenmesi davasını açmaya yetkili olanlar ise aşağıdaki gibi sıralanmıştır(Aydemir,2013:61-62):

1. Yönetim kurulu
2. Alacaklılar
3. Tasfiye memurları

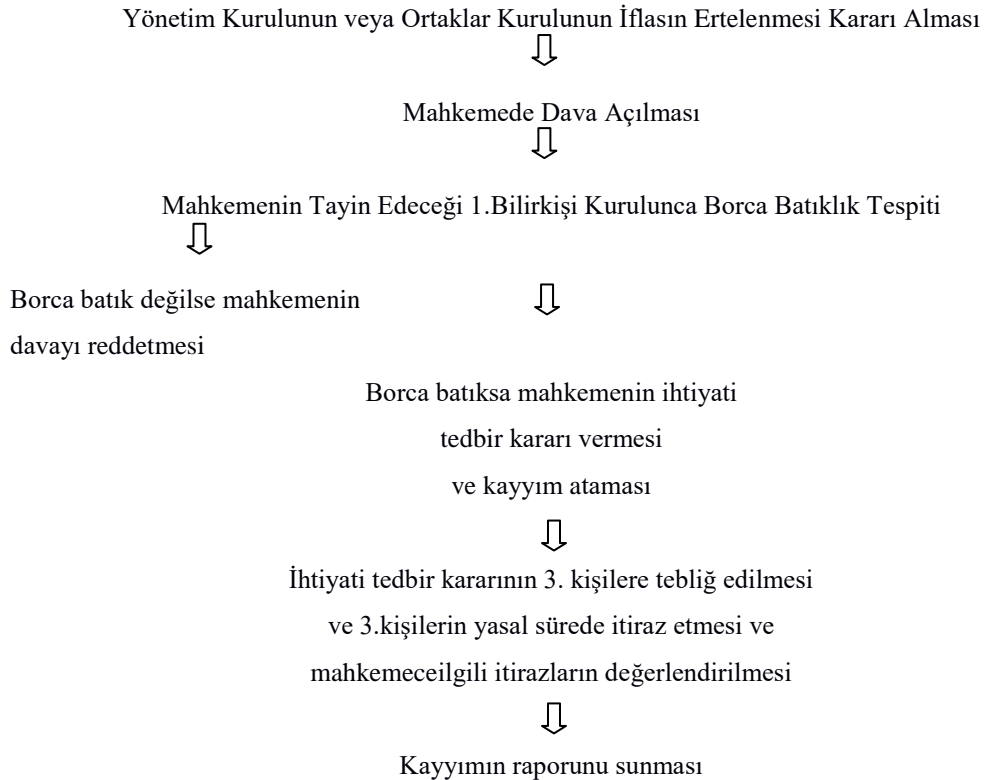
İflasın ertelenmesi için görevli ve yetkili mahkeme borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yargı çevresinde bulunan Asliye Ticaret Mahkemesi olmuştur. Eğer anlaşmadan kaynaklı yazılı olan yer ile şirket şubelerinin bulunduğu yer farklı ise şubelerin bulunduğu yer idare merkezi olarak kabul edilmiştir(Toraman, 2007:105).

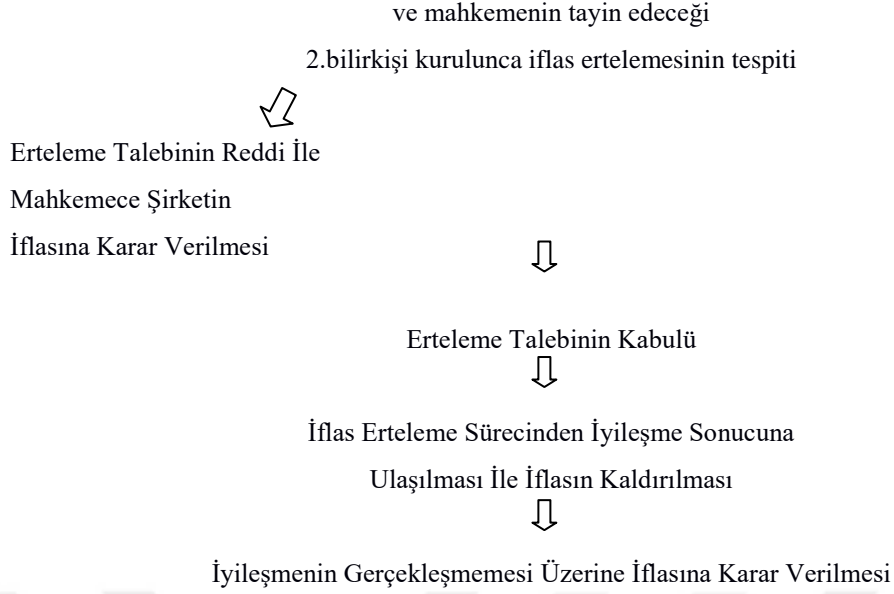
2.2.1. İflasın Ertelenmesi Sürecinin İşleyişi

Düzenlemeden önce kanunda öngörülen şartların gerçekleşmesi halinde iflasın ertelenmesi için şirket tarafından görevli ve yetkili mahkemeye müracaat edilirdi. Mahkemeye başvurulabilmesi için gereken en önemli koşul, şirketin borca batıklık halinde olması ve bu borca batıklığın bir ara bilanço ile belgelenmesi gerekiyordu(Ece ve Sayılğan, 2016:60).

İflasın ertelenmesi süreci; şirket muhasebecisinin borca batıklık bilançosunu yönetim kuruluna vermesinin ardından talep ile başlayan mahkeme tarafından talebin kabulü veya reddi ile iyileşme veya iflası ile son bulan bir süreç olarak ifade edilmiştir.(Uzay,2008:46)Sürecin aşamaları ise pratikte Tablo 2'deki gibi ilerlemiştir(Toplu,2009:118).

Tablo 2:İflas erteleme sürecinin Türkiye’de uygulama süreci

Erteleme süresinin sonunda iyileşmenin mümkün olmadığı tespit edilirse mahkeme, şirketin iflasına karar veriyordu.(Börü,2016:197) Erteleme süresi henüz dolmamış olsa bile mahkeme kayyımın verdiği raporlardan şirketin malî durumunun iyileştirilmesinin mümkün olmadığı kanaatine varırsa, erteleme kararını kaldırarak şirketin iflasına karar veriyordu. Erteleme süresi bitmiş olsa bile şirketin iyileşme umudu varsa mahkeme, şirketin süre uzatma talebine kabul kararı verebiliyordu.(Budak ve Şaban,2011:590) Erteleme süresi sonunda şirketin mali durumunun düzelmesi, erteleme kararının amacına ulaştığı anlamına gelmiştir. Bu durumda kayyım tarafından verilen rapor çerçevesinde mahkeme, erteleme kararını kaldırması ile şirket, olağan durumuna geçmiştir.

İflasın ertelenmesi kararının en önemli etkisi, şirket hakkındaki iflas kararının ve kararın etkilerinin geçici bir süre ile ertelenmesi sonucu doğurmuştur. Erteleme kararı ile birlikte kaldırılan İ.İ.K. Md: 179/b hükümleri çerçevesinde, borçlu aleyhine yapılan takipler ile açılan davalar için bir kısım tedbirler uygulanmıştır. Bu konuyu “erteleme kararının etkileri” kısmında ayrıntılı olarak inceleyeceğiz.

2.2.1.1. Kayyımlık

Kayyım terimi, bir işi icra etmek, yürütmek, işini görmek ve yerine geçmek gibi anlamlarda kullanılmaktadır. Hukuki anlamda kayyımlık ise, gerçek veya tüzel kişiye ait bir malın yönetimi veya belli bir işin görülmesi amacıyla düzenlemeye tabi tutulmuş bir kavramdır. Kayyım; yönetim, danışma ve denetim olmak üzere üç

türden olup mahkeme, işin niteliğine göre bir şirkete bunlardan birini veya birkaçını birlikte görevlendirmiştir(Battal,2016:24).

İflasın ertelenmesi sürecine konu olan kayyım türü denetçi kayyım olmuştur. Denetçi kayyım, şirketin iyileştirme projesini temel alarak şirketin süreç içerisinde faaliyetinin ve finansal yapısının iyileşme gösterip göstermediği hususunu denetlemiştir. Denetçi kayyımın yetki ve görevleri mevzuatta ayrıntılı olarak düzenlenmemiştir. Bu eksikliğin giderilmeye çalışılması ticaret mahkemesinin emrine bırakılmıştır.(Güralp,2005:75) Ancak TTK'nin 402. maddesinde denetçilerin raporlarına ilişkin hükümler bulunmaktadır. İflas sürecinde denetçi kayyım olarak atanan kişinin görevi, raporun ne şekilde tutulacağı ve hangi hususları dikkate alacağı yönünde yol gösterici niteliktedir.

402 inci madde doğrultusunda hükümler aşağıdaki gibidir;

(1) Denetçi, yapılan denetimin türü, kapsamı, niteliği ve sonuçları hakkında, gereken açıklıkta, anlaşılır, basit bir dille yazılmış ve geçmiş yıllar karşılaştırmalı olarak hazırlanmış, finansal tabloları konu alan bir rapor düzenler.

(2) Bundan başka ayrı bir rapor hâlinde, yönetim kurulunun, şirketin veya topluluğun durumu hakkındaki yıllık faaliyet raporunda yer alan irdelemeleri, denetçi tarafından, finansal tablolar ile tutarlılığı ve gerçeğe uygunluğu açısından değerlendirilir.

(3)Denetçi, değerlendirme yaparken şirketin, denetliyorsa ana şirket ile topluluğun finansal tablolarını esas alır. Raporla öncelikle, şirketin ve topluluğun finansal durumuna dair yönetim kurulunun değerlendirmesi hakkında görüş açıklanır. Bu görüşte, özellikle şirketin ve ana şirketin finansal tablolarının denetimi bağlamında, şirketin ve topluluğun varlığını sürdürebilmesine ve gelecekteki gelişmesine ilişkin analiz yanında, şirket yönetim kurulunun raporu ile topluluk yıllık faaliyet raporu bu belgelerin verdiği olanak ölçüsünde şirketin finansal durumu irdelenir

Mahkemenin, kayyım atama zorunluluğu olmasa da; uygulamada iflasın ertelenmesi talep eden şirketin ve alacaklıların haklarının tarafsız olan kişiler tarafından denetlenmesi ve gözetilmesi iflasın ertelenmesi sürecine yararı düşünülmekteydi. Böylece mahkemeye sunulacak bilgi ve belgelerin güvenilirliğini

tespit edecek kayyımların; mahkeme tarafından verilecek kararların isabetli olması hususuna katkısı olmuştur. Ayrıca kayyım, iflasın ertelenmesi kararı veren hâkimlere uzman olmadıkları bir işin gerçekleştirilmesine yardımcı olan kimseler olmuştur(Polat,2015:22).

Kayyımın belli başlı görev ve yetkileri ise şöyledir(Polat,2015:29-38);

- a) Borçlunun Malvarlığının Muhafazası İçin Gerekli Önlemleri Almak
- b) Borçlunun Malvarlığının Defterini Tutmak
- c) Şirketi veya Kooperatifi İdare ve Temsil Etmek
- d) Yönetim Kurulunun Karar ve İşlemlerini Onaylamak
- e) Borçlunun Tasarruflarını Denetlemek
- f) Rapor Sunmak
- g) İflasın Ertelenmesi Süresinin Uzatılmasına veya İflasın Ertelenmesinin Kaldırılmasına İlişkin Duruşmalarda Hazır Bulunmak

İflasın ertelenmesi talep eden şirketin iyileştirme projesinin uygulanabilirliğini takip etmenin ve denetlemenin yanı sıra kayyım, alacaklılar arasında eşitsizliğin bozulmamasına özen gösteren kişi olmuştur.

2.2.1.2. Bilirkişilik

İflasın ertelenmesi başvurusunun incelenebilmesinin koşullarından birisi, başvuran şirketin borca batık halde olmasıydı. Borca batık hali, şirketin mali tablolarının ve keza mal varlığı değerlerinin analizi ve tespiti suretiyle saptanabileceğinden bu konuda bilirkişiye ihtiyaç duyulmuştur. Bir sermaye şirketinin veya kooperatifin iyileştirme-ıslah edilmesi için hangi tedbirlerin daha isabetli olacağını, hâkimden tam olarak bilmesi beklenemez.(Atalay,2003:94) Esasında çalışmaları ile karar verme sürecini etkileyen bilirkişi; hâkimde mevcut olmayan bir uzmanlık bilgisi ile davaya ışık tutma görevini üstlenmektedir.(Toraman,2012:26) Aynı zamanda bilirkişi, şirketin sunmuş olduğu iyileştirme projelerinin uygulanabilirliği ve gerçekleştirilebilirliği hususlarını dikkate alarak şirkete ve kamuya olan katkısını da tespit etmeye çalışmıştır.(Zor vd.,2016:20) Dolayısıyla adli sürecinin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi için alanında uzman kişiler çok ciddi görevler yapmaktadırlar. Bu görevi yerine getirecek olan bilirkişiler; hakim tarafından bilgisine ve tecrübesine başvuru aynı zamanda özel ve teknik

çalışmaları ile vakanın değerlendirilmesi için hakime yardımcı olan kişi olarak tanımlanabilir(Çınar,2009:7).

Teknik bilgi sahipleri, mahkemeye ibraz edilen borca batıklık bilançosu ve iyileştirme projesini inceleyip projenin iflasın ertelenmesine ilişkin şartları taşıyıp taşımadığını mahkemeye bildirmiştir.(Yılmaz,2009:477) Uygulamada mahkeme tarafından görevlendirilen bilirkişiler, şirketin taşınır ve taşınmaz varlığı gibi aktifinde yer alan kalemlerin ve bu malların satış fiyatları üzerinden değerlerinin tespitini yapma görevini yerine getirmişlerdir.(Erkek,2013:30) Şirketin borca batık olup olmadığını gösteren ara bilançoda bulunan kayıtların ve sayıların gerçeği yansıtıp yansıtmadığı ve dayanak teşkil eden belgelerin doğruluğunun incelenmesi de bilirkişilerin mesai harcayacağı diğer bir konudur(Yılmaz,2009:45).

Borca batıklığın tespitinde, mali durum analizlerinde veya menkul ve gayrimenkul tespitlerinde bilirkişi heyeti de oluşturulabilir. Çünkü iflas veya konkordato kararının neticelenme süresi, borçlu için oldukça önemlidir. Bu nedenle sürecin hızlı bir şekilde ilerleyebilmesi için bilirkişiler eş zamanlı olarak hareket edilebilir. Örneğin arazi, arsa veya ev gibi taşınmazların bedellerinin tespitinde inşaat veya harita mühendisine, üretim makinelerin değer tespitinin yapılabilmesi için makine mühendisine, muhasebe kayıtlarının incelenmesi için mali müşavire vb. teknik bilgi ve beceri isteyen meslek gruplarından bilirkişi heyeti oluşturulabilir.

2.2.2. İflasın Ertelenmesinin Şartları

İflasın ertelenmesi kurumu; şirketlerin ticari sistemde varlığını devam ettirmesini ve piyasa aktörlerine karşı sorumluluklarını yerine getirmesini sağlayan bir süreç iken iflastan önce şirkete tanınan bir fırsat niteliğinde olarak tanımlanmıştır(Güçlü,2016:53).

Şirket, iflas ertelenmesi talebini mahkemeye verildikten sonra talebin yasal çerçevede değerlendirilmesi için şirketin bazı şartları gerçekleştirmiş olması gereklidir.

Uygulamada şartların yerine getirilmesi genel olarak maddi ve şekli şartlar şeklinde tanımlanmış ve aşağıda açıklandığı gibiolmuştur(Bitlisli ve Yılmaz,2016:210);

2.2.2.1. İflasın Ertelenmesi Müessesinin Şekli Şartları

- 1) İflasın ertelenmesinin talep edilmesi,
- 2) Borca batıklık bilançosunun mahkemeye verilmesi,
- 3) Borca batıklık bildirim (beyanının) mahkemeye sunulması,
- 4) Gerekli masrafların mahkeme veznesine depo edilmesi,
- 5) İyileştirme projesinin mahkemeye verilmesidir.

2.2.2.2. İflasın Ertelemesi İçin Gerekli Maddi (Esasa İlişkin) Şartlar

- 1) Borca batıklık durumu
- 2) Şirketin finansal durumu iyileştirilmesi projesi, şirketin iyileşmesinin mümkün olması
- 3) Tasfiye halinde olmama
- 4) Alacaklıların durumunun iflas haline göre daha kötü olmamasıdır.

Borca batıklık hali sonucu iflas eşiğine gelen şirketler, iyileştirme projesi hazırlayarak iflasın ertelenmesinden yararlanma yoluna gitmişlerdir. Bu yola giden her şirketin amacı, piyasa istikrarına kavuşmak istemeleri şeklindedir.(Gökgöz, 2017:114) Bu bağlamda iflasın ertelenmesi için gerekli şartlardan sadece borca batıklık durumu ve iyileştirme projesi önemlidir.

2.2.3. İyileştirme Projesi

İyileştirme projesi, şirket tasfiyesinin önlenmesi konusu ile yakından ilişkili olmuştur. Mali dengesi olumsuz yöndedeğişmiş bir şirket, erteleme sürecinde mali durumunu iyileştirmeyi başarabildiği takdirde ihtimal olan tasfiyeden kurtulmuştur.

Proje sunmak, yargılama aşamasının önemli şartlarından birisi olarak şekillenmiştir. Bunun yanında iflasın ertelenmesinin sonuçlanması bakımından ifade edilmiştir.

Mahkemeler, -uygulama örneklerine bakıldığında- iyileşme çerçevesinde aşağıdaki kararları vermiştir(Yılmaz ve Alsu, 2017:99):

- ✓ Şirketin mali yapının iyileşmesi halinde mahkemenin iflasın ertelenmesi kararını kaldırması,
- ✓ Şirketin mali yapısı iyileşmemiş ancak iyileşme ümidinin devam etmesi halinde mahkemenin erteleme süresini uzatma kararı vermesi,
- ✓ Şirketin ne iyileşme umudu var ne de mali yapısında iyileşme sağlanamamışsa; mahkeme, şirketin iflası kararı vermesi.

İflasın Ertelenmesi Açısından İyileştirme Kavramı

İyileştirme kavramı, zihnimizde; bir iş, bir eylem veya bir işlemi iyi hale getirme, düzeltme veya ıslah etme gibi anlamlar içeren çağrışımlar yapmaktadır.

İflas hukuku bakımından iyileştirme; iflas sonrası durum ile ilgili olup borçlunun veya alacaklının iflas yollarına girmeden iflastan daha iyi bir netice alınması olarak açıklanmıştır(Balcı,2010:261).

Şirket açısından iyileştirme kavramı ise, iflasın ertelenmesi süreci ile birlikte şirketin karlılığını tekrardan kazanma fırsatını yakalamak ve herhangi bir koruma veya tedbire gerek kalmaksızın varlığını sürdürmesi için ihtiyaç duyulan tüm yapısal ve mali tedbirlerin alınmış olmasını ifade etmiştir(Kayar,2009:32).

İyileştirme Projesi ve Borca Batıklık Hali

İflasın ertelenmesi sürecinin devam edebilmesinin yani işletilebilmesi için aranan diğer önemli şekli şartlarından biri de iyileştirme projesinin mahkemeye sunulması aşaması olmuştur. Sunulan iyileştirme projesinin, mahkeme tarafından sürece dâhil edilme durumu, şirketin borca batık olması ile ilişkili olmuştur(Bitlisli ve Yılmaz, 2016:212).

İyileştirme projesinin dayandığı belge ve bilgilerin ciddi ve inandırıcı olduğu yolunda mahkeme tarafından tam kanaate varabilmesi için (Günel,2006:107) iyileştirme ümidinin mevcut olması gerekmiştir. İyileştirme projesi; bir sermaye şirketinin veya kooperatifin iyileşeceğine ilişkin bir irade ortaya koyarken somut olarak da mahkemeyi ikna edecek bilgi ve belgeler içermiştir(Dumanoğlu,2011: 148).

Öte yandan iyileştirme projesi, sermaye şirketinin ya da kooperatifin borca batıklık durumundan hangi yöntemlerle çıkacağını gösteren bir yol haritası şeklinde ifade edilmiştir.(Eroğlu,2014:32) Özellikle iyileştirme tasfiyenin önüne geçmesinin yanında tüzel kişiliğin sona ermesini de önlemiştir.

İyileştirme Projesinin Amacı

İyileştirme projesi hazırlanırken istihdam alanının korunması, borçların ödenmesi için gerekli imkânların tanınması, şirketin piyasadaki mevcut konumunu koruması gibi genel amaçlar belirlenmiştir ve projelendirilen çalışmalar; raporlar, bilanço ve gelir tabloları ile desteklenmiştir.(Boztosun ve Aksoylu,2016:16) Projenin başarı kriteri ise hukuken şirket lehine hüküm kurulması; erteleme talebinin kabulü ve şirketin mal varlığına yönelik alınan tedbir kararları ile sağlanmıştır(Sumer, 2013:230).

İyileştirme Projesinin İçeriğinde Olan Hususlar

İyileştirme projesinde; finansal tablolar, şirket hakkında genel bilgiler, muhasebe kayıtları, hedeflenen üretim kapasitesi, istihdam, ertelemeler sonraki döneme ilişkin ön bilgiler mevcut olmuştur. Ayrıca şirketin piyasada tutunma stratejileri, büyüme hedefleri ve yeni pazarlar arama girişimlerine ilişkin çalışma raporları projede belirtilmiştir.(Robbins ve Pearci,1992:290-291) Hatta olağan durumda şirket, bağımsız denetim firmaları tarafından denetim yaptırılmışlarsa; bu firmaların şirket hakkında verdiği raporların da projeye eklenmesi şirketin lehine bir durumdur.(Varıcı,2012:126) Raporlar, şirket hakkında geçmiş yıllara ait bilgiler içereceğinden mahkemeye sunulan mevcut raporlarla kıyas ve tespit imkânı fırsatı vereceğinden mahkemenin daha isabetli karar vermesi için kolaylık sağlamıştır. (Bekçi ve Gör 2016:167) Şirket, mali yapısının durumunu projeye yansıtarken sayılırken doğru ve bilançodaki değerlerin mantıklı gösterilmesi gerekliydi. Çünkü mahkeme, davayı değerlendirirken yetersiz bir mali yapının sunulduğu kanaatine varmak istemezdi(Blocher vd.,2005:281).

Kooperatiflerin ve sermaye şirketlerinin, aktif varlıklarının pasif varlıkları karşılayamaması durumu, doğrudan doğruya iflas nedeniydi. Kooperatiflerin ve sermaye şirketlerinin şartları kötüleşirken, şirketin çalışanları, alıcıları ve satıcıları şirkete çekme ve onları elde tutma yeteneği de azalmaktaydı.(Branch, 2002:50) Ancak bazı koşulların varlığı halinde borca batıklığı gidermeyi sağlayacak tedbirlerin

hayata geçirilmesi, şirket için bir fırsat sunarken iflastan önce mali durumu düzeltme imkânı sağlamıştır.

İyileştirme projelerinin hazırlanmasında;

Şirketin durumunun daha iyiye gideceği hususunda mahkeme kararını olumlu yönde etkilemekle beraber iyileşme için yapılan hazırlıkların gerçekleştirilmesi ve iyiye gitme planlarının pratikte rehberlik etmenin yanında, iyileşme için yapılan planların uygulanması kademesini kayyımların müdahillerin, mahkemelerin ve diğer ilgili kişilerin gözlemleyebilmesini sağlama ve iyileşme olumlu olarak sonuçlanıp sonuçlanmadığını kontrol etmede ve çözümlenmede referans oluşturma amacına yönelik gerekli özellikleri taşımıştır(Dumanoğlu,2011:154-155).

İyileştirme Projesinin En Önemli İki Niteliği

Uygulanabilirlik; Sunulan proje, uygulamaya konu olan tedbirler, kaynaklar, çalışmalar, hedefler ülkenin ticari yapısına veya şartlarına uygun olması gerekmektedir.(Yılmaz ve Alsu, 2017:100) Mahkeme; uygulanması zor, hayali, ihtimali düşük proje önerilerine dayanarak erteleme kararı vermeyebilir. Bunun sonucunda şirket yetkililerinden ek rapor talep edebilir, yerindelik denetimi yapabilir yani sürecin uzaması anlamına gelir ki bu nedenle uygulanabilirliği yüksek olması gerekmektedir(Aydemir, 2013:108).

Ciddi ve İnandırıcılık; Erteleme için aranılan niteliklerden “iyileşme ümidi” şirket yetkililerinin ümidini değil şirketin iyileşme yönündeki iradesiydi. Bu irade ise somut bilgi ve dokümanlarla desteklenerek planlanan ve anlatılan projeleri ciddi ve inandırıcılığına mahkemeyi etme ikna olmasından ya da mahkemenin iyileşmeyi mümkün görmesi gerekirdi. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin mali durumunun iyileştirilmesi ümidinin mevcut olup olmadığı hususunda bir karar verilebilmesi için, uygulanacak iyileştirme tedbirlerinin neler olduğunu ve bu tedbirlerin ne şekilde mali durumda bir iyileşme göstereceğine ilişkin bilgileri içeren iyileştirme projesi ve projenin ciddi ve inandırıcı olduğunu ispatlamaya yarayan bilgi ve belgelerin mahkemeye sunulması gerekmiştir(Kayar,2009:33).

2.2.4. Borca Batıklık Durumu

Finansal sıkıntı yaşayan şirketler mevcut mal varlıkları ile borçlarını karşılayamamakta bu nedenle ödeme güçsüzlüğüne düşebilmektedir.(Kulalı, 2014:164)Ödeme güçsüzlüğü devam eden bir sermaye şirketinin veya kooperatifin

zamanla borca batık duruma gelmesinde yani bilançoda pasifin aktifi geçmesi halinde iflası söz konusu olabilir. Şirketler bu olağanüstü durumdan çıkabilmek için alternatif önlem kararları alıp uygulamaya koyarlar ki şirketin mali, hukuki ve teknik yapısında ne tür değişikliklere gidileceği ve bunun şirketin varlıklarını ve itibarını nasıl etkileyeceği hususunu dikkate alarak yaparlar(Özbilen,2016:131).

Borca batıklık halinin tespiti iflasın ertelenmesi talebinin esasa ilişkin şartlarındandı. Borca batık olma şirketin aktiflerinin pasiflerini karşılayamama halidir. Borca batık olma bir şirketin iflasına karar verilme nedenidir.

TTK'nin 376/3 maddesinde "Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim kurulu, aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır." borca batık hale gelen şirketler için iki durumun önemine doğrudan vurgu yapmıştır(Çapa ve Boran-Güneysu, 2014:88).

a) İşletmenin sürekliliği ilkesi

TTK'nin 11. maddesi doğrultusunda "Ticari işletme, esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan düzeyde gelir sağlamayı hedef tutan faaliyetlerin devamlı ve bağımsız şekilde yürütüldüğü işletmedir". Bu ilke iflas hükümleri açısından da ATM'nin dikkate alacağı bir husus olup işletmelerin faaliyetlerinin devamlılığına yönelik çalışmalarda gerekli özenin gösterilmesini sağlayacaktır.

Bu ilkeye göre düzenlenecek bilançoda;bir işletmenin (marka değeri,yatırımı,stoku,alacaklıları,demirbaşları vs.) yararlanmasının süre ile bağlı olmayacağı sadece olağanüstü durumlarda(iflas veya tasfiye halinde) sekteye uğrayacağı dikkate alınmaktadır(Aslanoğlu vd.,2016:19-20).

b) Aktiflerin Muhtemel Satış Fiyatı Esası

İşletmenin aktiflerinde "satılarak paraya çevrilebilir" olarak yer alan varlıkların güncel satış değerleri hesaplanarak bilançoda gerçekçi değeri ile yer alması hedeflenmektedir(Aslanoğlu vd.,2016:19-20).

Bilirkişi aracılığıyla yapılan borca batıklığın tespiti mahkeme tarafından resen araştırılıp tüm aktiflerin sürüm değeri hesaplandıktan sonra borca batıklık ara bilançosu hazırlanarak borca batıklık tespit edilirdi.(Kayar,2009:20-23) Ara

bilançoda; şirketin borca batık olup olmadığı yani aktiflerin satış değerlerinin oluşturduğu kalemlerin borcu karşılayıp karşılayamaması tespit edilmesi halinde şirket, vaziyeti acilen muamele merkezinin bulunduğu ATM'ye bildirmiştir(Özkan ve Kaya,2013:197).

Bir sermaye şirketinin veya kooperatifin iflasın ertelenmesi talebinin kabul edilmesi, mahkemenin talep doğrultusunda karar vermesi ve gerekse verilmiş tedbir ve iflasın ertelenmesi kararlarının devamı onun borca batık olup olmadığının tespiti bakımından oldukça önemliydi(Aslanoğlu vd. 2016:18).

Borca batık hale gelen şirket bu durumu yasal zorunluluk gereği Ticaret Mahkemesine bildirme yükümlülüğü altındadır. İşte bu noktada iyileşme umudunun varlığı halinde yasal prosedürleri tamamlayıp iflasın ertelenmesi talep ederse şirket iflas etmekten kurtulmuş oluyordu(Atalay, 2003:95).

2.3. İflasın Ertelenmesi Kararı

2.3.1.Ohal

Yasa koyucu, 15/07/2016 tarihinde Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile iflasın ertelenmesi süresinde değişiklik yapması sonucu süre aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir;

Erteleme süresi azami bir yıldır. Bu süre mahkemece uygun görülmesi hâlinde bir yıl daha uzatılabilirdi. Uzatma talebi hakkında karar verilebilmesi için erteleme kararının kesinleşmesi bekletici sorun yapıldı. Uzatma yargılaması sırasında ancak bir defa revize iyileştirme projesi verilmiştir.

Tasarıdan önceki kanuna göre süreler şu şekildeydi; iflasın ertelenmesi kararı bir yıl süre ile veriliyordu. Şirketin iyileşme durumuna veya dava süresinde meydana gelen zamanaşımı sürelerine göre uzatma süresi dört yıl ilave ile toplam beş yılı bulabilmekteydi. Tasarı ile iflas kararı veya iflasın ertelenmesi kararının kaldırılması kararı bir yıl olup bir yıl da uzatma süresi ile iki yıla düşmüştür. Değiştirilen bu kanun 15/07/2016 tarihi öncesi iflasın ertelenmesi kararı almış şirketleri etkilememiştir.

669 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin "İflas erteleme" kenar başlıklı 4.maddesi;

Olağanüstü halin devamı süresince, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 179 uncu maddesi uyarınca sermaye şirketleri ile kooperatifler tarafından iflasın ertelenmesi talebinde bulunulamaz; bu yönde yapılan talepler mahkemelerce reddedilir.

şeklinde hüküm altına alınan madde ile iflasın ertelenmesi talepleri dondurulmuş olup iflasın ertelenmesi kurumunda önemli bir değişiklik getirmiştir. Bu kanun, iflasın ertelenmesi taleplerinin önünü kapatmıştır. Olağanüstü dönemlerin muhteviyatında askeri darbe, terör faaliyetleri, tüm ulusu ilgilendiren doğal afetler, yangınlar, siyasi krizler vs. gibi nedenler oluşturmaktadır. Gerek ithalat-ihracat yapan işletmeler gerekse ülke pazarına mal ve hizmet üreten işletmeler de bu dönemden muhakkak etkilenmektedir. Olağanüstü dönem kararı alan siyasi mekanizma her ne kadar ülkenin ekonomik hayatının etkilenmemesi için kanunlar ile çözüm üretmeye çalışsa da iflasın ertelenmesine ihtiyaç duyan şirketler açısından durum oldukça elzem olarak görülmüştür.

KHK ile düzenlenmeye çalışılan iflasın ertelenmesi konusunda aşağıdaki kaygılar ortaya çıkmıştır.

- a) Hayatın olağan akışında iflasın ertelenmesi durumu olan şirket ohal döneminde iflasın ertelenmesi talep ettiğinde kendini revize edemediği için iflas edecektir. İflas ile birlikte piyasa şirketin üretim hacmi oranınca olumsuz etkilenecektir.
- b) Ohal döneminden önce şirket iflasın ertelenmesi kararı almış ve bir yıl geçmiş Ancak şirketin borca batıklıktan çıkabilmesi için örneğin üç aylık zamana ihtiyacı var. Ama süre uzatma talebi ohal dönemine rastladığı için süre uzatma talebi reddedilecektir. Böylece emek harcanıp çalışma yapılmış işler olumlu netice ile sonlanmayacak şirket iflas edecektir.

Bu kaygıların giderilmesi için Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü22/08/2016 tarihli yazısında görüş bildirmiştir.

Bu itibarla;

1- 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesinin olağanüstü halin devamı süresince, bir başka ifadeyle 21/07/2016 tarihinden itibaren doksan gün boyunca uygulanması gerektiği, bu kapsamda anılan maddenin, olağanüstü halin ilan edildiği 21/07/2016 ila 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği 31/07/2016 tarihleri arasında da uygulanacağı,

2- Olağanüstü halin ilanından sonra yapılan iflasın ertelenmesi taleplerinin, 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesi uyarınca doğrudan reddedileceği,

3- Olağanüstü halin ilanından önce yapılan iflasın ertelenmesi talepleri hakkında, tedbir kararı verilip verilmediğine bakılmaksızın, olağanüstü hal süresince nihai kararın verilemeyeceği,

4- Olağanüstü halin ilanından önce iflasın ertelenmesi talebinde bulunmuş ve henüz tedbir kararı verilmemiş ise, olağanüstü hal süresince tedbir kararı verilemeyeceği, değerlendirilmektedir.

Mahkeme Kararı

İflasın ertelenmesi talepli davada, ertelenme şartların mevcut bulunup bulunmamasına göre, mahkemece iflasın ertelenmesi talebi hakkında karar verilmiştir.

Talebin Kabulü

Mahkeme, iflasın ertelenmesi için gereken şartların mevcut olduğuna, iyileştirme projesinin ciddi ve uygulanabilir olduğuna ve iyileştirme projesi çerçevesinde borçların belirli bir süre içerisinde ödenebileceğine kanaat getirmesi halinde iflasın ertelenmesine karar vermiştir.

Talebin Kabulünden Sonra Şirketin Durumuna Göre Erteleme Kararının Tamamen Kaldırılması

Erteleme kararının amacına ulaşabilmesi şirketin mali yapısında olan değişiklik dikkate alınıyordu. Kayyımın sunacağı rapor üzerine mahkeme, iyileşme söz konusu olduğunda erteleme kararını kaldırmıştır(Kumkale,2013).

Talebin Reddi İle İflas Kararı Verilmesi Veya Erteleme Kararından Sonra Şirketin Durumuna Göre İflas Kararı Verilmesi

Mahkemece iyileştirme projesinin ciddi ve uygulanabilir bulunmaması veya sair gerekli koşulların oluşmaması halinde iflasın ertelenmesi talebinin reddine ve şirketin iflasına karar verilir. Ayrıca erteleme süresi sonunda iyileştirme gerçekleşmez ise kaldırılan İİK 179/b maddesine göre iflasın ertelenmesi talebinin reddine ve şirketin iflasına karar verilmiştir. Yine kayyum tarafından verilen raporlarda ertelemenin faydasının olmayacağı anlaşıldığında mahkemenin de bu yolda bir kanaate varması halinde, erteleme kararı kaldırılıp borçlunun iflasa karar verilmiştir(Günel,2006:108).

2.3.3. Erteleme Kararının Etkileri

Davaya bakan hâkimin, erteleme talebinin pek dışına çıkmadan sadece iyileştirme programı çerçevesinde karar verebileceği ancak tedbirler için fiilen şirkete baskı yapabileceği öngörülmüştür(Öztek,2005:27).

İİK'nin kaldırılan 179/b maddesi ile erteleme talebi üzerine mahkeme tarafından alınması gereken tedbirler ve erteleme kararının sonuçları düzenlenmiştir.

Bu düzenlemeler erteleme kurumuna açıklık kazandırarak, şirketler tarafından başvurulmuş bu kurum, hukuki yardım niteliğinde ticari hayatımıza girmesini sağlamıştır.(Bezirci, 2011:53) 'Erteleme Kararı ve Sonuçları' başlığı ile erteleme kararının takip hukuku üzerinde göstereceği etkiler, zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerle etkisi ve takip yasağına getirilen hususlar düzenlenmiştir.

Yargıtay 19. Hukuk Dairesi'nin 17.03.2005 tarih ve 2004/10326 E.numaralı kararı ile takiplerin durması, takibin hangi aşamada ise bulunduğu aşamada kalması anlamında olup mevcut yapılmış hacizlerin ve temliklerin kaldırılması anılan kanun hükmüne aykırıdır. Bu fıkranın lafzından hareketle iflasın ertelenmesine karar verilmesi ile yeni takip başlatılamayacağı ve iflasın ertelenmesi öncesi yapılan takiplerin duracağı yönündeki ihtiyati tedbirler resen yürürlüğe girmiştir(Yüksel,2006:111).

Ayrıca erteleme kararı sadece takip hukuku bakımından sonuçlar doğurmuştur. Erteleme kararı verilmeden önce mahkeme bir ara karar ile şirketin malvarlıklarını elden çıkarması ve kaçırması ihtimaline karşı muhafazasını sağlamıştır.(Arslan, 2008:121) Yoksa iflasın ertelenmesi kararı verilmeye kadar

olası bir düzelme imkânsız hale gelebilirdi veya erteleme talebi hükümsüz olabilirdi. Böylece düzenlemeden önceki İİK m.179/b, f.1 ve f.4 doğrultusunda iflasın ertelenmesi talebi olumsuz neticelenmesi halinde iflas masasına girecek malların eksilmesi önlenerek alacaklıların da hakları tedbiren korunmuş olacaktı. Ohal döneminde getirilen değişikliğe göre iflasın ertelenmesi kararı, azami bir yıl için verilebiliyordu. Bu süre, yine ticaret mahkemesince kayyımın verdiği raporlar neticesinde uzatılabilirdi. Ancak uzatma sürelerin toplamı da azami bir yıldır. Bir diğer husus ise yasadan kaldırılmadan önceki İİK. m.179/b, f.4 uyarınca kayyım raporu; borçlu şirket veya kooperatifin mali durumunun düzeltilebilmesi için erteleme süresinin uzatılmasına ihtiyaç olduğuna ilişkin görüşünü içeren rapordur. Bu rapor her erteleme süresi sonunda mahkemeye sunulmuştur.

Erteleme kararı, borçlunun iflas halinin varlığını erteleme süresince bekletmekte ise de erteleme süresi dolmamış ancak bu süre içerisinde kayyımın verdiği raporlar üzerine mali durumun düzelmesi ihtimalinin ortadan kalktığı anlaşıldığı durumlarda ticaret mahkemesinin erteleme kararını kaldırarak, borçlu sermaye şirketi veya kooperatifin iflasına karar verebilmekteydi. Ayrıca yürürlükten kaldırılan İİK'nin m.179/b, f.5 uyarınca erteleme talebinin reddi durumunda mahkemenin şirketin veya kooperatifin iflasına karar vereceği kanunda düzenlenmiştir.

Nitekim İİK m.179/b'de vurgulanan ve erteleme kararı sonucunda olası etkilerden hariç, erteleme talebini alan mahkeme, alacağı tedbirler ile borçlunun malvarlığının muhafazasını sağlayabilecektir. Çünkü iflas halinde tasfiye işlemlerinin gerçekleştirilmesi hedeflenirken, iflasın ertelenmesi kurumu borçlunun mali yapısını düzenleyerek faaliyetinin devamını hedeflemekteydi. Bu yönden değerlendirildiğinde iflas ile iflasın ertelenmesi kurumları farklı hedeflere odaklanmıştır.

Örneğin bir şirketin tedbir talepleri şu şekildeydi;

Şirket aleyhinde yapılmış her türlü takibin durdurulmasını ve yeni takip yapılmasının engellenmesini, rehinin paraya çevrilmesi yoluyla yapılan takipteki satışların durdurulmasına, şirket aleyhine yapılmış ve yapılacak her türlü takipteki muhafaza, teslim ve tahliye dair icra-i işlemlerin durdurulmasına, iflasın ertelenmesi talebinde bir karar verilinceye kadar şirketin iflas tespiti ile iyileştirme projesinin

uygulanabilir ve ciddi olup olmadığının saptanması için geçen zaman zarfında durumun muhafazası ve şirketin devamı amacı ile mahkemece uygun tedbirlerin alınması ve uygulamaya konulmasını talep edebiliyordu.

2.3.4. Kararın İlanı

İflasın ertelenmesi talebi üzerine mahkeme tarafından verilen erteleme kararların hüküm fıkraları İİK'nin 166. maddesi;

...tapuya, ticaret sicil memurluğuna, gümrük ve posta idarelerine, Türkiye Bankalar Birliğine, mahalli ticaret odalarına, sanayi odalarına, taşınır kıymet borsalarına, Sermaye Piyasası Kuruluna ve diğer lazım gelenlere bildirir.karar tarihinde, tirajı ellibinin (50.000) üzerinde olan ve yurt düzeyinde dağıtımı yapılan gazetelerden biri ile birlikte muamele merkezinin bulunduğu yerdeki bir gazetede ve Ticaret Sicili Gazetesinde ilan eder. Tirajı ellibinin (50.000) üzerinde olan ve yurt düzeyinde dağıtımı yapılan gazetenin yayınlandığı yer aynı zamanda muamele merkezi ise mahalli gazetede ilan yapılmaz.

çerçevesi gözetilerek ilana çıkmıştır.

2.3.5. Kanun Yolu

Mevzuatımızdan kaldırılan İİK'nin 179. maddesinin c bendi doğrultusunda iflasın ertelenmesi davalarında verilen karara karşı getirilmiş bir yoldu. Böylece;

İflasın ertelenmesi talebi üzerine mahkemece verilen nihai kararlara karşı borçlu şirket veya kooperatif ya da erteleme talep eden alacaklı tarafından kararın tebliğinden; diğer ilgililer tarafından ise kararın ilanından itibaren on gün içinde istinaf yoluna başvurulabilir. Bölge adliye mahkemesi tarafından verilen kararlara karşı da aynı esaslar dâhilinde on gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir. Bölge adliye mahkemesince iflasın ertelenmesi kararının kaldırılması veya bölge adliye mahkemesi tarafından verilen iflasın ertelenmesi kararının Yargıtay tarafından bozulması hâlinde, borçlunun malvarlığı üzerindeki tedbirler devam eder. Mahkeme davanın seyrine göre bu tedbirleri değiştirmeye veya kaldırmaya yetkilidir.

Kanunen izlenecek başvuru yollarını tanımlanmış olmaktadır. Artık taraflar, davayı temyiz aşamasına taşımadan önce istinaf mahkemesi olan BAM'a başvurabiliyorlardı.

2.4. Literatür Özeti

2.4.1. Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar

Dumlupınar(2013) çalışmasında, bir sermaye şirketinin, iflasın ertelenmesi kurumundan yararlanması halinde şirketin mali yapısında olan iyileşme sonucu hem şirketin ekonomik düzen içerisinde faaliyetine devam edebileceği hem de alacaklıların haklarına kavuşabileceği ihtimalleri üzerinde durulmuştur. Uygulamada iflasın ertelenmesi kurumunun ticaret mahkemeleri tarafından yeterli ve kanunun oluşturulmasında tasarlanan amacına uygun olarak hayata geçirilmesi için davaya bakan hâkimlerin de yeterli bilgi birikiminin olması gerektiği ifade edilmiştir. İyileştirme projesinin ciddi ve inandırıcılığı, borca batıklık halinin tespiti ve iyileştirme projesinin incelenmesi gibi iflasın ertelenmesi sürecinde yer alan aşamalar özel ve teknik bilgi gerektirdiğinden bu süreçte bilirkişilere başvurulmasının zorunlu bir ihtiyaç olduğu belirtilmiştir. Atanan bilirkişiler arasında, iflâsın ertelenmesi kurumunun kanuni tarafı mevcut olduğundan hukukçu bilirkişilerin mevcut olduğu ifade edilmiştir. Eğer borçlu şirketin finansal durumunun düzelme imkanı varsa bu imkan şirkete tanınmalı, şirketin ekonomik hayattan çıkmaması için ona imkân verilmesi gerektiği savunulmuştur. İflasın ertelenmesi kararı alan borçlu şirketlerin yanında şirketten alacağı olan alacaklıların olduğu her aşamada gözetilmesi gerektiği ve mahkeme tarafından verilen tedbirlerin önemli etkilerinin olduğu böylece mali yapının düzelmesi olanağı olmayan şirketlerin de kötü niyetli olmasının tespit edilmesi halinde, nitelikli bilirkişi heyeti incelemesi ile iflasın ertelenmesi kararı almaya çalışan kimi şirketler için bu yolun onlar için kapatılması gerektiği önerisi sunulmuştur.

Sayılgan ve Ece(2016) çalışmasında, 2009-2013 döneminde Türkiye'de açılan iflasın ertelenmesi davalarının sayısını belirlemiştir. Bu dönemde kaç tane dava açıldığı ve bunların kaç tanesinin sonuca bağlandığını ortaya koymuştur. Davaların ortalama ne kadar sürede sonuçlandığı, yüzdelik oranlarla erteleme kararlarının kabulü ve reddi incelenmiştir. Mahkeme tarafından borçlu şirket için verilen tedbirler ve iflas kararının etkilerini farklı bakış açılarıyla açıklamaya

çalışılmıştır.İflas alanında yapılan çalışmalar incelendiğinde, iflasın ertelenmesi süreci ile ilgili ayrıntılı çalışmaların fazlaca olduğu fakat iflasın ertelenmesi davalarının sayısal analizi yönünden herhangi bir çalışmaya konu olmadığı yönünde değerlendirmelerde bulunulmuştur. Çalışma konusunun içeriği literatüre kazandırılmış ilk istatistikî çalışma olarak nitelendirilmektedir. İflas ve iflasın ertelenmesine yönelik çalışma yapacak kişiler için kayda değer bir araştırma alımı sunulmaktadır. Ekonomide yaşanan dalgalanmalar ve krizler sonucunda, iflasın ertelenmesi davalarının sayılarında meydana gelen değişikliklerin hangi illeri fazla veya az etkilediği ve piyasa ortamının etkilerini yansıtıp yansıtmadığı yönünde analiz yapabilme imkânı sunulmaktadır. Çalışmada bulunan sonuç ise borçlu şirketlerin alacaklıları, tedarikçileri, işçileri vb. kesimler de düşünüldüğünde iflas erteleme davaların sonuçlandırılma süreleri, hakim başına düşen dosya sayısı ve iflas erteleme sürecinin uzunluğu gibi konular için iflasın ertelenmesi sürecin kısaltılmasına yönelik geliştirilecek politikalara kaynak oluşturulmuştur.

Bilir(2015) çalışmasında, işletmelerin finansal sıkıntılarını irdeleyip yaşanabilecek finansal krizlerin iflas ve tasfiye süreçleri ele alınmıştır. Finansal sıkıntı yaşayan şirketlerin sıkıntıdan çıkış için uygulanacak stratejiler ayrıntılı olarak incelenmiştir. İflas aşamasına gelen borçlu şirketlerin ekonomik düzen içinde kalmaları için finansal tahmine yönelik modellerin geliştirilmesi açısından kavram tanımlanmasının önemli olduğuna dikkat çekilmiştir.

Yüksel(2006) çalışmasında, iflasın ertelenmesi kararı sonucunda şirketi ve alacaklıları yönelik olan etkilere değindikten sonra alacaklılar arasında eşitlik ilkesinin önemine dikkat çekilmiştir. İflasın ertelenmesi davasında alacaklılar arasında eşitlik ilkesinin kabul görülmesi gerektiği ve sadece bir alacaklının menfaatinin diğer alacaklıların menfaatinden ayrı tutmak iflasın ertelenmesinin amacına uygun olmadığı belirtilmiştir.

Özkan ve Kaya(2013) çalışmasında, iflasın ertelenmesi sürecini hukuki ve mali açıdan yorumlayarak ödenmemiş sermaye borçlarının borca batıklık bilançosuna olan teması üzerinde durulmuştur. İflasın ertelenmesi talep eden şirketin ortaklarının sermaye payı borcu varsa ve ortakların pay borcunu ödeme güçleri varsa ilk olarak şirketin borca batıklığı yeniden hesaplanması gerektiği ve iyileştirme projesinde aranacak ilk çalışmanın da ortakların sermaye taahhüt borcunu yerine getirmeleri savunulmaktadır. Eğer kuruluşunda veya sonrasında yüksek tutarda

sermaye taahhüt borcu altına girmiş ve bu tutarı ödeyememiş olan ortağın ödeme gücü bulunmuyorsa söz konusu sermaye payı alacağı değersiz alacak olarak görülmesi gerektiği ve bilançonun aktif tarafına hiç yazılmamalıdır ve bu durumda iyileştirme projesinin ilk tedbiri olarak sermaye payı borcunun ödenmesi gerektiği yönündeki değerlendirmeden vazgeçilmesi gerektiği açıklanmaya çalışılmıştır.Çalışmada borca batıklık bilançosunun hazırlanması aşaması ile iyileştirme projesinin değerlendirilmesi aşamasını birlikte veya ayrı değerlendirildiğinde iflasın ertelenmesi sürecinde çıkacak sonuçlar üzerine durulmuştur.

Güralp(2005) çalışmasında, iflasın ertelenmesi sürecine kısaca değindikten sonra mahkeme tarafından geçici koruma tedbirleri içerisinde anonim şirketlerine kayyım atanma usulü incelenmiştir.Erteleme sürecinde kayyımın yerine getirmesi gereken görevler belirtilmiştir. Kayyım türleri tanımlaması yaptıktan sonra iflasın ertelenmesine konu olan kayyım türü açıklanmıştır. Kayyımın yetkilerinin ticaret mahkemesi tarafından belirlendiği ancak uygulamada kayyımın bazı yetkileri açıklanılmıştır. İflasın ertelenmesinde atanan kayyımların şirket mallarının idaresi ve yönetiminde konumu ile kayyım atanması kararının hukuki niteliği açıklanarak iflasın ertelenmesi sürecinde kayyımın yetki ve görevleri incelenmeye çalışılmıştır.

Battal(2016) çalışmasında, atanacak olan kayyımın iflasın ertelenmesinde yer alan tarafların menfaatlerini korumaya öncelik vermesi gerektiği ile hukuki süreçte adil olabilmenin biçimlerini ortaya koyulmuştur. Bir sermaye şirketinin veya kooperatifin ticaret mahkemesi tarafından çeşitli nedenlerle görevlendirilen denetim kayyumunun yönetim kurulu ile ilişkisinde ve uyum içinde çalışması ilgili kanunda veya mevzuatta yer almasa da uyumu sağlayacak kuralların görevlendirilmenin amacına uygun hareket etmesi açısından önemli olduğu vurgulanılmıştır. Bu uyumun kurumsal yönetim ilkeleri açısından değerlendirildiğinde mahkemenin görüşüne başvurulması gerektiği görüşü savunulmuştur.

Özkan(2008) çalışmasında, şirketin ve ilişki içinde olduğu alacaklılar ve kamu alacaklarını ekseninde değerlendirmelerde bulunulmuştur. İflasın ertelenmesinin amacı tanımlanması ve iyileştirme projesinin şirketin aciz hali bakımından değerlendirilme yapılmıştır. 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsili Usulü Hakkında Kanun ile Yargıtay kararları incelenmiş iflasın ertelenmesi sonucunda mahkeme tarafından verilen tedbirlerden icra takip dosyalarının durumu açıklanmaya

çalışılmıştır. Alacaklılar tarafından başvuru ile icra yolunun durdurulması ile erteleme süresi içinde şirketin konumunu koruduğu ve mal varlığının dağılmasını engellediği sonucuna ulaşılmıştır.

Yılmaz(2009) çalışmasında, iflasın ertelenmesi talebinde iyileşme ümidinin varlığı sonra iyileştirme projesi üzerinde durulmuş ve bu çalışmaya uygun hukuki düzenlemeler ve Yargıtay kararları ile destekleyerek erteleme talebine eklenen iyileştirme projesi konusunun nasıl ele alınması gerektiğine yönelik bilgi verilmeye çalışılmıştır. Borca batıklık konusu incelendikten sonra şirketin borca batık halini bertaraf edebilmesi için mali yapının düzelmesinde rol alan şirketin muhasebe alanında yapacağı bazı çalışmalar üzerinde durulmuştur. İflasın ertelenmesi kararının verilebilmesi için dava şartlarından olan iyileştirme projesinde bulunması gerekenler içeriği ve kapsamı açıklanmıştır. Çalışmada, iyileştirme projesinin başarılı olabilmesinin ve iflasın ertelenmesi sonucunda olumlu sonuç alınabilmesinin kriterinin, projenin şirketin ilgililerince benimsenmesi gerektiği, gerçeğe uygunluğu ve istikrarlı çalışmalar ölçüsünde mümkün olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Bitlisli ve Yılmaz(2016) çalışmasında, iflasın ertelenmesi kurumunun yasal boyutu hakkında kısa bilginin ardından, muhasebe alanında uzman kişi tarafından borca batıklık bilançosunun meydana getirilme sırasında Tek Düzen Hesap Planı'nda yer alan hesap kalemleri itibari ile yapılması gereken değerlendirmelerin neler olduğu açıklanmış ve iflasın ertelenmesi talebinde bulunan bir anonim şirketin borca batıklık bilançosu oluşturulmuştur. İflasın ertelenmesi süreci aşamasından sayılan borca batıklık bilançosunun oluşturulmasında şirketin malvarlığı değerlerinin piyasa değerlerini yansıtması gerektiği ile borçların ertelenme aşamasında o anki piyasada geçerli olan fiyatları esas alması gerektiğinin bilançoya yansıtılması üzerinde durulmuştur. İflasın ertelenmesi sürecinde muhasebe bilirkişilerin önemine vurgu yapılmış olup borçlu şirketin mali durumunun bilanço kalemleri oluşturulurken ticaret kanununa, vergi kanunlarına ve muhasebe ilkelerine uygun olup olmamasının belirlenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Börü(2016) çalışmasında, iyileştirme projesi hazırlanırken şirketin, iyileştirilme ümidinin olup olmadığını somut verilerle ortaya konulması gerektiği üzerinde durulmuştur. Ayrıca çalışmada, şirketlerin somutlaştırılmayan verileri, borca batıklıktan kurtulma durumunu tam olarak içermemesi sonucunda bazen

şirketler bazen tahmin edilmeyen bir mahkeme kararıyla karşı karşıya kalabilmektedir. Bu nedenle bir iyileştirme projesinin hangi şekilde somutlaştırılabileceği üzerine birkaç değerlendirmede bulunulmuştur.

Atalay(2003) çalışmasında, borçlu şirketlerin konkordatoya veya iflasın ertelenmesine başvurmaları ardından sürecin başarılı ilerlemesinin borçlu kadar alacaklının menfaatlerine olduğunu kanun hükümleri ile açıklanmıştır.

Zor vd. (2016) çalışmasında, firma değerlendirme yöntemlerinin iflasın ertelenmesi taleplerinde ve iyileştirme projelerinde yer alması konusu üzerinde durulmuştur. Çalışmanın amacı, iflasın ertelenmesi talebi, iyileştirme projesi ve borca batıklık bilançosu başta olmak üzere iflasın ertelenmesi sürecinde bulunan aşamalarda mahkemece görevlendirilenler tarafından mali yapı ile ilgili yapılan incelemenin yanında, firma değerlendirme yaklaşımlarının da tercih edilebileceğini ortaya koymak olmuştur. Çalışma sonucunda; iflas ertelenmesi taleplerinin kabul edilmesinde veya reddedilmesinde mali analiz ile birlikte firma değerlendirme yöntemlerinden faydalanarak iyileştirme projesinin firma değeri üzerinde oluşturduğu etkinin meydana çıkarılması gerektiği, değer tespitinin ne şekilde yapılacağı ve değerlemeyi yapacak görevlilerin değerlendirme alanında uzman kişilerin görev yapması gerektiği açıklanmıştır. Ayrıca çalışmada, İflasın ertelenmesi sürecinde en etkili değerlendirme yönteminin, opsiyon değerlendirme yöntemi olduğu ifade edilmiştir.

Uzay(2008) çalışmasında, şirketler tarafından iflasın ertelenmesi başvurularının yapılmasının nedenleri açıklanmaktadır. İflas durumuna gelen şirketlerin bu süreç içerisinde üzerinde durulması gereken konulara muhasebe meslek mensubu olarak öneriler getirilmiştir.

Günel(2006) çalışmasında, iflasın ertelenmesi davasının mahkeme aşamalarını ve davanın açılabilmesi için gerekli belgeler ve bilgiler üzerinde durulmuştur. Mahkemelerin dava incelemesi sürecinde yargı kararları ile birlikte ilmi görüşlerden yararlanmalarının faydalı olacağı belirtilmiştir.

Öztek(2005) çalışmasında, iflasın ertelenmesi kurumunda yapılan değişikliklerin ne tür faktörler nedeniyle kaynaklandığı incelenmiştir.

Kayar(2009) çalışmasında, Yargıtay kararları ile iflasın ertelenmesi şartlarından olan iyileştirme projesi ve borca batıklık konuları anlatılmaya

çalışılmıştır.İflasın ertelenmesi kararı alan borçlu şirketlerin, kredi kuruluşlarından aldıkları teminatlar ve krediler üzerine vurgu yapılmış olup karşılıklı ticari ilişkileri açıklanmıştır. İpotek karşılığı krediler ve rehinli alacaklılar için iflasın ertelenmesi kurumunun kolaylaştırılması yönünde kanun koyucunun bir yasal değişik yapmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bezirci(2011) çalışmasında, iflasın ertelenmesi kurumunu kısaca hukuki açıdan değerlendirdikten sonra bilançoda şüpheli ticari alacak karşılığı ayrılmasının iflasın ertelenmesi sürecinde uygun olup olmayacağını vergi usul ile mali sistem açısından kıyaslanarak değerlendirilmelerde bulunulmuştur.İcra ve İflas Kanunu'nda düzenlenen iflasın ertelenmesi kurumunda alacaklar durumu, borçlu açısından bazı tedbirler sonucunda tahsil ve takiplerin durmasını içeren düzenlemeyle Vergi Usul Kanunu'nda şüpheli ticari alacak karşılığı ayrılmasına ilişkin düzenlemenin sözlü yorumunda borçlu şirketler yönünden uygulamada yaşanan zorluklara değinilmiştir.İflasın ertelenmesi kurumunu kısaca hukuki açıdan değerlendirdikten sonra bilançoda şüpheli ticari alacak karşılığı ayrılmasının iflasın ertelenmesi sürecinde uygun olup olmayacağını vergi usul ile mali sistem açısından kıyaslanarak değerlendirilmelerde bulunulmuştur.İlgili kanun maddelerinin amaç odaklı yorumlanması ile borçlu şirketlerin vadesi geldiğinde borçlarını ödeyememesi sonucu ve borçlu şirketin iflasın ertelenmesi kararı nedeniyle herhangi bir cebri icra veya dava yolunun tedbiren durdurulmasına rağmen şüpheli ticari alacak karşılığı ayrılmasının mümkün olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çapa ve Boran-Güneysu (2014) çalışmasında, şirketlerin borca batıklık durumlarının Türk Ticaret Kanunu ile açıklanmaya ve sıradan çekilme anlaşmasının iflas talebini etkileyip etkilemeyeceği üzerinde değerlendirmede bulunulmuştur.Şirket alacaklıları ile anlaşılan ilgili şirketin yazılı olarak yaptığı sıradan çekilme anlaşması veya beyanı Türk hukuk sisteminde kabul edildiği ve bunun iflas kararı aşamasında mümkün olduğu açıklanmaya çalışılmıştır. Sıradan çekilme anlaşmasının iflas kararını etkilemesinin veya iflası önleyebileceğinin yanı sıra iflas talebinde bulunmaya veya iflas kararının verilmesine önemli bir istisna teşkil ettiği savunulmaktadır. Çalışmanın sonucunda sıradan çekilme anlaşmasının iflas kararını etkileyebileceği ortaya konulmuştur.

Can(2016) çalışmasında, değişen ekonomik koşullar sonucunda bütçeleme konusunun önemi açıklanmaya çalışılmıştır.

Yıldız (2016) çalışmasında, iyileştirme kurumlarının başarılı olabilmesi için muhasebe ve hukuk alanında görevi yapan meslek üyelerinin önemine dikkat çekilmiştir.

Arslan (2008) çalışmasında, iflasın ertelenmesi sürecinde şirketin erteleme talebinin incelenme aşaması, mahkeme tarafından ne tür yargılama usulü seçileceği ve süreçte muhafaza tedbirleri gibi konular üzerinde durulmuştur. İflasın ertelenmesi süreci içerisinde temel konulardan olan mahkeme tarafından iflasın ertelenmesi talebi incelenirken yargılama usulünün ne şekilde olacağına, iflasın ertelenmesi talebinin ilan edilmesi, konkordato, yeniden yapılandırma, bilirkişi görevlendirmeleri, mahkeme tarafından verilen tedbir kararları, kayyım atamaları gibi temel konular için öneriler sunulmuştur. Çalışmada İcra ve İflas Kanunu'nda yeterince düzenlenmeyen maddelerin olduğu ve bunun erteleme amaca uygun sonuçlandırılabilmesi konusundaki işlevinin çok önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Türk(2004) çalışmasında, iflasın ertelenmesinde sermaye ortaklarının ve kooperatiflerin borca batıklık durumunda iflası işlenilmiştir. 4949 sayılı kanunla düzenlenen bazı maddeler ile İcra ve İflas Kanunu'ndan yapılan değişiklikler belirtilmiştir. Bu değişiklikler sonucunda iflasın ertelenmesi sürecinde uygulamada yaşanan farklılar ve açıklığa kavuşmayan hususlar irdelenmiştir. Çalışmada, yasa değişikliği metinleri yer almakta olup kanunlarda bazı düzenlemeler yapılması gerektiği önerilmiş olup bunun uygulamanın ihtiyaçlarına uygun olacağı savunulmuştur.

Toplu(2016) çalışmasında, iflasın ertelenmesi davasının açılabilmesi için en önemli şartlarından olan iyileştirme planlaması ve borca batıklığın oluşturulması konuları ticari işletmeler ekseninde incelenilmiştir. Muhasebe hukuk ilişkisine ve işletme bilimine ilişkin hangi tedbirler alındığında bir sermaye şirketinin iflastan kurtulabileceğine yönelik olarak yapılacak inceleme ve analizlerde, iflasının ertelenmesini talep eden işletmenin iyileştirme projesinde sunduğu geçmiş dönem sonuçlarını yansıtan finansal tabloları ile gelecek dönemlerdeki beklentileri yansıtan öngörülerin, gerek kârlılık gerekse nakit akımı yönlerinden karşılaştırmalı olarak irdelenmesi ve tutarlı olup olmadıklarının değerlendirilmesi yapılmalıdır. Bu çerçevede; iflasın ertelenmesi kararı talep eden şirketin gelecekte ülke ekonomisine sağlayabileceği katkının çok yönlü olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. İflas ertelenmesi talep eden şirketin iyileştirilmesi halinde alacaklıların haklarının

korunması, şirketin devamlılığı ve ülke ekonomisine olumlu bir katkı sağlayacaksa, iflasın ertelenmesi kurumunun doğru kullanıldığını sonucuna ulaşılr.

Özbilen(2016) çalışmasında, tüketim ödöncü sözleşmesi sonucunda ödöncü alan tarafın iflasın ertelenmesi kararlarına bir etkisinin olup olmadığı hususuna değinilmiştir.Tüketim ödöncü sözleşmelerinde, Türk Borçlar Kanunu'nun 390 ıncı maddesinde geçen ödeme güçsüzlüğü içinde bulunan borçlu karşısında, ödöncü verene, diğer sözleşmelerdeki alacaklılara göre daha geniş imkânlar tanınması ile Türk Borçlar Kanunu'nun 98 inci maddesinde öngörölen genel ilkenin tüketim ödöncü sözleşmeleri bakımından bir tekrarı niteliğinde olduğu yönündeki savı aynı konuyu farklı şekilde ortaya koyan biri genel, diğeri ise özel nitelikteki düzenlemeler olduğunu kabul etmenin daha etkili olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Uyar(2018) çalışmasında, konkordato sürecinin başlamasından sonuçlanmasına kadar olan aşamalar incelenilmiştir. Olağüstü hâl süreci içinde işlerliğini yitirmiş iflasın ertelenmesi kurumu, 15 Mart 2018 tarih ve 30361 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile iflasın ertelenmesi ile ilgili kanun maddeleri yürürlükten kaldırılması konusuna değinilmiştir. 7101 sayılı kanunla, mali dengesi olumsuz yönde değişiklik arz eden borçluların iflas tehdidini atlama çabaları sonucunda iyileşmelerine fırsat tanıyacak konkordato hükümlerine yenilik getirildiği ve geliştirildiği belirtilmiştir. Çalışmada konkordato kurumunda yapılan etkin değişikliklerin olduğu açıklanırken yeni mader ile konkordato konusu ayrıntılı olarak değeriendirilmiştir.

Tanrıver(2004) çalışmasında, konkordato ve malvarlığının suretiyle konkordato arasındaki farkın üzerinde durulmuştur. Çalışmada, mevcudun terki suretiyle konkordato kurumu, konkordatonun tam iki tarafa borç yükleyen sözleşmelere etkisi, konkordatonun kapsamı dışında kalan borcun hukukî niteliğinin durumu, yüzde konkordatosu gibi konularda bazı düzenlemelere ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiştir.

Pekcanitez(2005) çalışmasında, bir sermaye şirketinin veya kooperatifin iflasın ertelenme sürecinde yeniden ekonomik hayata kazandırılması için alınacak önlemlere değinilmiştir.

Özbek(2002) çalışmasında, borçlu şirketlerin yeniden yapılandırma çalışmalarının sonucunda iflas tehdidinden kurtulmasıyla varlığını korumasına değindikten sonra ABD iflas hukuk sisteminde alacaklıların ve borçluların hakları önemi üzerinde durulmuştur.İflas davası, mahkemede incelenmesi, verilen hükme karşı kanun yolunun açık olması nedeniyle şekli bir dava olarak görülmekte ancak üçüncü kişiler ve uyuşmazlık kavramlarının genel geçer olmaması nedeniyle net olmadığı ifade edilmiştir. Bu nedenle iflas davalarında, davaya dahil olmayan üçüncü kişiler hakkında da hukukî neticeler ortaya çıkarması nedeniyle temel anlamındaki dava kavramından ayrılma gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Kulalı(2014) çalışmasında, şirketlerin mali yapısında meydana gelen olumsuz değişimler sonucunda muhasebenin bazı konularında finansal sıkıntı durumu ile iflas sonucu farklılaşması ortaya konulmuştur.

Alsu ve Yılmaz(2017) çalışmasında, iyileştirme projelerinin iflasın ertelenmesi sürecindeki önemi ve amacı değerlendirilmiştir.İflasın ertelenmesi sürecinin başarılı ile sonuçlanması durumunda, borçlu şirketler, alacaklılar, tedarikçiler ve devlet için olumlu yönlerinin neler olduğu konusu ifade edilmiştir. İflasın ertelenmesi sonucunda tedbir kararı almaya çalışan bir sermaye şirketinin veya kooperatifin hangi nedenlerle bu yola başvurdukları bahsedilmiştir. İyileştirme projesinin ciddi ve inandırıcılığı niteliğinin kuvvetli olabilmesi için proje içeriğinde dikkat edilmesi gereken hususlara ve bilgilere ilişkin öneriler sunulmuştur. Banka hesaplarının haczi konusunda yasal düzenlemenin yapılması gerektiği ve iflasın ertelenmesi kararı alan şirketler için icra takip dosyaları hakkında uyarı sistemi getirilmesi ile ulusal yargı ağı projesinde alt yapının oluşturulması gerektiği önerileri sunulmuştur. Ayrıca şirket hakkında geçmiş yılların bağımsız denetim şirketlerinin raporlarının iyileştirme projesinin ciddi ve inandırıcılığı açısından önemi belirtilmiştir.

Boztosun ve Aksoylu(2016) çalışmasında, iflasın ertelenmesi sürecini ve finansal kiralama konularını açıkladıktan sonra finansal kiralamaya konu varlıkların yönetimi, erteleme süreci açısından ele alınmıştır.

Aslanoğlu vd.(2016) çalışmasında, borca batıklık bilanço incelemelerinin bilançolarda yer alan bazı aktiflerin muhasebe standartları ve uygulama ilkeleri doğrultusunda yapılması gereği üzerinde durulmuştur.Ayrıca borca batıklık

bilançosunun incelenmesini iflasın ertelenmesi açısından değerlendirerek önemine vurgu yapılmıştır. Kişisel ve göreceli değerlendirme ölçüleri esas alınarak hazırlanan bilançonun bilirkişi ve kayyım raporları arasında borca batıklık tutarları açısından farkların ortaya çıkabileceği böylece borçlu şirketlerin kanuna aykırı şekilde sağladığı dava şartı ile haksız ihtiyati tedbir kararları alabileceği öngörülmüştür. Ayrıca iyi niyetli sermaye şirketlerinin iflasın ertelenmesi davası açması halinde, esasında gerekli olan durumlarda, muhasebe standartlarında bulunan ilkelere aykırı olarak lüzumsuz alacak olarak değerlendirip bilançodan çıkararak bilirkişi raporlarının iflasın ertelenmesi sürecini gereksiz yere uzatmasına sebebiyet vermesi ve hâkimlerin gerekli tedbir kararlarını verememesiyle birlikte mali yapının düzelmesi için alınacak tedbirlere kavuşamaması sonucunda şirketlerin iflasın ertelenmesi kurumunda yararlanmasını zorlaştırabileceği ve yanlış bir sonuca yol açtığı ifade edilmiştir. Çalışmasında borca batıklık bilançosunun değerlendirilmesinde muhasebe standartları ile kanun ve uygulamada esas alınan ilkelerin dışına çıkılmaması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Bekçi ve Gör(2016) çalışmasında, bir şirketin yönetim uygulamalarının denetim kalitesi üzerine etkisi araştırılmaktadır. Diğer yandan kalitenin artması şirketin güven ve itibarını yükselttiği savunulmaktadır. Bu görüşü desteklemek amacıyla bağımsız denetim firmalarına anket uygulaması yapılmış olup toplanan veriler incelenmiştir. Denetim kalitesinde, kurumsal yönetim uygulamalarının etkili olup olmadığını incelemek üzere Kamu Aydınlatma Platformu'nda kayıtlı bulunan bağımsız denetim şirketlerine uygulanan anket verileri kullanılmıştır. Çalışmada, denetim kalitesi boyutlarından denetim ve denetçinin niteliği ile ilgili analiz sonuçları, pay sahipleri ve dağıtımı, şirket kapasitesi ve müşteri-firma ilişkileri ile denetim kalitesinin kayda değer bir etkileşimde oldukları ifade edilmiştir. Çalışmada ulaşılmak istenen sonuç ise müşteri firma nitelikleri, kamuyu bilgilendirme kısmı, denetim ve denetçinin nitelikleri dışındaki tüm boyutlar ile ilişki kurarak kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesini etkilemesidir.

Güçlü(2016) çalışmasında, uygulamada mali yapısı bozulmuş, borca batık durumda olan bir sermaye şirketi veya kooperatifin iflasın ertelenmesi kurumunda başvurması ile süreç içerisinde ortaya çıkan sorunlar ile bunlara ilişkin çözüm önerileri tekrardan incelenmesi zorunluluğu anlatılmaya çalışılmıştır. İflasın ertelenmesi kurumunun, borçlu şirketin, alacaklıların ve piyasanın menfaati

açısından yararlı olacağı ve borçlu şirket için iflastan kurtulma şansı verebileceği ifade edilmiştir. Bununla birlikte kayyım atamalarında yaşanan yeterlilik durumu, bilirkişi görevlendirilmelerinde meydana gelen bağımsızlık konusu, şirketin kötü niyetli tutum ve hareketleri gibi konuların iflasın ertelenmesi sürecinde sorun olarak karşılaşıldığı belirtilmiştir. Diğer yandan borçlu şirketlere kredi vermiş bankaların, takip işlemlerini başlatmaları ile finansal risk ortamının oluştuğu algısı diğer bankaları etkilediği bunun sonucunda uygulamadaki sıkıntılar sebebiyle yaşaması muhtemel olan iyi niyetli şirketlerin de iflas etmesine neden olduğu bu nedenle bankaların birlikte hareket ederek şirketi ayakta tutması için tutum sergilemesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Sumer (2013) çalışmasında, iflasın ertelenmesi sürecinde borçluların mali yapılarının düzeltilmesine ilişkin iyileştirme yöntemleri ve yönetimi ile yargı sürecinde görev yapan kimselerin bu süreci ne şekilde yürüttüğü üzerine değinilmiştir.

Varıcı(2016) çalışmasında, finansal raporlama bakımından denetçinin görevi ve sorumluluğu işlenirken özel bir çalışma olarak İMKB’de faaliyet gösteren işletmelerin denetim raporları incelenilmiştir.

Yavuz(2018) çalışmasında, Asliye Ticaret Mahkemeleri tarafından verilen geçici ve kesin mühlet kararları sonucunda borçlular ve alacaklılar açısından etkileri incelenmiştir. 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla, iflasın ertelenmesi kurumu kaldırılması sonucunda yerine geçmesi adına tasarlanan konkordato kurumunun daha işlevsel ve verimli olduğu ifade edilmiştir. Düzenleme ile getirilen değişikliklerin, borçlarını, vadesi geldiği halde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu, vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle borçlarını ödeyebilmek veya olası bir iflastan kurtulmak için uzman asliye ticaret mahkemesinden konkordato talep edebileceği üzerinde durulmuştur. Çalışmada, mahkemelerce verilen konkordato mühletinin sonuçları, alacaklılar, sözleşmeler ve borçlu açısından etkisi gibi konular ayrıntılı şekilde incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

Gökgöz(2017) çalışmasında, iflas, iflasın ertelenmesi, borca batıklık terimlerini hukuki yönden tanımladıktan sonra borca batıklık bilançosu muhasebe

sistematığı içerisinde açıklanmıştır. Çalışmada, iflas, iflasın ertelenmesi, borca batıklık durumu ve borca batıklık bilançosunun hazırlanması gibi acz hukukunu ilgilendiren konular için borca batıklık bilançosu oluşturulurken varlıklar ve borçlar ekseninde kullanılacak değerlendirme yöntemleri, şirketin iflasının önlenmesi amacıyla iyileştirme projelerine önem verilmesi, iyileştirme projelerinin verimliliğinin test edilmesi için çalışma yapılması gerektiği önerilmiştir.

Kale(2018) çalışmasında, kanunda yapısal değişiklik sonucunda genişletilen konkordato kurumu, 15.03.2018 tarihinde ve 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun çerçevesinde değerlendirilmiş olup konkordato süreci ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

b.4.2 Yurtdışında Yapılan Çalışmalar

Budak ve Şaban(2011) çalışmasında, ticari işletmelerin kriz zamanlarda bazı yükümlülüklerini yerine getirmemesi sonucu ekonomik varlığının kaybedeceği yani iflas edeceği üzerinde çalışmasını ortaya koymuştur. İflasın ertelenmesi kurumunun iflas tehdidi yaşayan şirketler için kriz zamanlarında olumsuz etkisinin azaltılması üzerine durulmuştur.

Branch(2002) çalışmasında, iflas sonucu yaşanan finansal sıkıntıların maliyetlerini incelemiştir. İflas ile ilgili maliyetleri sıralayarak bunların firmalara olan etkilerini açıklamıştır.

Blochervd.(2005) çalışmasında, maliyet üzerinde çeşitli yaklaşımlarda bulunarak şirketin yöneticilerinin şirkete olan maliyetleri ile faaliyetinin üretim sürecini değerlendirilmiştir.

Robbins ve Pearce(1992) çalışmasında, firmaların iyileşmesinde girişimcilik ve verimlilik konularını sınıflandırmış olup mali daralmada firmanın küçülme stratejisi üzerine çalışma yapılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KONKORDATO

3.1. Konkordato

Konkordato, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 285 inci maddesine göre; *“Borçlarını, vadesi geldiği hâlde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu, vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle borçlarını ödeyebilmek veya muhtemel bir iflâstan kurtulmak için”*başvurulan; yasa koyucu, kanunda yaptığı değişiklikle iflasın ertelenmesi kurumunun yerine geçecek olan konkordato kurumunun tanımlamasını yapmıştır.

Konkordato talebi yapan borçlunun, borçlarını ödeyebilmesi için belirli bir ödeme süresine ihtiyaç duyabilir. Bu yola başvuran bir borçlunun mali durumu kuvvetle muhtemel bozulmuştur.

Bu nedenle konkordato için mahkeme yönetiminde bulunan komiserin idaresi ile müzakere ortamının sağlanarak alacaklıların ve borçlunun anlaşma yoluna gidilmesi süreci de denilebilir. Diğer yandan konkordato, plan ve program dahilinde alacaklıların alacaklarına kavuşması ve alacakları hakkında söz sahibi olarak ve borçlunun ticari hayatta devamlılığını sürdürmesi amacıyla mahkeme tarafından onaylanan anlaşmadır.(Özbek,2002:213) Örneğin uluslararası yaşanan siyasi veya askeri gerilimlerin döviz kurları üzerindeki etkisi ve bu nedenle piyasada oluşan tedirginliğin borçlunun müşterilerinin ödemelerine yansımaları (vadelerin uzatılması, alım miktarlarının düşmesi gibi) borçlunun mali yapısını olumsuz etkileyebilmektedir.(Pekcanitez,2005:337) Borçlu şirketler, oluşan finansman açığını kapatabilmek adına banka kredilerine başvurulabilmektedir. Ekonomik dalgalanmalar nedeniyle açığı kapatacak miktarda finansman sağlayamayabilir. Bu durumun piyasa ekonomisinde yarattığı etki borçlunun bütçeleme işlevi açısından olumsuz bir gelişme olarak ortaya çıkacaktır.(Can,2016:127) Bu nedenle alacaklar kısmen veya tamamen ertelenmekte hatta tahsil edilemeyecek hale gelirken

borçlunun alacak-borç dengesi bozulmaktadır.(Toplu,2016:61) Kullanılan öz kaynaklar, mali dengenin bozulmasından kaynaklı artan finansman açığı karşısında hızla eriyebilir. Kullanılan banka kredileri ve gittikçe artan maliyetleri bir faiz yükünü meydana getirir. Böylece, faiz yüküne rağmen çare olarak görülen banka kredileri, bankaların talebi doğrultusunda yüksek teminatlarına rağmen yeterli oranda kredi limiti açmamaları borçlunun mevcut mali yükünü daha da olumsuz hale getirebilmektedir(Tanrıver,2004:81).

Bir ticari işletme, kurulma aşamasında iflas tehdidi ile karşılanabileceği riskini göze alabilir. Ancak şirketler bu tehdidin nasıl üstesinden gelinebileceği konusunu ihmal edebilir. Günümüz piyasa gerekleri ile küreselleşen ekonomi dinamikleri etkisi nedeniyle iflas tehdidi her şirketin sonu olabilmektedir. Konkordato kurumu, iflastan kurtulmanın alternatif bir yolu olarak değerlendirilirken borçlunun hedeflediği çeşitli çalışmalar ve alabileceği sorumluluklarla mali durumunun düzeltilmesi amacı taşımaktadır(Uyar. 2018:100).

Şirketler konkordato taleplerinde; şirketin üretim maliyetlerini düşürülmesine yönelik bir çalışmayı ve bunun sonucunda karlılığı veya satış rakamlarının artıracığı gibi hedefleri ortaya koymaktadır. Ancak üretime devam edebilmesi ve yapılan satışların bedellerini tahsil edebilme başarısı, ekonomik bir döngüye ulaşabilmesi için borçlunun çalışabilir halde kalması gerekmektedir.(Yavuz,2018:160) Bunun içinse makul bir süreye ihtiyaç duymaktadır. Bu durumda borçlu, alacaklılarla mutabakata varıp gerek faiz indirimi gerekse düzenli ödeme taahhütleri altında borçların yapılandırılması ve ödemeler yapılabilmesi noktasına ulaşılabilir. Böylelikle şirketin hem borç yükü azalacak hem de alacaklıların zarara uğraması engellenecektir.(Uyar,2018:17) Bir sermaye şirketi veya kooperatif, alacaklı ve tacir olmayanlar konkordato talep edebilmektedir. Tacir olmayanlara konkordato talep edebilme imkânı ise yeni yasa ile getirilmiştir(Tanrıver, 2004:69).

Konkordato talebinde görevli ve yetkili mahkeme; Konkordato başvurusu, icra mahkemesinin görev alanında yer almaktaydı. Ancak yapılan değişiklik ile görev, iflas ve konkordato konusunda uzman asliye ticaret mahkemelerine verilmiştir. İİK'nin 285 inci maddesine göre mahkemeler görev ve yetki bakımından ikiye ayrılmıştır. Bu çerçevede; İflasa tabi olan borçlu için davanın görüleceği yer borçlunun muamele merkezidir. Merkezi yurtdışında bulunan ticari işletmeler hakkında yetkili merci, Türkiye'deki şubenin, birden fazla şubenin bulunması

halinde merkez şubenin bulunduğu yerdeki icra dairesidir. İflasa tabi olmayan borçlu için ise; borçlunun yerleşim yerindeki asliye ticaret mahkemesidir.

Konkordato sürecinin başlayabilmesi için yapılacak ilk işlem, konkordato talebinin mahkemeye sunulmasıdır. Ancak talebe ilişkin bazı belgeleri ve bilgileri içeren evrakların eklenmesi zorunlu hale getirilmiştir.(Uyar,2018:32) Böylece talep eden tarafın bu evrakları temin etmesiyle süreç yasal bir boyut haline gelmiş olacaktır. İlgili belgeler İİK'nin 286 ıncı maddesinde ayrıntılı olarak sayılmıştır. Ancak mahkeme veya komiserin gerekli görmesi halinde başkaca belgeler de istenebileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu belgeler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir;

a) Borçlunun borçlarını hangi oranda veya vadede ödeyeceğini, bu kapsamda alacaklıların alacaklarından hangi oranda vazgeçmiş olacaklarını, ödemelerin yapılması için borçlunun mevcut mallarını satıp satmayacağını, borçlunun faaliyetine devam edebilmesi ve alacaklılara ödemelerini yapabilmesi için gerekli malî kaynağın sermaye artırımı veya kredi temini yoluyla yahut başka bir yöntem kullanılarak sağlanacağını gösteren konkordato ön projesi.

b) Borçlunun malvarlığının durumunu gösterir belgeler; borçlu defter tutmaya mecbur kişilerden ise Türk Ticaret Kanununa göre hazırlanan son bilanço, gelir tablosu, nakit akım tablosu, hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de aktiflerin muhtemel satış fiyatları üzerinden hazırlanan ara bilançolar, ticari defterlerin açılış ve kapanış tasdikleri ile elektronik ortamda oluşturulan defterlere ilişkin e-defter berat bilgileri, borçlunun malî durumunu açıklayıcı diğer bilgi ve belgeler, maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ait olup defter değerlerini içeren listeler, tüm alacak ve borçları vadeleri ile birlikte gösteren liste ve belgeler.

c) Alacaklıları, alacak miktarlarını ve alacaklıların imtiyaz durumunu gösteren liste.

d) Konkordato ön projesinde yer alan teklife göre alacaklıların eline geçmesi öngörülen miktar ile borçlunun iflâsı hâlinde alacaklıların eline geçebilecek muhtemel miktarı karşılaştırmalı olarak gösteren tablo.

e) *Sermaye Piyasası Kurulu veya Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşu tarafından hazırlanan ve konkordato ön projesinde yer alan teklifin gerçekleşmesinin kuvvetle muhtemel olduğunu gösteren finansal analiz raporları ile dayanakları. Şu kadar ki bu şart 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi kapsamında küçük işletmeler bakımından uygulanmaz.*

Bu madde uyarınca sunulan malî tabloların tarihi, başvuru tarihinden en fazla kırk beş gün önce olabilir.

Birinci fıkranın (a) bendinde; Borçlunun malvarlığı ve borçların belirlenerek hazırlanacak olan çalışmanın hangi esaslara göre planlanması gerektiği ile projelendirilmesi tasarlanmıştır. Ön projeden bahsedilerek ilerleyen aşamalarda bu projenin değişebileceği öngörülmektedir. Ayrıca “*alacaklıların alacaklarından hangi oranda vazgeçmiş olacaklarını*” denilerek fedakarlık ve müzakere ortamı sağlamayı hedefleyen konkordato kurumunda, alacaklıların da alacakları için fedakarlık yapması gerektiği şeklinde yorumlamak mümkündür. İİK'nin 308. maddesinin g bendi doğrultusunda; devletin konkordato sürecinde sağlayacağı teşvikler sayılmış olup borçlunun bu teşviklerden yararlanabileceği belirtilirken yasa koyucu, borçlunun iflas tehlikesi ile karşı karşıya kalmaması için devletin vermiş olduğu teşvikler ve alacaklıların fedakarlık yağıacağı düşünülerek bu sürecin başarıya ulaşabileceği ihtimalini tasarlamıştır.

Uygulamada kimi şirketlerin mali yapısında meydana gelen ve yaşanan bazı sıkıntılardan yola çıkılarak aşağıdaki hususlar konkordato ön projesinde hedef olarak verilebilir;

- ✓ Nakit sermaye/finansman desteğinin temin edilmesini, (varlık satışı veya ortak alınması suretiyle nakit sermaye girişi),
- ✓ Daha az maliyetle daha kârlı satış yapmayı,
- ✓ Kısa vadeli sipariş toplayarak sürdürülebilir bir üretim trendi yakalamayı,
- ✓ Maliyet bedelinin düşürülerek borçlanma ihtiyacının bertaraf etmeyi,
- ✓ Faaliyet ve finansman giderlerinin azaltılarak kârlılığın artırılmasını,
- ✓ Alacaklılarla geri ödeme anlaşması yapmayı,

- ✓ Teminata verilen müşteri çeklerinin kullanılmasını sağlayarak borçların azaltılmasını,

Hazırlanan konkordato ön projesinde, müzakere teklifleri borçlunun gerçekleri ile uyum sağlamalıdır. Projede yer alacak hedeflerle ödeme planını oluşturulurken hatalardan kaçınılmalı ve borçlunun dönemsel performanslarıyla uyumlu olmalıdır(Kale,2018:255).

Değişiklikte dikkate değer bir diğer düzenleme ise; bağımsız denetim kuruluşlarınca sunulacak finansal analiz raporlarıdır. Bu raporların zorunlu belgeler arasında sayılması, konkordato sürecinin ilerlemesi bakımından teknik yönden uzman kişilere yer verilmesi olarak getirilen bir yeniliktir.

3.1.1. Geçici Mühlet

Eski kanunda yer almayan ve konkordato kurumuna bir yenilik olarak karşımıza çıkan geçici mühlet, düzenleme ile; konkordato talebini inceleyecek mahkemenin geçici mühlet kararı ile bazı tedbirlerin alınabileceğini kapsamaktadır. Mühletin süresi kanunen üç ay olup borçlunun veya geçici mühlette görev yapan komiserin başvurusuyla üç ayın içinde yani mühlet süresi bitmeden iki ay daha uzatma süresi ilave edilebilmektedir. Ancak her halde geçici mühlet süresi beş ayı geçmemektedir. Eğer uzatma başvurusunu borçlu yapmışsa mahkeme, mutlaka geçici komiserin beyanını alır. Ayrıca geçici mühlet başvurusunun alacaklı tarafından da yapılabileceği düzenlenmiştir. Ancak alacaklının bu yola başvurabilmesi için borçluya ait bilgileri ve belgeleri temin etmesi gerekmektedir. İİK'nin 287 inci maddesinin ikinci fıkrasında *Konkordato işlemlerinin başlatılması alacaklılardan biri tarafından talep edilmişse, borçlunun 286 ncı maddede belirtilen belgeleri ve kayıtları mahkemenin vereceği makul süre içinde ve eksiksiz olarak sunması hâlinde geçici mühlet kararı verilir* denilmekle iki konu yoruma oldukça açık bir hal almıştır. Birinci husus makul sürenin belirtilmemiş olması diğer alacaklılar için bekletici bir sorun olabilir. Yani başka alacaklı da başvuru yapacaksa ve belgeleri hazır ise belirsizlik nedeniyle müzakere ortamının oluşması aşamasında olumsuz bir durum olarak ortaya çıkabilir. İkinci husus alacaklının, borçluya ait belgeleri temin etmesinde yaşayabileceği zorluktur.

Geçici Mühletle Aşamalar;

- 1) Sunulan belgelerin eksiksiz olması halinde mahkemenin geçici mühlet kararı vermesi.
- 2) Mahkeme tarafından gerekli tedbirlerin alınması.
- 3) Geçici komiser görevlendirilmesi.
- 4) Kesin mühlet kararı veya konkordato talebinin reddi

Geçici komiser, 287 inci maddenin üçüncü fıkrasında “konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olup olmadığının yakından incelenmesi amacıyla” görevlendirilir.

3.1.2. Kesin Mühlet

Kesin mühlet kararı, geçici mühlet süresi içinde verilir. Kesin mühlet kararı bir yıllık süre ile verilir. Ancak güçlük arz eden durumlar mevcutsa; mahkeme altı ay uzatma kararı verebilir. Kesin mühlet süresi toplamda on sekiz ayı geçemez.

İİK'nin 289 uncu maddesi doğrultusunda süreç aşağıdaki gibi ilerlemektedir;

- 1) Geçici komiser yazılı raporunun mahkemeye sunması.
- 2) Duruşmaya davet (başvuran taraf kimse borçlu veya alacaklı davet edilir gerekirse komiser de duruşmada hazır bulunur)
- 3) Mahkeme tarafından raporun değerlendirilmesi(itirazlar bu aşamada değerlendirilir)
- 4) Kesin mühlet kararı veya konkordato talebinin reddi(mahkeme talebi reddetmesi halinde beşinci ve altıncı aşamalara geçilmez)
- 5) Komiser görevlendirilmesi(geçici komiser ile devam da edilebilir veya değiştirilebilir)
- 6) Alacaklılar kurulunun oluşması(tek sayıda ve en fazla yedi kişiden oluşur)

Geçici veya Kesin Mühlet Kararının İlanı ve Bildirimi

İcra ve İflas Kanunu'nun 288 inci maddesinin ikinci fıkrası doğrultusunda; aşağıda belirtilen iki yerde ilan olunur;

- 1) Ticaret sicil gazetesi

2) Basın-İlan Kurumunun resmî ilân portalı

İlanda ayrıca alacaklıların, ilândan itibaren yedi günlük kesin süre içinde dilekçeyle itiraz ederek konkordato mühleti verilmesini gerektiren bir hâl bulunmadığını delilleriyle birlikte ileri sürebilecekleri ve bu çerçevede mahkemeden konkordato talebinin reddini isteyebilecekleri belirtilir.

Aşağıda belirtilen yerlere derhal bildirim yapılır;

- 1) Tapu müdürlüğüne,
- 2) Ticaret sicili müdürlüğüne,
- 3) Vergi dairesine,
- 4) Gümrük ve posta idarelerine,
- 5) Türkiye Bankalar Birliğine,
- 6) Türkiye Katılım Bankaları Birliğine,
- 7) Mahallî ticaret odalarına,
- 8) Sanayi odalarına,
- 9) Taşınır kıymet borsalarına,
- 10) Sermaye Piyasası Kuruluna
- 11) Ve diğer lazım gelen yerlere bildirilir.

Karar ilanı oldukça dar kapsamlıdır. Karar, sadece belli gazetelerde ilan edilmektedir. Böylece şirketten alacağı olan alacaklılar, mühlet kararından haberleri olmayabilir. Davada müdahilik durumunun işlerliğini açısından değerlendirildiğinde alacaklılar, itiraz sürelerini kaçırabilirler. Bu nedenle itirazın ve müdahillğin, en geç İİK'nin 304 üncü birinci fıkrası kapsamında geçen "karar vermek için tayin olunan duruşma günü" ne kadar yapılması imkânı getirilmelidir.

Komiserin ve alacaklılar kurulunun görevleri

Önceki icra ve iflas kanununda borçlunun mali durumunun iyileşmesi yani ödeme güçsüzlüğünden kurtulması, malvarlığının tedbirli yönetimi gibi konular için kayyım, borçlu, bilirkişi ve mahkeme ekseninde ilerleyen süreç, konkordato kurumuyla alacaklılar ve konumu güçlendirilen komiserin dahil edilmesi ile farklı bir boyuta taşınmıştır.

İİK'nin 290 ıncı maddesi doğrultusunda komiser ve alacaklılar kurulunun görevleri aşağıda sayılmıştır;

Komiserin görevleri:

- a) *Konkordato projesinin tamamlanmasına katkıda bulunmak.*
- b) *Borçlunun faaliyetlerine nezaret etmek.*
- c) *Bu kanunda verilen görevleri yapmak.*
- d) *Mahkemenin istediği konularda ve uygun göreceği sürelerde ara raporlar sunmak.*
- e) *Alacaklılar kurulunu konkordatonun seyri hakkında düzenli aralıklarla bilgilendirmek.*
- f) *Talepte bulunan diğer alacaklılara konkordatonun seyri ve borçlunun güncel malî durumu hakkında bilgi vermek.*
- g) *Mahkeme tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.*

8 inci, 10 uncu, 11 inci, 16 ncı, 21 inci ve 359 uncu maddeler hükümleri kıyas yoluyla komiserler hakkında da uygulanır.

Komiserin konkordatoya ilişkin işlemleri ile ilgili şikâyetler, asliye ticaret mahkemesi tarafından kesin olarak karara bağlanır. Mahkemece atanan geçici komiser ve komiserler, özel sicilinde kaydedilmek üzere mahkemenin bağlı bulunduğu bölge adliye mahkemesi bilirkişilik bölge kuruluna bildirilir. Bir kişi eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada geçici komiser ve komiser olarak görev yapamaz. Komiserin sorumlulukları hakkında 227 nci maddenin dördüncü ve beşinci fıkrası hükümleri uygulanır. Konkordato komiserinin nitelikleri Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Alacaklılar kurulunun görevleri:

Alacaklılar kurulu, komiserin faaliyetlerine nezaret eder; komisere tavsiyelerde bulunabilir ve kanunun öngördüğü hâllerde mahkemeye görüş bildirir.

Alacaklılar kurulu komiserin faaliyetlerini yeterli bulmazsa, mahkemeden komiserin değiştirilmesini gerekçeli bir raporla isteyebilir. Mahkeme bu talep hakkında borçluyu ve komiseri dinledikten sonra kesin olarak karar verir.

Alacaklılar kurulunun oluşumu ise İİK'nin 289 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında aşağıdaki gibi açıklanmıştır;

Mahkemece, kesin mühlet kararıyla beraber veya kesin mühlet içinde uygun görülecek bir zamanda yedi alacaklıyı geçmemek, herhangi bir ücret takdir edilmemek ve tek sayıda olmak kaydıyla ayrıca bir alacaklılar kurulu oluşturulabilir. Bu durumda alacaklıları, hukuki nitelik itibarıyla birbirinden farklı olan alacaklı sınıfları ve varsa rehinli alacaklılar, alacaklılar kurulunda hakkaniyete uygun şekilde temsil edilir. Alacaklılar kurulu oluşturulurken komiserin de görüşü alınır. Alacaklılar kurulu her ay en az bir kere toplanır ve hazır bulunanların oy çokluğuyla karar alır. Komiser bu toplantıda hazır bulunarak alınan kararları toplantıya katılanların imzasını almak suretiyle tutanağa bağlar. Alacaklı sayısı, alacak miktarı ve alacaklıların çeşitliliği dikkate alınarak alacaklılar kurulunun zorunlu olarak oluşturulacağı hâller ile alacaklılar kuruluna ilişkin diğer hususlar Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikte gösterilir.

Geçici Mühlet ve Kesin Mühlet Kararını Kaldıran Haller

Yasa koyucu, kesin mühlet kararını kaldıran durumların, geçici mühlet kararını kaldıran durumlar için kıyasen uygulanacağına atıf yaparak komiserin yazılı raporu üzerine aşağıdaki durumların gerçekleşmesi halinde kaldırma kararı verir;

1) Borçlunun mali durumunun düzelmesi nedeniyle kaldırma

Konkordato talebi ile amaçlanan iyileşmenin, kesin mühletin sona ermesinden önce gerçekleştiğinin komiserin yazılı raporuyla mahkemeye bildirilmesi üzerine mahkemece resen, kesin mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddine karar verilir. Bu karar, 288 inci madde uyarınca ilân edilir ve ilgili yerlere bildirilir.

Mahkeme, bu madde kapsamında kesin mühletin kaldırılmasına karar vermeden önce borçlu ve varsa konkordato talep eden alacaklı ve alacaklılar kurulunu duruşmaya davet eder; diğer alacaklıları ise gerekli görürse davet eder.

Borçlu için sağlanacak konkordato süreci sayesinde konkordato projesinde yer verilen çalışmalar ile mali durumu düzelebilir.

Şirketin nakit akımı üzerinden hareketle; daha uygun fiyata ham madde alımında ve kapasite artırımında kullanılabilir. Şirketin yapısı, piyasada sahip olduğu konum, pazardaki payı ve karlılık oranları nedeni ile birçok ortaklık teklifi alabilir.

Ancak içinde bulunulan mali sıkıntı, haciz ve muhafaza tehdidi altında ortaklık talebinde bulunan sermaye sahiplerinin çekincelerine neden olmaktadır. Konkordato kararı verilmesi durumunda yeni ortak alabilme ihtimali yükselecektir. Bu durumda borçlu, bu süreçten çıkabilecektir.

2) Konkordato talebinin reddi ile iflâsın açılması

İflâsa tabi borçlu bakımından, kesin mühletin verilmesinden sonra aşağıdaki durumların gerçekleşmesi hâlinde komiserin yazılı raporu üzerine mahkeme kesin mühleti kaldırarak konkordato talebinin reddine ve borçlunun iflâsına resen karar verir:

- a) Borçlunun malvarlığının korunması için iflâsın açılması gerekiyorsa.*
- b) Konkordatonun başarıya ulaşamayacağı anlaşılıyorsa.*
- c) Borçlu, 297 nci maddeye aykırı davranır veya komiserin talimatlarına uymazsa.*
- d) Borca batık olduğu anlaşılan bir sermaye şirketi veya kooperatif, konkordato talebinden feragat ederse.*

İflâsa tabi olmayan borçlu bakımından ise birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerindeki hâllerin kesin mühletin verilmesinden sonra gerçekleşmesi durumunda, komiserin yazılı raporu üzerine mahkeme kesin mühleti kaldırarak konkordato talebinin reddine resen karar verir.

Mahkeme, bu madde uyarınca karar vermeden önce borçlu ve varsa konkordato talep eden alacaklı ve alacaklılar kurulunu duruşmaya davet eder; diğer alacaklıları ise gerekli görürse davet eder.

Konkordato ile birlikte kanunun sağladığı güvencelerin alınamaması durumunda, alacaklılar tarafından icra takiplerine başlanılacak, şirket üretim ve satış yapamayacak hale gelecek, mevcut üretim ve tesisi ve hammaddelerini kaybedecektir. Bu durum alacaklıların alacaklarını tahsilini imkânsızlaştıracak ve faaliyet yapılan sektörde sıkıntılara yol açacaktır.

3.1.3. Konkordato Süreci

Komiser Görevlendirilmesi

Mahkeme tarafından komiser görevlendirilmesi yapılır. Komiser, borçlunun malvarlığının ne kadar olduğu, kıymet takdiri değerlerinin tespiti ile ilgili işlemleri başlatır. Rehinli malların kıymet takdiri yapılırken alacaklıların hazır bulunması; alacaklılar toplantısından önceki süreçte bu mallara ilişkin kıymet takdiri kararı hem alacaklı hem de borçluya bildirilir. Kıymet takdiri işlemi itiraz yoluna açık bir işlem olup tarafların tespitin sonucunda verilen değer yüksek veya az olduğu hususu mahkemece değerlendirilmektedir(Kale,2018:215).

Davet

Komiser, tespit etmiş olduğu alacaklılara, alacaklarını bildirmeleri için İİK'nin 288 inci maddesi gözetilerek on beş günlük süre verir. Bu aşamanın önemi, kayıtlı olmayan veya alacağını bildirmeyen alacaklılara, müzakere aşamasında söz sahibi olamayacağı hususunu bildirmesidir.

Komiser kayıt altına aldığı borçlunun borçları hakkında beyanını almak üzere borçluyu davet etmesidir. Anlaşılacağı üzere davet alacaklıya ve borçluya yapılmaktadır. Bu davetlerin amacı, borç alacak ilişkisinin geçerliliğini ve gerçekliğini ortaya koymaya çalışmaktır.

Konkordato projesinin hazırlanması

Komiser, malların kıymetini, borçları, alacaklıları, alacaklıların miktarı, bilanço kayıtlar, defterler gibi verilerin toplanmasını tamamladıktan sonra konkordato projesini hazırlar(Türk, 2004:302).

Alacaklılar Toplantısı

İflas eşiğine gelmiş ancak mali yapısının iyileşme ihtimali olan bir borçlunun belirli bir süre içinde mali durumunu düzeltmesi imkanı tanıyan konkordato kurumu, alacaklıların ve borçlunun anlaşma esasına dayanmakta olup hazırlanan projenin alacaklılar toplantısında müzakere yapılması gerektiğini tasarlamaktadır.

Konkordato projesinin kabulü

Borçlunun mali durumu için komiser tarafından hazırlanan rapor alacaklılar toplantısında görüşülür. Toplantıda istenilen açıklamaları yapmak için borçlu hazır bulunmak zorunda iken toplantıya komiser başkanlık eder.

Konkordato projesi;

- a) Kaydedilmiş olan alacaklıların ve alacakların yarısını veya
- b) Kaydedilmiş olan alacaklıların dörtte birini ve alacakların üçte ikisini, aşan bir çoğunluk tarafından imza edilmiş ise kabul edilmiş sayılır.

Oylamada sadece konkordato projesinden etkilenen alacaklılar oy kullanabilir. 206 ncı maddenin birinci sırasında yazılı imtiyazlı alacakların alacaklıları ve borçlunun eşi ve çocuğu ile kendisinin ve evlilik bağı ortadan kalkmış olsa dahi eşinin anası, babası ve kardeşi alacak ve alacaklı çoğunluğunun hesabında dikkate alınmaz.

Rehinle temin edilmiş olan alacaklar, 298 inci madde uyarınca takdir edilen kıymet sonucunda teminatsız kaldıkları kısım için hesaba katılırlar.

Çekişmeli veya geciktirici koşula bağlı yahut belirli olmayan bir vadeye tabi alacakların hesaba katılıp katılmamasına ve ne oranda katılacağına mahkeme karar verir. Şu kadar ki bu iddialar hakkında ileride mahkemeye verilecek hükümler saklıdır.

Konkordato projesinin müzakereleri sonucunda oluşturulan konkordato tutanağı, kabul ve ret oylarını içerecek şekilde derhâl imza olunur. Toplantının bitimini takip eden yedi gün içinde gerçekleşen iltihaklar da kabul olunur. Komiser iltihak süresinin bitmesinden itibaren en geç yedi gün içinde konkordatoya ilişkin bütün belgeleri, konkordato projesinin kabul edilip edilmediğine ve tasdikinin uygun olup olmadığına dair gerekçeli raporunun mahkemeye tevdi eder.

Konkordato Projesinin İncelenmesi

Mahkeme kesin mühlet kararını bu aşamada verir. Komiserin mahkemeye sunmuş olduğu gerekçeli rapor ile dava dosyasını yargılama için inceler. Eğer kesin mühlet süresi içinde konkordato hakkında bir karar verilemezse mahkeme, komiserden bir rapor daha hazırlanmasını isteyebilir ve karar verilinceye kadar mühlet tedbirlerinin devamına karar verebilir.(Kale, 2018:218) Ancak bu süre altı ayı geçemez.

Konkordatonun Onaylanması veya Reddi ile İflas Açılması

302 nci madde uyarınca yapılan toplantıda ve iltihak süresi içinde verilen oylarla kabul edilen konkordato projesinin tasdiki aşağıdaki şartların gerçekleşmesine bağlıdır:

a) *Adi konkordatoda teklif edilen tutarın, borçlunun iflâsı hâlinde alacaklıların eline geçebilecek muhtemel miktardan fazla olacağına anlaşılması; malvarlığının terki suretiyle konkordatoda paraya çevirme hâlinde elde edilen hasılat veya üçüncü kişi tarafından teklif edilen tutarın iflâs yoluyla tasfiye hâlinde elde edilebilecek bedelden fazla olacağına anlaşılması.*

b) *Teklif edilen tutarın borçlunun kaynakları ile orantılı olması (bu kapsamda mahkeme, borçlunun beklenen haklarının dikkate alınıp alınmayacağını ve alınacaksa ne oranda dikkate alınacağını da takdir eder).*

c) *Konkordato projesinin 302 nci maddede öngörülen çoğunlukla kabul edilmiş bulunması.*

d) *206 ncı maddenin birinci sırasındaki imtiyazlı alacaklıların alacaklarının tam olarak ödenmesinin ve mühlet içinde komiserin izniyle akdedilmiş borçların ifasının, alacaklı bundan açıkça vazgeçmedikçe yeterli teminata bağlanmış olması (302 nci maddenin altıncı fıkrası kıyasen uygulanır).*

e) *Konkordatonun tasdikinin gerektirdiği yargılama giderleri ile konkordatonun tasdiki durumunda alacaklılara ödenmesi kararlaştırılan para üzerinden alınması gereken harcın, tasdik kararından önce, borçlu tarafından mahkeme veznesine depo edilmiş olması. Mahkeme konkordato projesini yetersiz bulursa kendiliğinden veya talep üzerine gerekli gördüğü düzeltmenin yapılmasını isteyebilir. Konkordatonun tasdiki kararında alacaklıların hangi ölçüde alacaklarından vazgeçtiği ve borçlunun borçlarını hangi takvim çerçevesinde ödeyeceği belirtilir. Kararda, tasdik edilen konkordatonun yerine getirilmesini sağlamak için gerekli gözetim, yönetim ve tasfiye tedbirlerini almakla görevli bir kayyım tayin edilebilir. Bu takdirde kayyım, borçlunun işletmesinin durumu ve proje uyarınca borçlarını ödeme kabiliyetini muhafaza edip etmediği konusunda iki ayda bir tasdik kararını veren mahkemeye rapor verir; alacaklılar bu raporu inceleyebilirler. Tasdik*

kararı mahkemece, 288 inci madde uyarınca ilân olunur ve ilgili yerlere bildirilir. Borçlunun talebi üzerine, tasdik kararında rehinli malın muhafaza altına alınması ve satışı, karardan itibaren bir yılı geçmemek üzere aşağıdaki şartlarla ertelenebilir.

a) Rehinle temin edilen alacak konkordato talebinden önce doğmuş olmalıdır.

b) Rehinle temin edilen alacağın konkordato talep tarihine kadar ödenmemiş faizi bulunmamalıdır.

c) Borçlu rehinli malın, işletmenin faaliyeti için zorunlu olduğunu ve paraya çevrilmesi durumunda ekonomik varlığının tehlikeye düşeceğini yaklaşık olarak ispat etmiş olmalıdır.

Rehinli malın muhafazası ve paraya çevrilmesinin ertelenmesi hâlinde satış isteme süresi işlemez.

Borçlunun talebi üzerine, tasdik kararında finansal kiralama konusu malların iadesi, karardan itibaren bir yılı geçmemek üzere aşağıdaki şartlarla ertelenebilir.

a) Borçlu finansal kiralama sözleşmesinin aynen ifasını 294 üncü maddenin yedinci fıkrası uyarınca üstlenmiş olmalıdır.

b) Finansal kiralamadan doğan kira alacağı konkordato talebinden önce doğmuş olmalıdır.

c) Ödenmemiş kira borcu, üç aylık tutarı aşmamalıdır.

d) Bu erteleme nedeniyle finansal kiralama konusu malın değer kaybından kaynaklanabilecek zarar, teminat altına alınmış olmalıdır.

e) Borçlu finansal kiralama konusu malın işletmenin faaliyeti için zorunlu olduğunu ve iade edilmesi durumunda ekonomik varlığının tehlikeye düşeceğini yaklaşık olarak ispat etmiş olmalıdır.

Birinci ve üçüncü fıkroda belirtilen alacaklılar yazılı görüşlerini konkordatonun tasdikine ilişkin duruşmadan önce sunmaya davet edilirler; bu alacaklılar ayrıca tasdik duruşmasına çağırılırlar.

Borçlu, rehinli veya finansal kiralama konusu malı rızasıyla devreder, iflâs eder veya ölürse, erteleme kendiliğinden hükümsüz hâle gelir.

Konkordatoyu tasdik eden mahkeme, ilgili alacaklının talebi üzerine ve borçluyu da davet ederek aşağıdaki hâllerden birinin varlığının yaklaşık olarak ispat edilmesi kaydıyla erteleme kararını kaldırır.

a) Borçlu ertelemeyi yanlış bilgiler vermek suretiyle elde etmişse.

b) Borçlunun serveti ve gelirleri artmış ve borçlu, ekonomik varlığını tehlikeye sokmadan borcu ödeyebilecek hâle gelmişse.

c) Rehinli malın paraya çevrilmesi veya finansal kiralama konusu malın iadesi, borçlunun ekonomik varlığını artık tehlikeye sokmayacaksa.

Konkordatonun tasdik edilmemesi ve borçlunun iflası:

Konkordato tasdik edilmezse mahkeme konkordato talebinin reddine karar verir ve 288 inci madde uyarında ilan edilerek ilgili yerlere bildirir. Borçlunun iflasa tabi şahıslardan olması ve doğrudan doğruya iflas sebeplerinden birinin mevcut olması halinde mahkeme, borçlunun iflasına resen karar verir.

İİK'nin 288 inci maddesi doğrultusunda ilan yapılan konular

- ✓ Kesin mühlet verilmesi kararı
- ✓ Kesin mühletin uzatılması kararı
- ✓ Kesin mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddi kararı
- ✓ Borçlunun mali durumunun düzelmesi nedeniyle kesin mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddi kararı
- ✓ Komiserin işletmenin yönetimi için görevlendirildiğine dair mahkeme kararı
- ✓ Borçlunun bazı işlemleri yapabilmesi için komiser izni ile mümkün olup olmamasına dair mahkeme kararı
- ✓ Borçlunun tasarruf yetkisine yönelik mahkeme kararı
- ✓ Konkordato projesinin müzakeresi için toplantıya davet
- ✓ Konkordato kararı için duruşma gününün bildirilmesi
- ✓ Konkordatonun tasdiki kararı
- ✓ Konkordatonun tamamen feshi kararı

Konkordato Sürecinde Kanun Yolları

İcra ve İflas Kanunu'nun 287 inci maddesi uyarınca *Geçici mühlet talebinin kabulü, geçici komiser görevlendirilmesi, geçici mühletin uzatılması ve tedbirlere ilişkin kararlara karşı kanun yoluna başvurulamaz.*

Konkordatonun kısmen feshi durumlarında İİK'nin 308 inci maddesinin (e) bendinde *Fesih talebi üzerine verilecek hükmün tebliğinden itibaren on gün içinde istinaf yoluna başvurulabilir. Bölge adliye mahkemesi kararına karşı tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir.*

İcra ve İflas Kanunu'nun 293 üncü maddesi doğrultusunda;

Kesin mühlet talebinin kabulü ile mühletin kaldırılması talebinin reddine ilişkin kararlara karşı kanun yoluna başvurulamaz.

Kesin mühlet talebinin değerlendirilmesi sonucunda, hakkında iflâs kararı verilmeyen borçlunun konkordato talebinin reddine karar verilirse, borçlu veya varsa konkordato talep eden alacaklı bu kararın tebliğinden itibaren on gün içinde istinaf yoluna başvurabilir. Bölge adliye mahkemesinin kararı kesindir. Bölge adliye mahkemesi tarafından ilk derece mahkemesi kararı kaldırılarak mühlet kararı verildiği hâllerde dosya, komiserin görevlendirilmesi de dahil olmak üzere müteakip işlemlerin yürütülmesi için ilk derece mahkemesine gönderilir.

Mahkemenin veya bölge adliye mahkemesinin konkordato talebinin reddiyle birlikte borçlunun iflâsına da karar verdiği hâllerde 164 üncü madde hükmü uygulanır.

Konkordato hakkında verilen karara karşı borçlu veya konkordato talep eden alacaklı, kararın tebliğinden; itiraz eden diğer alacaklılar ise tasdik kararının ilânından itibaren on gün içinde istinaf yoluna başvurabilir. Bölge adliye mahkemesi kararına karşı on gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir. İstinaf ve temyiz incelemeleri, Hukuk Muhakemeleri Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Alacakları itiraza uğramış olan alacaklılar, tasdik kararının ilânı tarihinden itibaren bir ay içinde dava açabilirler.

Tasdik kararını veren mahkeme, konkordato projesi uyarınca çekişmeli alacaklara isabet eden payın, kararın kesinleşmesine kadar borçlu tarafından, mahkemece belirlenen bir bankaya yatırılmasına karar verebilir. Süresi içinde dava açmamış olan alacaklılar, bu paydan ödeme yapılmasını talep edemezler; bu durumda yatırılan pay borçluya iade edilir.

Ayrıca, yeni düzenleme ‘‘Geçici Mühlet’’ kararına karşı sürecin sonunu beklemeden kanun yoluna gitmeyi kapatmıştır. İstinaf ve Yargıtay’a ancak yargılama sonunda nihai hüküm ile birlikte gidilebilecektir.

3.1.4. Geçici veya Kesin Mühlet Kararının Sonuçları

Borçlu Bakımından Sonuçları

İİK’nin297 nci maddesinden hareketle; Konkordato sürecinde borçlunun tasarruf yetkisi sınırlandırılır. Böylece faaliyetlerine komiserin gözetiminde devam eder. Hatta komiserin doğrudan işletmenin faaliyetini sürdürmesi için yetki verilebilir veya yapılacak kimi işlemlerde komiserin iznine tabi tutulabilir. Mühlet kararı alan borçlu artık kefil, rehin, devir veya bağış gibi işlemleri yapamaz. Mahkeme bu kararı vermeden önce komiserin ve alacaklılar kurulunun görüşünü mutlaka almaktadır.

Alacaklı Bakımından Sonuçları

İİK’nin294 üncü maddesi doğrultusunda;

Mühlet içinde borçlu aleyhine 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre yapılan takipler de dahil olmak üzere hiçbir takip yapılamaz ve evvelce başlamış takipler durur, ihtiyatî tedbir ve ihtiyatî haciz kararları uygulanmaz, bir takip muamelesi ile kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüren müddetler işlemez.

206 ncı maddenin birinci sırasında yazılı imtiyazlı alacaklar için haciz yoluyla takip yapılabilir.

Tasdik edilen konkordato projesi aksine hüküm içermediği takdirde kesin mühlet tarihinden itibaren rehinle temin edilmemiş her türlü alacağa faiz işlemesi durur.

Takas bu Kanununun 200 ve 201 inci maddelerine tâbidir. Bu maddelerin uygulanmasında geçici mühletin ilânı tarihi esas alınır.

Hacizli mallar hakkında niteliğine uygun düştüğü ölçüde 186 ncı madde hükmü uygulanır.

Konkordato mühletinin verilmesinden önce, müstakbel bir alacağın devri sözleşmesi yapılmış ve devredilen alacak konkordato mühletinin verilmesinden sonra doğmuş ise, bu devir hükümsüzdür.

Konusu para olmayan alacaklar, alacaklı tarafından, ona eşit kıymette para alacağına çevrilerek komiserine bildirilir. Şu kadar ki borçlu, komiserin onayıyla taahhüdün aynen ifasını üstlenmekte serbesttir.

Rehinli Alacaklılar Bakımından Sonuçları

Mühlet sırasında rehinle temin edilmiş alacaklar nedeniyle rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takip başlatılabilir veya başlamış olan takiplere devam edilebilir ancak bu takip nedeniyle muhafaza tedbirleri alınamaz ve rehinli malın satışı gerçekleştirilemez.

Rehinli alacaklıları fazla olan borçlunun konkordato projesinin kabul edilme oranı düşük olabilir. Konkordato talebinde bulunan borçlu ya tenzilat ya da vade talep edecektir. Bu durumda Alacağını teminata bağlamış alacaklılar konkordato sürecinde gereken fedakarlığı göstermeyebilir. Bunun nedeni alacaklarının karşılığında borçludan zaten almış oldukları teminatla tahsil kabiliyeti fazladır. Böylece konkordato sürecinde rehinli alacaklılar diğer alacaklılara oranla daha sağlam konumdadır.

Sözleşmeler Bakımından Sonuçları

Sözleşmenin karşı tarafının konkordato projesinden etkilenip etkilenmediğine bakılmaksızın, borçlunun taraf olduğu ve işletmesinin faaliyetinin devamı için önem arz eden sözleşmelerde yer alıp da borçlunun konkordato talebinde bulunmasının sözleşmeye aykırılık teşkil edeceğine, haklı fesih sebebi sayılacağına yahut borcu muaccel hâle getireceğine ilişkin hükümler, borçlunun konkordato yoluna başvurusu durumunda uygulanmaz. Sözleşmede bu yönde bir hüküm bulunmasa dahi sözleşme, borçlunun konkordatoya başvurduğu gerekçesiyle sona erdirilemez.

Borçlu, tarafı olduğu ve konkordatonun amacına ulaşmasını engelleyen sürekli borç ilişkilerini, komiserin uygun görüşü ve mahkemenin onayıyla

herhangi bir zamanda sona erecek şekilde feshedebilir. Bu çerçevede ödenmesi gereken tazminat, konkordato projesine tabi olur. Hizmet sözleşmelerinin feshine ilişkin özel hükümler saklıdır.

Mühlet Kararının Etkileri

Borçtan birlikte sorumlu olanlara karşı hakları İİK'nin 303 üncü maddesinde;

Alacaklı, konkordatoya kabul oyu vermemiş ise müşterek borçlu ve kefillere karşı bütün haklarını muhafaza eder. *Konkordatoya muvafakat eden alacaklı da kendi haklarını, borçtan birlikte sorumlu olan kişilere ödeme mukabilinde devir teklif etmek ve onlara toplantıların günü ile yerini en az on gün önce haber vermek şartıyla bu hükümden yararlanır.* Yani onlardan konkordato yokmuş gibi alacağın tamamını isteyebilir. Bu halde müşterek borçlu veya kefil konkordato ile yapılan tenzilatın vadeden yararlanamaz. Ancak, alacaklı konkordatoyu kabul etmişse, müşterek borçlu veya kefile de alacağını konkordato şartlarına göre isteyebilir. Fakat alacaklı, kendi haklarını müşterek borçlu veya kefile ödeme karşılığında temlik etmeyi teklif eder ve alacaklılar toplantısının en az on gün öncesinden bildirirse, müşterek borçlu veya kefile karşı haklarını tam olarak muhafaza eder. *Alacaklı müracaat hakkına hâle gelmeksizin borçtan birlikte sorumlu olan kişilere konkordato müzakerelerine katılma yetkisini verebilir ve onların kararını Kabul taahhüdünde bulunabilir.* Ayrıca, alacaklı müracaat hakkına zarar gelmeksizin müşterek borçlu veya kefile konkordato müzakeresine katılma yetkisini verebilir ve onların kararını kabul taahhüdünde bulunabilir. *Konkordatoya muvafakat etmeyen alacaklı borçtan birlikte sorumlu olanlara karşı bütün haklarını muhafaza eder.* Bunun üzerine müşterek borçlu veya kefil toplantıda nasıl oy kullanırsa kullansın alacaklı müşterek borçlu veya kefile karşı müracaat hakkını tam olarak muhafaza eder.

Konkordatonun sonuçlanmayan takiplere etkisi:

İİK'nin 308 inci maddesinin ç bendi doğrultusunda; *Konkordatonun taraflar için bağlayıcı hâle gelmesi, geçici mühlet kararından önce başlatılmış takiplerde konulan ve henüz paraya çevrilmemiş olan hacizleri hükümden düşürür.*

Birinci fıkra hükmü, kamu alacaklıları ve İİK'nin 206 ıncı maddesinde gelen alacaklılar için uygulanmamaktadır.

Konkordato Haricinde Yapılan Vaatler

İİK'nin 308 inci maddesinin d bendinde;

Borçlu tarafından alacaklılardan birine konkordato projesinde öngörülenden fazla olarak yapılan vaatler hükümsüzdür.

Borçlunun bütün alacaklılarına karşı eşit şekilde davranması ve her alacaklıya borcunu aynı oranda ödemesi gerekir. Bu nedenle borçlunun alacaklılarından birine, konkordato şartlarından fazla olarak ödeme vaadinde bulunması yasaktır ve bu vaatler geçersizdir.

Konkordatoda harç, vergi istisnaları ve teşvik belgeleri:

İİK'nin 308 inci maddesinin g bendine göre;

Tasdik edilen konkordato projesi kapsamında;

a) Yapılacak işlemler, 492 sayılı Harçlar Kanununa tabi harçlardan; bu işlemler nedeniyle düzenlenecek kâğıtlar, damga vergisinden,

b) Alacaklılar tarafından her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek banka ve sigorta muameleleri vergisinden,

c) Borçluya kullanılacak krediler, Kaynak Kullanımı Destekleme Fonundan,istisna edilmiştir.

Bu istisna hükümleri konkordato projesinde belirtilen işlemler bakımından borçlu ile proje kapsamındaki alacaklılara özgü olarak uygulanır. Üçüncü kişiler bu istisna hükümlerinden yararlanamaz. Konkordato projesine göre borçları yeni bir itfa plânına bağlanan borçlulara ait olan teşvik belgelerinin süreleri ile ihracat taahhüt süreleri, geçici mühlet kararının verildiği tarihten konkordatunun bağlayıcı hale geldiği tarihe kadar işlemez.

3.1.5. İflasın Ertelenmesi ile Konkordatunun Karşılaştırılması

Kanunda yer alan ancak uygulamada açısından pek işletilemeyen “Konkordato” kurumu ile ilgili maddelerde, 7101 sayılı “İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ile değişiklikler yapılmış

ve İflasın Ertelenmesi ile ilgili İcra ve İflas Kanununun 179/a-b-c maddeleri ile Türk Ticaret Kanununun 377. maddesi kaldırılarak yerine konkordato hükümleri ihdas edilmiştir. Değişikliklerle ilgili 7101 sayılı kanun 15.03.2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir. İflasın ertelenmesi kurumunun kaldırılmasının ardından yerine yasa koyucu tarafından konkordato hükümlerinde değişiklik ve yeniliklere gidilerek özellikle adi konkordatonun uygulama alanı genişletilerek borçluların artık konkordato kurumuna başvurabileceğine ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Aslında kavram olarak iflasın ertelenmesi talebi, konkordato projesi ile örtüşmektedir. Ancak kıyaslandığında birçok fark ortaya çıkmaktadır. Bunlardan bazıları;

1) Süre Yönünden

İcra iflas kanunda yapılan her iki değişiklikten önce göre süreler: iflasın ertelenmesi kararı bir yıl süreliğine veriliyordu. Şirketin iyileşme durumuna veya dava süresinde meydana gelen zamanaşımı sürelerine göre uzatma süresi dört yıl ilave ile toplam beş yılı bulabilmekteydi. İflasın ertelenmesi, borca batık hale gelmiş sermaye şirketler için başvuru bir yoldu. Ancak 31 Temmuz 2016 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 669 sayılı KHK ile iflas erteleme kararı verilmesi yasaklanmıştı. Bu dönemde çıkarılan kanuna göre; erteleme süresi azami bir yıldır. Bu süre mahkemece uygun görülmesi hâlinde bir yıl daha uzatılabiliyordu. Uzatma talebi hakkında karar verilebilmesi için erteleme kararının kesinleşmesi bekletici sorun yapılırken uzatma yargılaması sırasında şirketler ancak bir defa revize iyileştirme projesi verilebiliyordu.(KHK, 2016:6728)Yeni kanun ile iflas kararı veya iflasın ertelemesi kararının kaldırılması kararı bir yıl olup bir yıl da uzatma süresi ile iki yıla düşmüştür. Değiştirilen bu kanun, 15/07/2016 tarihi öncesi iflasın ertelenmesi kararı almış şirketleri etkilememektedir.

Konkordato süresi ise; Geçici mühletin süresi üç ay olup borçlunun veya geçici mühlette görev yapan komiserin başvurusuyla üç ayın içinde yani mühlet süresi bitmeden iki ay daha uzatma süresi ilave ile beş ay ve kesin mühlet kararı bir yıllık süre ile verilirken güçlük arz eden durumlar mevcutsa; mahkeme altı ay uzatma kararı ile on sekiz ay kesin mühlet süresinde geçmektedir. Böylece konkordatoda toplam süre yirmi üç aydır.

2) Alacaklılar Yönünden

İflasın ertelenmesi kurumda alacaklıların konumu, konkordato sürecinde bulunan alacaklıların konumuna nispeten pek güçlü değildir. İflasın ertelenmesi süreci daha çok kayyımın ve bilirkişilerin sundukları raporlar sonucunda mahkemenin verdiği kararlar ile işliyordu. Ancak konkordato süreci, alacaklıların görüşleri ve beyanları ile işleyen bir süreç haline gelmiştir. Alacaklılar ve borçluya müzakere ortamı sunan konkordato, karşılıklı pazarlıkların yapılabileceği, alacaklıların iradesinin sürece olan desteği ve alacaklılar kurulu gibi bir yapının olması alacaklıların konumunu güçlendirmiştir.

3) Mahkemeler Yönünden

Konkordato sürecinde, icra ile ticaret mahkemelerinin ortak çalışması ile sonlandırılıyordu. Konkordatoda getirilen değişiklik ile mahkemenin davaya olan hâkimiyetini artırmak ve süreci en aza indirmek amacıyla bu süreç sadece uzman asliye ticaret mahkemelerine verilmiştir. İflasın ertelenmesinde ise görevli mahkeme açısından farklılık olmasa da uzmanlaştırmaya yönelik getirilen değişiklik önemlidir.

4) Başvuranlar Yönünden

İflasın ertelenmesini talep edenler sadece sermaye şirketleri ve kooperatifler içindi. Konkordato uygulaması, İcra ve İflas Kanununun 285 ile 308. maddelerinde düzenlenmiştir. Konkordato ile “sermaye şirketleri ile kooperatiflerin uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırılarak” borçlarını ödemeleri ve faaliyetlerine devam etmeleri hedeflenmiştir. Yapılan değişiklikte tacir olmayanlara da konkordato hakkı tanınmıştır. Borçlarını vadesi geldiği halde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu konkordato talebinde bulunabilir. Ayrıca, iflas talebinde bulunabilecek alacaklılardan herhangi birisi de, gerekçeli bir dilekçeyle borçlu hakkında konkordato işlemlerinin başlatılmasını isteyebilir.

5) Görev Alanlar Yönünden

İflasın ertelenmesi davalarında alınan ve “borçlunun tasarruf yetkilerini kısıtlayan” benzer tedbirlere ve yine aynı davalarda görev verilen “kayyım” atamasına yönelik benzeri uygulamanın yeni yasada konkordato komiseri olarak yer aldığı görülmektedir. İflasın ertelenmesi sürecinde yer alan bilirkişiler ve kayyımlar ayrı ayrı faaliyet gösterirken konkordato sürecinde bu kişiler yerine daha genel görevler ile konkordato komiseri geçmiş olup konkordato komiseri süreç içinde

yapılan organizasyonlardan sorumlu olup gerekli çalışmalarını yaparak hakim ile koordineli bir şekilde görev yapmaktadır.

6) Tedbirler Yönünden

İİK'nin 294.maddenin 1. fıkrasına göre iflasın ertelenmesi sürecinde hükmedilen ihtiyati tedbir uygulamasına benzer "takiplerin durmasına" yönelik uygulama yeni kanunda da yer almıştır. Ayrıca iflas erteleme davalarında genelde uygulama birliği sağlanamayan "ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbir" işlemlerinin de durdurulması da yeni yasa ile getirilmiştir.

7) Şartlar Yönünden

İflasın ertelenmesi talebinin kabul edilmesi için birçok şart aranmaktaydı. Bunlardan en önemlisi ise borçlunun "borca batıklık durumu" şartıydı. Konkordato talebinde ise böyle bir şart olmamakla birlikte borçlunun mali durumunun bozukluğundan daha fazla borçlarını ödeme gücü ile ilgili ifadelerine yer verilmiştir.

Konkordato kurumu esasında fazla tercih edilmeyen bir yapılandırma projesi olarak karşımıza çıkmaktaydı. Konkordato kurumu yerine borçlu şirketler için daha uygun alternatif olarak iflasın ertelenmesi kurumunun tercih edilmesi ile konkordato 2006 yılından beri kadar uygulama alanı bulmamıştır. 15.03.2018 tarih ve 30361 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7101 sayılı "İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun çeşitli maddelerinde değişiklikler yapılmış ve özellikle "konkordato" hakkında yeni düzenlemeler getirilmiştir. Tüm bu değişiklikler ve yenilikler ise, anılan 7101 sayılı Kanun'un yayımlandığı 15.03.2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Böylece mali dengesi bozulmuş şirketlere belirli bir dönem için çözüm odaklı bir çalışma ile kanunun bazı maddeleri de revize edilerek tekrar konkordato başvurusu yapılma imkanı getirilmiştir. Yeni yasa ile genişletilen konkordato kurumu zaman içinde doktrin ve uygulamayla birlikte birikim sağlayarak uyum sağlayabilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Şirketlerin idari organlarınca alınan yanlış kararlar sonucunda veya kriz zamanlarında ekonomik ve finansal olarak sıkıntıya giren şirketler, bu olağandışı durum karşısında iflasın ertelenmesi kurumuna başvuru yoluna gidiyorlardı. Şirketler tarafından İflasın ertelenmesi sürecinin sağlıklı bir biçimde devamı ve borçların ödenmesi amacıyla inandırıcı ve fonksiyonel bir iyileştirme - ıslah projesi hazırlanırdı. Projenin başarıya ulaşması, mali dengenin düzene girmesiyle olurken olağandışı durum da atlatılmış oluyordu. Ancak yapılan düzenlemelerle iflasın ertelenmesi kurumunun yerini konkordato, iyileştirme projesinin yerini amaç açısından değerlendirildiğinde konkordato projesi almıştır.

Borçlular, konkordato projesinde planlanan çalışmaları kararlılıkla yürüttüğü sürece uzun vadede karlılığını arttırabilecek ve piyasada bir istikrara kavuşturabilecektir. Konkordato kurumunu yalnızca borçlunun veya şirketin tüzel kişiliğinin korunması ve devamı veya ekonomik sıkıntısını giderme girişimi olarak değerlendirilmemelidir. Bu bağlamda konkordato kurumu; hem borçlunun ayakta kalarak çalışmasını hem de borçların ödenmesini sağlamaktır. Şayet başarılı bir sürecin sonucunda kazanç elde eden işçiler dâhil tüm ticari ilişkide bulunduğu kişiler ve kurumlar borçludan menfaat sağlamaya devam edecektir. Aksi halde iflas ile gerek borçlunun çalışanları, alacaklıları, tedarikçileri gerekse kamu alacakları tam ve zamanında ödenmediği için fayda salamayacaktır.

Borçlu ile doğrudan veya dolaylı olarak ilişki içerisinde olan kesimler birlikte düşünüldüğünde toplumsal bir etkisi göz ardı edilmemelidir. Sonuçta konkordato kurumunun mevzuatımızda, toplumsal bir ihtiyaç sonucu yer alması unutulmamalıdır. Ayrıca konkordato, borçlunun zor dönemde faaliyet gösteren ve kendi organları ile birlikte üçüncü kişi ve kurumların da dâhil olduğu bir organizasyon bütünü olarak tanımladığımızda aslında piyasa yararı için çözüm üretmeye çalışan bir mekanizma da diyebiliriz. Bu değerlendirmeye yapılan araştırma neticesinde birçok farklı alanlarda faaliyet gösteren ihracat yapan

şirketlerin milli gelire katkıları ve vergi yüklenmesinde paylaşım sonucu vatandaşa yansıyan vergilerin azalması örnek iyileştirme projeleri sonucunda gözettiğimiz bilgiler arasındadır.

Yargılama aşamasında yapılacak incelemeler neticesinde konkordato projesinin hayata geçirilebileceği, borca batıklık halinin aşılabileceği ve borçlunun iyi niyetle çalışarak borçlarını ödeyebileceği kanaati olduğu anda borçlu, gerekli aşamaları tamamlamak için mücadele edip konkordato kurumundan olumlu sonuçlar almaya gayret etmelidir. Zaten mahkeme tarafından verilen tedbirler olağandışı durum karşısında olan şirketlerin malvarlığının kısım kısım elden çıkmasını önlemektedir.

Ayrıca konkordato kurumu için borçludan beklentileri olan tarafların menfaati açısından bakıldığında kötü niyetlinin önünü kapatacak kanun tasarıları hazırlanmaya devam edilmelidir.

- ✓ Bağımsız Denetim Şirketlerinin Geçmiş Yıllara Ait Raporlarının Konkordato Projelerinde Olmaması:

Şirketler, yönetim ve mali yapılarının hangi aşamada olduğunu tespit ettirmek için üçüncü kişi olarak nitelendirebileceğimiz bağımsız denetim şirketlerine başvururlar. Denetim sonucu ortaya çıkan raporlar şirketin hangi konularda gelişim göstermesi veya yapılandırılması gereken hususları ortaya koymaktadır. Özellikle de iflas eşiğine gelmiş ancak konkordato kurumuna başvuran şirketler bakımından değerlendirildiğinde; konkordato talep eden şirketler, dış kontrol veya gözlem raporları tesis eden bağımsız denetim şirketlerine konkordato öncesi denetim yaptırmışlarsa; konkordato projesine şirket hakkında geçmiş yılların raporları eklenmesi ile projenin, gerçekleştirilebileceği ciddiliği ve inandırıcılığı niteliklerini kuvvetlendirecek böylece şirket hakkında mahkemede olumlu kanaatler uyandıracaktır.

- ✓ Şirket Malları ve Ortağın Mallarının Haczi ve İcra Dosyaları;

Konkordato kurumunda borçlunun mal kaçırmasının engellenmesi ve aynı zamanda borçlunun, alacaklıların da katıldığı bir süreçte, şirketin kontrol altında faaliyetine devamının sağlanması ve alacakların alacaklarına daha yüksek oranda kavuşmasının sağlanması amacı esas alınmalıdır. Takip hukuku ile ilgili konular konkordato projesinde gündeme getirilmediği takdirde iki sorun ortaya çıkacaktır.

Birinci sorun; icra dosyalarında konkordato kararı alan borçluların kendisinin dosyada borçlu olmasıdır. İkinci sorun ise; icra dosyalarında ortakların dosyada borçlu tarafta olduğu durumdur.

Uygulamada, şirketlerin yetkilisi veya avukatı, borçlu olduğu icra dosyalarına konkordato kararını sunması gerekmektedir. Aksi halde icra dosyasında, şirketin konkordato kararı aldığına dair bir bilgi tespit edilemez. Ayrıca konkordato kararlarında tedbir kararı alınan malların listesi yoktur.

Örneğin; İcra dosyasındaki borçlu taraf şirket ortağıdır ve icra memurlarınca şirket adresine hacze gidilmiştir. Ancak şirket hakkında konkordato kararı vardır. Alacaklı taraf şirkette bulunan bazı malların haczini ve muhafazasını talep etmektedir. Bu durumda icra memurlarınca hangi malın ortağın veya hangi malın şirketin olduğu nasıl ayırt edilecektir veya konkordato tedbiri hangi mallar için alınmıştır?

Konkordato kararı alan şirketin ortaklarından biri, taraf olarak herhangi bir icra dosyasında borçlu ise; Borçlunun şirkette bulunan mallarının menkul haczi söz konusu olduğunda icra memurunun kararı ne olacaktır?

İcra memurunun hangi malın ortağın, hangi malın şirketin olduğu veya konkordato tedbirinin hangi mallar için alındığı bilgisi yoktur. Çünkü konkordato kararında, borçlunun malların listesi geçmemekte olup borçlunun mevcut icra dosyalarında bulunması mümkün değildir.

Yoksa icra dosyalarında “*konkordato kararı alan borçlular*” için bilgi paylaşımına açık bir veri tabanı mevcut değildir. Diğer yandan ödeme güçsüzlüğü olan borçluların icra dosyaları birden fazla olabilmektedir.

Ayrıca alacaklı tarafın, malların haciz ve muhafaza talebi halinde icra memuru nasıl bir yol izleyecektir?

Bu durumda haciz işlemleri icra memurunun takdirinde olup çekişmeli bir yargı davası sonucu doğacaktır. Konkordato projesinde bu konu yani şirket ortağının mallarının ve şirket mallarının durumu ayrıntılı olarak gündeme getirilmeli ve buna yönelik şirket tarafından tedbir çalışması yapılmalıdır.

Ödemeler için vade ihtiyacı söz konusu olan borçlu henüz konkordato kararı almamış ise borçlarından dolayı borçludan alacağı olan alacaklılar çoğu zaman

alacağının tahsili için icra dairesinde takip başlatmaktadırlar. Bilindiği üzere konkordato kararı, icra dosyasına sunulduğu takdirde borçlunun malvarlığı satılamaz ve muhafaza altına alınamaz. Ancak konkordato kararı mevcut devam eden icra dosyasına sunulmamışsa ne olacaktır?

Konkordato kararı icra dosyasına sunuluncaya kadar haciz, muhafaza ve satış işlemleri devam edecektir. Örneğin uygulamada sıkça rastlanan bir örnek verelim. A ilinde yatırım bankalarından biri alacağını tahsil edemediği için başka ilin B icra müdürlüğünde icra takibi başlatmıştır. Borçlu şirkete tebligat gitmiş takip kesinleşmiştir. Daha sonra icra dosyası borçlusunu şirket konkordato kararı almıştır. İhmal dolayısıyla icra dosyasına sunulmayan konkordato kararını görmeyen banka vekilleri bilirkişi ücreti, nakliye ve taksi ücretleri, icra harçları, ulaşım, konaklama vb. gibi masraflara katlanarak A ilinden gelip şirketin malvarlığını yediemine teslim etmek amacıyla B icra müdürlüğünün hizmet verdiği ilde bulunan şirkete hacze gitmektedirler. Şirkete gittiklerinde şirket yetkilileri tarafından alacaklı banka vekillerine konkordato kararı sunuluyor. Karar sunulunca icra memuru hacizden başka işlem yapamayacaktır. Alacaklı banka açısından bakıldığında ise durum oldukça sonuçsuzdur. Çünkü zamanında icra dosyasına sunulmayan karar onca zahmete katlanıp işlem yapmaya çalışan banka için hem zaman kaybı hem de birçok masrafa mal olmuştur. Bu durum sadece bir bankanın kaybı olduğu kadar milli gelirin de kaybını oluşturmaktadır.

Uyap tanımı; Ulusal yargı ağı projesi, ülkenin yargı düzeni ile ilgili olan personel, dava, dosya vs. kayıtlarının olduğu ve ağ üzerinden işlem yapılmasını sağlayan bilişim sisteminin adıdır.

Konkordato kararı veren mahkeme uyap sistemi üzerinden borçlu için uyarı veren “konkordato kararı vardır” gibi bir işaretleme yaparsa ilgili şirketin veya borçlunun borçlu olduğu tüm icra dosyalarında gözükmeye sağlanabilir. Bunun için uyap sisteminde bir yapı oluşturması gerekmektedir.

Şirket ortağının mallarının haczi söz konusu olduğunda yasal düzenleme getirilerek konkordato kararı olan şirketin adresi, ortağın adresi olması halinde ortaktan dolayı şirkete haciz işleminin yasaklanması gerekmektedir.

- ✓ İcra ve iflas kanunu uyarınca borçlu kişilerin mal varlığına yönelik yapılan haciz ve muhafaza işlemleri, malın tasarruf yetkisini kısıtlayan işlemler olup

niteliği bakımından aynı sonuçlar doğurmaktadır. İİK'nin 88. maddesinin uygulanmasında bazı istisna fıkralar hariç muhafaza işlemi yapılamaz.

Haciz işlemi, borçlunun elinde olan bir malın satımını önlerken muhafaza işlemi, malın borçlunun elinden alınarak üçüncü şahısın korumasına verilmesidir. Taşınır ve taşınmaz şeklinde sınıflandırılan mallar, banka hesaplarında bulunan şey için kanunda açıkça belirtilmemiştir. Borçlunun banka hesaplarında tesis edilen bir haciz işlemi, aynı zamanda muhafaza işlemi gibi sonuç doğurmaktadır. Ancak konkordato kararları incelendiğinde muhafaza ve satış işlemleri yapılamaz denilerek hüküm altına alınmaktadır. Bu nedenle konkordato kararı alan borçlu eğer bir icra dosyasında borçlu ise alacaklı taraf banka hesaplarına yönelik haciz talep ettiği zaman para hareketi yapamaması anlamına gelir. Bu durumda şirket, sürecin işleyiş aşamasında bahsi geçen konu ile ilgili sıkıntı yaşayacaktır. Bu nedenle şirketler, banka hesaplarının haczine yönelik gerekli tedbirleri almalı ve bu sorunun ne şekilde aşılabileceği konkordato projesinde ayrıntılı olarak yer vermeleri gerekmektedir. Şirketler, mahkemeden banka hesapları hakkında hüküm kurulması için açıkça talep etmelidir.

- ✓ İflas davası ve konkordato talepleri hukuk mahkemelerin görev alanına girmektedir. Bu davaların infazları ise kısmen icra ve iflas daireleri tarafından yapılmaktadır.

Mahkemelerin görev dağılımlarında hâkimlerin görevleri için uzmanlaşma ve ya yeterlilik ölçütü gibi kriterler yer almamaktadır. Bir hâkiminyürürlükte bulunan tüm kanunlara hâkimiyetinin olduğu öngörülse de pratikte durum böyle değildir. Biraz daha somutlaştırmak gerekirse; HSK, görevlendirme yapılacağı zaman; aile, sulh hukuk, sulh ceza, asliye hukuk, asliye ceza, asliye ticaret, ağır ceza, ihtisas mahkemeleri(deniz, tüketici vb.),icra hukuk vs. gibi mahkemelerde hâkimin atamasını ve tayinini gerçekleştirirken sayılan mahkemelerde görev yapmasına karar verir. Örneğin; meslekte on yılını dolduran bir hâkim, ortalama üç farklı yerde ve üç farklı mahkemede çalışma olasılığı oldukça yüksektir. Bu nedenle hukuk alanının kapsamı çok geniş olduğu düşünüldüğünde hâkim, tek konu üzerinde uzmanlaşmamaktadır. Bunun sonucunda adli sürecin süresi uzamakta ve başvurudan doğacak sonucun verimi azalmaktadır. Böylece ATM'nin görev alanına giren iflasın ertelenmesi davasına bakacak hâkim, bu kanunların uygulamasında kaç yıllık tecrübe sahibi olabilir?

İflasına karar verilen borçlunun mal paylaşımı, icra ve iflas dairelerinin görev alanına girmektedir. Hâkimlere benzer uzmanlaşma sorunu icra müdürlerinde de gözlenebilmektedir.

Konkordato taleplerinin sonuçlanma süreci, farklı alanlarda ve farklı konularda görev alan ve çalışma yapan bir ekip ile ilerlemektedir. Bu ekip içerisinde bilirkişi, kayyım veya komiser görevlendirilmektedir. Teknik bilgi ve tecrübe isteyen çalışmalar, dava sürecinin olumsuz etkilenmemesi için liyakat sahibi kişilerin görev almasıyla olmaktadır. Ayrıca mahkeme sürecinde bir malın alımı ve satımı veya takası için ibraz edilen eksik ve yetersiz belgelerle tarafsız olmayan bilirkişi raporuyla gerçekleştirildiği takdirde yasal bir şekilde mal kaçırma veya malları elden çıkarma durumu doğacaktır.

Çözüm noktasında: İflas davası ve konkordato talepleri, hukuk mahkemelerinin yetki ve görev alanından çıkarılması gerekmektedir. İflas davasının infazı ise icra ve iflas dairesinin görev alanından çıkarılması gerekmektedir. Bilirkişi veya komiser için yapılacak düzenleme ile ilgili bakanlıklar tarafından kadro açılması, istihdam edilmesi ve uzmanlaştırılması gerekmektedir. Bilirkişi veya komiser istihdamında detay verecek olursak: Bahsedilen bilirkişi veya komiser için birer tane istihdam olması yeterlidir. Bu kişiler kontrolcü olarak mahkemenin atadığı komiser ve bilirkişileri koordine eden ve organize eden olarak görev yapması sağlanmalıdır. Her bölge adliye mahkemesinde iflas davasına ve konkordato taleplerine bakacak ihtisas mahkemeleri kurularak yeteri kadar hâkim, icra müdürü, bilirkişi ve komiser istihdam edilmelidir. Bu yenilik ile konkordato sürecini bir şans bir fırsat olarak gören kötüniyetli borçluların hareket alanını oldukça azaltacak ve önlemeye çalışacaktır.

- ✓ Konkordato projesinin gerekli şartlar yerine getirilerek mahkeme tarafından onaylanması yirmi üç aylık süreyi kapsamaktadır.

Ancak, anlaşma ve müzakere sonucunda ön projede mali duruma göre daha uzun bir ödeme süresi planlanabilir. Bu doğrultuda düşünüldüğünde toplam borcun ödeme süresi, borçlunun onaylanan konkordato projesinde belirtilen süreyi geçebilmektedir. İİK'nin 304. maddesine göre kesin mühlet içinde bir karar verilemeyeceğinin anlaşılması üzerine, mahkeme gerek gördüğü hallerde karar verilinceye kadar altı ayı geçmemek üzere mühlet hükümlerinin devamına karar

verebilir. Böyle bir uygulama, yukarıda bahsi geçen yirmi üç aylık süreye ilave olarak altı aylık bir ek süre daha kazandırmaktadır. 304 un 2. Fıkrasında komiserin rapor süresi belirtilmemiştir. Bu sürenin belirtilmemiş olması konkordato süresinin uzamasına neden olabilir yani yirmi üç ayı geçebilir. Bu hususun göz önüne alınması ve ek madde ile açıklık getirilmesi gerekmektedir.

- ✓ “Konkordato talebi üzerine mahkeme, İİK’nin 286 ıncı maddesinde belirtilen belgelerin eksiksiz olarak mevcut olduğunu tespit ettiğinde derhal geçici mühlet kararı verir ve 297. maddenin ikinci fıkrasındaki haller de dâhil olmak üzere, borçlunun mal varlığının muhafazası için gerekli gördüğü bütün tedbirleri alır.”

İlgili maddeye göre dosya eksiksiz sunulmuş ise mahkeme “derhal” geçici mühlet kararı vermelidir. Başvuruda gerekli değerlendirmeyi yapmadan örneğin bir veya iki ay gibi sonraya duruşma günü verilmesi kanunun amacına uygun olmamaktadır. Benzer konu iflasın ertelenmesi uygulamasında da yapılmaktaydı. Burada mahkemenin etkin ve hızlı karar verilmesi ön görülmektedir. Ticari hayatın dinamikleri düşünüldüğünde, borçlunun konumunun etkilenmesi açısından zaman son derece önemlidir. Bu nedenle bu davaların mahkemelerin iş yoğunluğundan kaynaklı sıra beklemesi düşünülemez. Teoride olan derhal uyarısının pratikte de dikkate alınması gerekmektedir. Ayrıca İstinaf ve Yargıtay gibi itiraz mercileri olan mahkemelerin görev alanlarında acil işlemlerden veya davalardan sayılması gerekmektedir.

- ✓ Komiser heyetinin oluşturulması aşamasında konkordato müessesinde çalışma yapabilecek alanında uzman kişilerin eğitim ve görev usulleri tanımlanması ve bunun düzenli bir şekilde işletilebilmesi için adalet bakanlığı tarafından yönetmelik çıkarılması ile ayrıntılı bir şekilde sunulması gerekmektedir.

Çıkarılan yönetmelik, özellikle uygulama kısmında görev alan komiserlere ve hâkimlere yol göstermeleri açısından son derece önemlidir. Bu çerçevede iktisadi ve idari bilimler fakültesi işletme bölümü öğretim üyeleri, hukuk fakültelerinin icra ve iflas alanında uzman öğretim üyeleri ve bağımsız denetçilerin seçilmesi sürecin daha sağlıklı yürütülmesine katkı sağlayacaktır.

Konkordato sürecinde birkaç kez toplantı yapılmaktadır. Toplantı sonucunda alınan kararlar ve planlanan ödemeler, borçlunun borcunu ödeyebilecek şekilde tasarlanması gerekmektedir. Aksi durumda toplantı sırasında alacaklılar arasında yaşanması muhtemel menfaat tartışmaları ve kanunun uygulama ile teori birleşenleri arasında çıkan uyuşmazlıklar, konkordato sürecini borç ödememe noktasına getirir ki ilgili tarafların bu durumdan kaçınmaları gerekmektedir.

- ✓ Konkordato sürecine giren bir borçlunun, henüz konkordato kararı verilmeden önce bankalara teminat altına verdikleri çekleri, bankalar tahsil etmekte ve alacaklarını almaktadır.

Bu durum konkordatonun ruhuna aykırı olurken alacaklılar arasında olan hakkaniyet ilkesine ters düşmektedir. Çünkü konkordato, kanunun emrettiği nispet oranlarıyla her alacaklının hakkaniyetli bir şekilde borçlarını tahsil etmesine imkan tanıyan bir süreçtir. Ancak bankaların bu şekilde işlemleri konkordato sürecini sekteye uğratmaktadır. Bu nedenle borçluların bankalara teminat altında verdikleri çekler için de muhafaza tedbiri yapılabilmelidir.

- ✓ Borçluların banka hareketlerine yönelik yapılan bir bloke işlemi özellikle işletmelerin faaliyet döngülerinde ciddi zararlar doğurmaktadır.

Bu bağlamda borçluların banka hareketlerine yönelik ihtiyadi haciz tedbiri getirilmelidir.

- ✓ İlgili kanun maddesinde uzatma süresinden bahsetmektedir. Uzatma süresinden vazgeçilerek geçici mühlet süresi toplam dört ay olmalıdır.

Çünkü işletmelerde geçici mühletin uzatılması gerektiğine dair kanı oluşabilmektedir. Zaten geçici mühletin muhteviyatından anlaşılacağı üzere zaten kesin değildir. Geçici durumun uzatılması da gerekli değildir.

- ✓ Henüz konkordato başvurusu yapmamış ancak konkordato hazırlığı yapan borçlunun, konkordato ön projesinin uygulanabilir olup olmadığı çalışması, kanun ile denetlenebilir hale getirilmesi gerekmektedir.

Denetim mekanizmasının oluşması sonucunda, denetimin alanında uzman bilirkişiler aracılığıyla mahkeme tarafından yaptırılmalı ve ilan öncesi bir hazırlık olmalıdır. Bunun sonucunda ortaya çıkan bir diğer olumlu gelişme ise ; kötü niyetli borçluların konkordato alım süreci zorlaşırken mali durumunda bozulma olmayan

veya mali durumunun düzelme ihtimali olmayan kimselerin ön denetim sonucu elenmesidir.

- ✓ Konkordato süreci aynı zamanda konkordato ilan eden borçlulara belirli bir müddet koruma fırsatı getirdiği için alacaklı olan onlarca işletmenin mali durumunda yaşanan sıkıntılar göz ardı edilmemelidir.

Alacaklıların alacağı için yapmış oldukları talepleri veya borçlunun konkordato sürecine uymayan işlemleri için komiser veya komiser heyetinin yetkileri genişletilmelidir. Böylece komiserler, hakkaniyet ilkesi doğrultusunda ara ödemeleri yapabilmelidir.

- ✓ Türk toplumunun ticari, soysa ve kültürel değerleri İsviçre hukuk sisteminden alınan ve çeviri yoluyla kazandırılan 7101 sayılı kanundan hareketle uyum problemleri yaşanmaktadır.

Bu nedenle toplumumuzun ticari gerçekleri ve yaşamı İsviçre toplumundan farklı olması nedeniyle ilgili kanun revize edilerek daha etkin ve verimli kanun maddeleri hazırlanmalıdır. Özellikle şirketler hukukundan tüzel kişiler konusunda yer alan malvarlığı ile sorumluluk ilkesinin uyumu yeniden düzenlenmelidir.

- ✓ Şirketlerin mali defter ve kayıtlarının düzenli tutulması kanunda ayrıntılı olarak düzenlenmeli ve bu defter ve kayıtların tutulmaması sonucunda ortaya çıkan şeffaflık problemleri giderilmeli aksi durumlar meydana geldiğinde ciddi cezai müeyyideler getirilmelidir.
- ✓ Kamu Garanti Fonu ile alınan kredilerin konkordato sürecinde yapılandırma imkanı getirilmelidir.
- ✓ Konkordatonun devam eden sözleşmelere olan etkisi sözleşmeye bağlılık ilkesini de gözetecek şekilde kanunda ayrıntılı ve açıkça yer verilmek suretiyle tekrardan revize edilmelidir.
- ✓ Ülke ekonomisini etkileyen faktörler arasında yer alan bireylerin psikolojik tutumu henüz geçici mühlet kararı alan borçlular içinde geçerlidir.

Konkordato sürecine başlayan bir borçlu henüz iflas kararı almasa dahi iflas edeceğine dair bir algı oluşabilmektedir. Sırf bu algı ile örneğin bankalar kredi konusunda limitlerini azaltabilir veya hiç vermeyebilir hatta mevcut kredilerin tahsiline başlayabilir veya tedarikçiler hammadde vermeyebilir. Geçici mühletin ilan edilmesi bu algının oluşmasına neden olmaktadır zaten mali durumda sıkıntı yaşayan

borçluların bu tür algıya maruz kalması konkordato sürecinin olumlu sonuçlanmasını engelleyebilmektedir. Bu nedenle geçici mühlet sürecinde konkordato alan borçlular ilan edilmemelidir.

- ✓ Rehinli alacaklıların konumu diğer alacaklılara nazaran güçlü ve garanti durumdadır. Diğer alacaklıların oluşturduğu alacaklılar kurulunda alacağı nispet oranları göz önünde bulundurularak rehinli alacaklıları da alacaklılar kuruluna dâhil edilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak hayatımıza yeni kazandırılan bazı değişiklikler veya düzenlemeler için televizyon programlarında günlerce tartışma veya gerekli veya gereksiz onlarca çalıştay yapılmaktadır. Ancak iflasın ertelenmesi sonrasında yerine getirilen konkordato için herhangi bir çalıştay yapılmamıştır. Oysaki ülkenin ekonomisini doğrudan ilgilendiren ve ülkenin büyümesi ve kalkınması açısından değerlendirildiğinde borçluların borcunu ödeyebilme kabiliyeti veya alacaklıların yüksek tahsilat oranlarını yakalaması gibi ticari hayatın vazgeçilmez konularına gereken önem verilmemektedir. İş dünyasını ve ticari hayatın bir parçası olan tüketicileri yakından ilgilendiren konulardan olan konkordato düzenlemesinin sadece hukukçular tarafından hazırlanarak acele ve üstün körü bir şekilde ortaya konulması izah edilir bir durum değildir. Bu bağlamda ticaret bakanlığından uzman kişiler, yeminli mali müşavirler, bağımsız denetçiler, meslek odaları temsilcileri, ekonomide uzman TRT temsilcileri, işletme ve hukuk bölümü öğretim üyeleri gibi alanında uzman kişilerin katılımı ile bir çalıştay yapılması gerekmektedir. Çalıştay sonucunda hazırlanan çalışmalar ile konkordato süreci yeniden şekillendirilmelidir.

Temennimiz, ülkemizde faaliyet gösteren şirketlerin veya borçluların konkordato kurumuna ihtiyaç duymadan üretimlerine devam etmeleri ve istikrarlı ekonomik düzenin şartlarını yerine getirmeleridir.

KAYNAKÇA

- ARSLAN, R., (2008). İflasın Ertelenmesi Uygulamaları. *Bankacılar Dergisi*, Sayı 67
- ASLANOĞLU, S., BOZGEYİK, H., ve ÖZALP, A.D., (2016). İflas Erteleme Kapsamında Hazırlanan Borca Batıklık Bilançosunda Yer Alan Alacakların Mali ve Hukuki Durumu. *Ticari ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi*, Sayı:2, Ankara.
- ATALAY, O., (2003). İflasın Ertelenmesi. *Bankacılar Dergisi*, 47: 93-98.
- AYDEMİR, E., (2013). *İflasın Ertelenmesi Ve Kayyumluk*. Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- BALCI, Ş., (2010). *İflasın Ertelenmesi Usul ve Esaslar*. Seçkin Yayıncılık, 3.Baskı, Ankara.
- BATTAL, A., (2016). Kayyum Denetimindeki Anonim Şirketin Yönetimi. *Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi*, 2(1).
- BEKÇİ, İ., & GÖR, Y., (2016). Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Denetim Kalitesine Etkisi Üzerine Bir Araştırma. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7: 165-195.
- Bezirci, M., (2011). İflasın Ertelenmesi Durumunda Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı Ayrılmasının V.U.K ve TMS Açısından Değerlendirilmesi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, Cilt:4 Sayı:2
- BİLİR, H., (2015). Finansal Sıkıntının Tanımı ve Piyasa Odaklı Çözümleri: Borç Yapılandırma, Varlık Satışı ve Yeni Sermaye Enjeksiyonu. *Sosyo Ekonomi Dergisi*, 1.
- BİTLİSLİ, F, YILMAZ, T., (2016). İflasın Ertelenmesinde Borca Batıklık Bilançosunun Oluşturulması: Bir Uygulama. *Mehmet Akif Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15): 207-223.
- BLOCHER, E, J., STOUT, D. E., COKİNS, G. ve KUNG, H., (2005). *Cost Management: A Strategic Emphasis*. 4.ed. USA: McGrawHill.
- BOZTOSUN, D. ve AKSOYLU, S.(2016). İflas Erteleme Sürecindeki İşletmelerde Finansal Kiralamaya Konu Varlıkların Yönetimi. *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 9(1) :15-24.
- BÖRÜ, L., (2016). İflasın Ertelenmesinde İyileştirme Projesinde Öngörülen İyileştirme Tedbirlerinin Somutlaştırılması Gerekliliği Üzerine Bazı Değerlendirmeler. *Ankara Barosu Dergisi*, 1: 188-214.
- BRANCH, B., (2002). The costs of bankruptcy: A review. *International Review of Financial Analysis*, 11(1): 39-57.

- BUDAK, T, ŞABAN, M., (2011). TurkishTaxLaw/Accounting: Boon of Economiccrisis:Postponement of Bankruptcy. *EuropeanJournal of SocialSciences*, 18(4).
- CAN, N. E., (2016). İşletmelerde Dinamik Bütçeleme ile Sürekli Bütçelemenin Değişen Çevre Koşullarında Önemi ve Uygulama Gereği. *Mali Çözüm Dergisi*, Eylül-Ekim
- COŞKUN, M., (2013). *Son Değişiklerle Birlikte Açıklamalı-İçtihatlı İcra ve İflas Kanunu*. Seçkin Yayıncılık, 4. Baskı, C.3, Ankara.
- ÇAPA, M. Sadık. ve BORAN-Güneysu, N.,(2014). Borca Batıklık ve İflasın Önlenmesi Yolu Olarak “Sıradan Çekilme Anlaşması”. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt:5 Sayı:1
- ÇETİNKAYA, O. ve A.P. İflas Davaları Homepage:<http://www.cetinkaya.av.tr/>(29.05.2017).
- ÇINAR, S., (2009). *Türk Vergi Hukukunda Bilirkişilik Kurumu ve Analizi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Ankara.
- DUMANOĞLU, S., (2011). *İflasın Erteleenmesi, Borca Batıklık ve İyileştirme Projeleri*. Beta Yayınları, 2. Baskı, İstanbul.
- DUMLUPINAR, T., (2013). Sermaye Şirketlerinde İflasın Erteleenmesi.*Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 3(1): 75-113.
- ECE, A., ve SAYILGAN G., (2016). İflasın Erteleenmesi ve Türkiye’de 2009-2013 Arasındaki İflasın Erteleenmesi Davalarının Analizi.*Maliye Finans Yazıları*, 105: 47-74.
- ERKEK, C Ü., (2013). *İflasın Erteleenmesinin Şartları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- EROĞLU, N., (2014). *İflasın Erteleenmesi Talebi Üzerine Alınabilecek Tedbirler ve Erteleme Kararının Sonuçları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- GÖKGÖZ, A.. (2017). İflasın Erteleenmesi ve Borca Batıklık Bilançosunun Çıkarılması..*Journal of Accounting, Finance and Auditing Studies* 3/3 108-131
- GÜÇLÜ, M., (2016). İflâs Erteleemesi: Uygulamada Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Bankacılar Dergisi*, 96.
- GÜNEL, Y.M., (2006). İflasın Erteleenmesi Kararları. *Bankacılar Dergisi*, 59: 106-109.
- GÜRALP, A.G., (2005). İflasın Erteleenmesinde Kayyım Atanması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 7(Özel Sayı) :57-78.
- Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü(2016). *T.C. Adalet Bakanlığı*. Sayı: 73640249-045.02[02]-87-2016-E.379/12621, 22/08/2016.
- İŞİK, Z., (2010). *İflasın Erteleenmesinin Usul ve Esasları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- KALE, S., (2018). 7101 Sayılı İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Çerçevesinde İflas Dışı Adi Konkordato.*İstanbulMedipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 5 (1), Bahar

- Kanun Hükmünde Kararname (2016). *T.C. Resmi Gazete*. Sayı:29787.
- Kanun Hükmünde Kararname (2016). *T.C. Resmi Gazete*. Sayı:29796.
- KAYAR, İ., (2009). İflasın Ertelenmesinde Borca Batıklık ve İyileştirme Projesi ile ilgili Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23: 19-45.
- KULALI, İ., (2014). Muhasebe Temelli Tahmin modelleri ışığında, finansal sıkıntı ve iflasın karşılaştırılması. *Sosyo-ekonomi Dergisi 2014-2*
- KUMKALE, R., (2013). Yeni Türk Ticaret Kanununda İflasın Ertelenmesi. <http://www.alomaliye.com>, (02.06.2017).
- KURU, B., ARSLAN, R., ve YILMAZ, E., (2012). *İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı*. Yetkin Yayınları, 26.Baskı, Ankara.
- OY, O. ve ERGENÇ M.N., (2014). *İflasın Ertelenmesi*. Beta Yayıncılık, 2.Baskı, İstanbul.
- ÖZBEK, M., (2002). Amerika Birleşik Devletleri İflas Hukuku Sisteminde Alacaklılara ve Borçlulara Ait Haklar. *Barolar Birliği Dergisi*, Aralık 2002
- ÖZBİLEN, A.B., (2016). Tüketim Ödücü Sözleşmesinde Ödünç Alınan Ödeme Güçsüzlüğü ve Bu Güçsüzlüğün Yarattığı Hukuki Sonuçlar. *TAAD*, Yıl:7 Sayı:27, Temmuz
- ÖZKAN, A., KAYA H.P., (2013). İflas Erteleme Sürecinde Ödenmemiş Sermaye Borçları. *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, .6(2):194-203.
- ÖZKAN, Ö., (2008). İflasın Ertelenmesi Kararının Alacaklılar Ve Kamu İdaresi Açısından Etkileri. *Sayıştay Dergisi*, 69: 107-114.
- ÖZTEK, S., (2005). İflasın Ertelenmesi. *Bankacılar Dergisi*, (53).
- PEKCANITEZ, H., (2005). İflasın Ertelenmesi. *İstanbul Barosu Dergisi*, Cilt:79, Sayı:2005/2,ss.323-358.
- POLAT, M., (2015). *İflasın Ertelenmesinde Kayyımılık*. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı. Kayseri.
- ROBBİNS, D. K.,& PEARCE, J. A. (1992). Turnaround: Retrench mentand recovery. *Strategic Management Journal*, 13(4) :287-309.
- RÜZGARESEN, C., (2009). *İflâs Sebepleri*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- SUMER, H., (2013). İflasın Ertelenmesi Sürecinin Yönetimi. *Yaklaşım Dergisi*, 244, 229-234.
- TANRIVER. S., (2004). 4949 Sayılı İcra ve İflas Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Adi Konkordato ile İlgili Hükümlerde Getirilmiş Olduğu Değişikliklerin Tespiti ve Değerlendirilmesi. *TBB Dergisi*, Sayı:51
- TERCAN, E., (2010). *İcra ve İflas Hukuku*. Gazi Kitapevi, Ankara.
- TOPLU, M. C., (2016). Ticari İşletmelerde İflasın Ertelenmesinde İyileştirme Süreci İle Borca Batıklık Tespitine Yönelik Değerlendirme. *Mali Çözüm Dergisi*, Eylül-Ekim
- TOPLU, M.C., (2009). *İflas Ertelemesinin Türkiye'de Uygulama Süreçleri ve İyileştirme Projelerinde Mali Değerlendirme ve Analizin Önemi*.

- (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- TORAMAN, B., (2007). *İcra ve İflas Kanununa Göre Sermaye Şirketleri ve Kooperatiflerde İflasın Erteleme Talebi*, Yetkin Yayınları.
- TORAMAN, B., (2012). *Medenî Usul Hukukunda Bilirkişi İncelemesi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- TÜRK, A., (2004). Sermaye Ortaklıklarının ve Kooperatiflerin Borca Batıklık Nedeniyle İflası ve İflasın Erteleme Konusunda İcra ve İflas Kanunu'nda Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi ve Öneriler. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 6, Sayı: 1, s.295-334*.
- UYAR, T., (2018). Yeni Konkordato Hukukumuzun Temel İlkeleri. *İstanbul Barosu Dergisi, Cilt:92,Sayı:4*
- UZAY, Ş., (2008). Muhasebeci Bakış Açısı İle İflas Erteleme Süreci.*Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi, 1(1):41-58*.
- VARICI, İ., (2012). Hileli Finansal Raporlama Açısından Denetçinin Sorumluluğu: İMKB'de Faaliyet Gösteren İşletmelerin Denetim Raporlarının İncelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi, 3(5)*.
- Yargıtay, 19.H.D.17.03.2005 T., 2004/10326 E., 2005/2788 K.
- YAVUZ, M., (2018). Son Düzenlemeler Işığında Mahkemelerce Verilen Konkordato Mühletinin Alacaklılar ve Borçlu Bakımından Sonuçları. *Mali Çözümler Dergisi, Mayıs-Haziran*
- YILDIZ, B., (2016). İflasın Erteleme ve Uzlaşma Yoluyla Yeniden Yapılandırmada Muhasebe Meslek Mensubunun Rolü. *Journal of Accounting, Finance and Auditing Studies, 2/2, 192-223*
- YILMAZ, B.B., (2009). *İflasın Tespiti ve Erteleme Yönünden Borca Batıklık Bilançosu ve İyileştirilmesi*. Türmob Yayınları-363, Ankara.
- YILMAZ, H.A. & ALSU, E., (2017). "İflasın Erteleme Sürecinde İyileştirme Projesi", *International Journal of Academic Value Studies,(3)17: pp 97-102*.
- YILMAZ. B.B., (2009). İflasın Erteleme Talebinde İyileştirme Projesi. *Maliye Finans Yazıları, 85(23): 39-63*.
- YÜKSEL, K., (2006). İflasın Erteleme Kararının Sonuçları. *Bankacılar Dergisi, 59: 110-115*.
- ZOR, İ., BOZKURT İ., ve ÖKSÜZ, S., (2016). İflasın Erteleme Taleplerinin Karara Bağlanmasına Yönelik Bir Öneri: Firma Değeri Temelli Yaklaşım. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 301: 19-35*.

ÖZ GEÇMİŞ

Hacı Ali Yılmaz; 1988 yılında Şefaati’de doğdu. 2002 yılında ortaöğretimini Yerköy Atatürk İlköğretim okulunda bitirdi. Yılmaz, 2006 yılında Yozgat Anadolu Lisesi’ni bitirdikten sonra 2007 yılında Kocaeli Üniversitesi’nin Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümüne girdi. 2012 yılında bitirdiği lisans programının ardından Yılmaz, 2016 yılında Gaziantep Üniversitesi’nin İşletme bölümünde yüksek lisans eğitimine başladı. Halen yüksek lisans eğitimine devam eden Yılmaz, evli ve bir çocuk babasıdır.

VİTAE

Hacı Ali Yılmaz was born in Şefaati in 1988. He graduated from Yerköy Atatürk Primary School in 2002. Having from Yozgat Anatolian High School in 2006, he started to attend Political Science and Puplic Administration Department in Kocaeli Universty. After completing bachelor’s degree in 2012, he started to attend Department of Business in Gaziantep Universty for BMA degree in 2016. He is married and has a daughter.